

Bærekraft i oljen

– ikke-finansiell rapportering i petroleumsnæringen

EIRIK ANDREAS LIEN

ERIK KITTELSTAD

VEILEDER

Andre Tofteland

Universitetet i Agder, 2022

Handelshøyskolen ved UiA

Institutt for økonomi

SAMMENDRAG

Dagens fokus på bærekraft og bærekraftig utvikling har satt sitt preg på hvordan selskaper opererer. Gjennom et økende press fra interessenter velger selskaper nå i større grad å informere om selskapets påvirkning på ESG-forhold. Slik type informasjon defineres som ikke-finansiell informasjon og i denne masteroppgaven ønsker vi å se på hvordan norske olje- og gasselskaper rapporterer kvantifiserbar ESG-informasjon.

Hensikten med oppgaven er å kartlegge og gi en oversikt over den norske petroleumsnæringens bærekraftsrapportering. Dette er et felt der det eksisterer lite forskning fra før. Vi gjennomførte dokumentanalyser for å hente ut kvantifiserbar ESG-informasjon fra de ti største aktørene innen norsk olje- og gasssektor i 2020. Med bruk av tabeller vil vi presentere ikke bare hva de rapporterer, men også hvordan, litt om hva som ligger bak rapporteringen og se om det finnes samsvar mellom selskapenes presentasjon av disse ikke-finansielle nøkkeltallene.

Funnene våre viser at det er en stor mengde nøkkeltall som rapporteres av selskapene, likevel er det lite overlapp mellom nøkkeltallene. Vi ser tendenser til at de større selskapene rapporterer flere nøkkeltall enn de mindre. Innenfor GRI-seriene er det innen Social- og Environmental-seriene det rapporteres flest nøkkeltall. Funnene i denne studien samsvarer med globale trender innen bærekraftsrapportering og tidligere forskning som viser ulikheter i rapportering av nøkkeltall.

ABSTRACT

How companies operate today is formed by the increasing focus on sustainability and sustainable development. Trough pressure from stakeholders, companies now choose to inform about their impact on environmental, social and governance criteria. This type of information is defined as non-financial information and in this master's thesis we wish study how Norwegian oil and gas companies report their quantifiable ESG-information.

The purpose of this study is to identify and give an overview of sustainable reporting in the Norwegian petroleum industry. There is not much previous research in this area. We gathered quantifiable ESG-information from the ten largest companies within the Norwegian oil and gas sector from 2020, throughout the use of document analysis. With the use of tables, we present not only what the companies are reporting, but what they publish about background information and calculations, and if there are any correlation between the non-financial key figures they present.

Our findings shows that there is an overwhelming volume of key figures presented by the companies, with low correlation between them. Trends shows that the larger companies report more key figures than the smaller ones. For the GRI-series the social and environmental aspects has the most reported key figures. Findings from this study correlate with global trends and earlier research as it shows diversity in the reporting of key figures.

FORORD

Denne masteroppgaven er utarbeidet som en del av masterstudiet i økonomi og administrasjon med spesialisering innen økonomisk styring. Arbeidet med oppgaven har foregått våsemesteret 2022 og oppgaven utgjør 30 studiepoeng.

Tiden vi har brukt på arbeidet med oppgaven har vært spennende, utfordrende og interessant. Arbeidsprosessen startet med utgangspunkt i en genuin interesse for bærekraft og denne interessen utviklet seg videre etter hvert som vi gjorde fremskritt med oppgaven. Vi håper at funnene våre kan være nyttig for selskaper som rapporterer på bærekraft og andre som arbeider innenfor rapportering av ikke-finansiell informasjon.

Vi er veldig takknemlige for at vi har fått muligheten til å skrive denne oppgaven og vi vil rette en spesiell takk til vår veileder Andre Tofteland. Han har vært svært hjelpelig gjennom hele arbeidsprosessen og har kommet med mange gode råd, konstruktive tilbakemeldinger, nyttige synspunkter og har vist interesse rundt arbeidet med oppgaven. Vi vil også rette en takk til hverandre for godt samarbeid og gode samtaler gjennom en krevende periode. Til slutt vil vi takke deg som leser av vårt arbeid. Vi håper at arbeidet vårt kan være nyttig og at du finner oppgaven interessant.

Kristiansand, 1. juni 2022

Eirik Andreas Lien

Erik Kittelstad

INNHALDSFORTEGNELSE

Sammendrag	i
Abstract	ii
Forord	iii
1.0 Innledning.....	1
1.1 Rapportering av bærekraftsinformasjon	2
1.2 Investors bruk av bærekraftsinformasjon.....	4
1.3 Petroleumsnæringen.....	5
1.4 Problemstilling og avgrensning.....	7
1.5 Videre struktur	8
2.0 Bærekraftsinformasjon.....	9
2.1 Rapportering av bærekraftsinformasjon	9
2.1.1 Rammeverk og standarder.....	9
2.1.2 Globale trender	15
2.2 Investorers bruk av bærekraftsinformasjon.....	17
2.2.1 Bruk av bærekraftsinformasjon.....	17
2.2.2 ESG-Rating.....	19
2.2.3 Avvikende Rating	21
2.2.4 Utfordringene med bruk av ESG-informasjon	22
3.0 Metodisk tilnærming.....	24
3.1 Forskningsdesign.....	24
3.1.1 Metode	24
3.1.2 Forskningsstrategi.....	24
3.1.3 Informasjonskilder	25
3.1.4 Populasjon og utvalg.....	25
3.2 Datainnhenting.....	26
3.3 Reliabilitet, Validitet og Ethiske vurderinger.....	27
3.3.1 Reliabilitet.....	27
3.3.2 Validitet.....	28
3.3.3 Ethiske vurderinger	29
4.0 Presentasjon av empiriske funn.....	30
4.1 Selskapenes ikke-finansielle nøkkeltall	31

4.1.1 200-serien (Den økonomiske dimensjonen).....	31
4.1.2 300-serien (Den miljømessige dimensjonen).....	33
4.1.3 400-serien (Den sosiale dimensjonen).....	35
4.2 Bakgrunn og beregningsgrunnlag.....	37
4.2.1 Anti-korrupsjon.....	37
4.2.2 Biodiversitet.....	38
4.2.3 GHG-utslipp.....	39
4.2.3 Mangfold og likestilling.....	43
4.3 Samsvar og fordeling.....	47
4.3.1 Sammenlignbare nøkkeltall.....	48
4.3.2 Fordeling av nøkkeltall.....	49
4.3.3 Ulikheter i nøkkeltall.....	53
5.0 Konklusjon og videre forskning.....	55
5.1 Forslag til videre forskning.....	57
Litteraturliste.....	59
Appendiks.....	65
Appendiks A – Selskapenes ESG nøkkeltall og referanser (2020).....	65
Appendiks A1 – Norwegian Energy Company.....	65
Appendiks A2 – BW Offshore.....	65
Appendiks A3 – Odfjell Drilling.....	65
Appendiks A4 – TGS.....	65
Appendiks A5 – BW Energy.....	65
Appendiks A6 – Aker Solution.....	65
Appendiks A7 – DNO.....	65
Appendiks A8 – Subsea 7.....	65
Appendiks A9 – Aker BP.....	65
Appendiks A10 – Equinor.....	65
Appendiks B – ESG-data.....	65
Appendiks B1 – Environmental Metrics.....	65
Appendiks C – Nøkkeltall innen GRI-Underkategoriene.....	65
Appendiks C1 – 200-serien.....	65
Appendiks D – Nøkkeltall innen GRI-Standardene.....	65
Appendiks D1 – 200-serien.....	65

Appendiks E – Informasjonskilder	66
Appendiks F – Refleksjonsnotat Eirik Andreas Lien	68
Appendiks G – Refleksjonsnotat Erik Kittelstad	74

Tabelloversikt

<i>Tabell 1 - Utvalg</i>	6
<i>Tabell 2 - Virksomhetsoversikt</i>	6
<i>Tabell 3 - Rammeverk og standarder</i>	10
<i>Tabell 4 - GRI-struktur</i>	30
<i>Tabell 5 - GRI 200-serien</i>	31
<i>Tabell 6 - GRI 205: Anti-Corruption</i>	32
<i>Tabell 7 - GRI 300-serien</i>	33
<i>Tabell 8 - GRI 304: Biodiversity</i>	34
<i>Tabell 9 - GRI 306: Emissions</i>	34
<i>Tabell 10 - GRI 400-serien</i>	35
<i>Tabell 11 - GRI 405: Diversity and Equal Opportunity</i>	36
<i>Tabell 12 - GRI 205-3 Confirmed Corruption</i>	37
<i>Tabell 13 - GRI 304-1 Land use in or Adjacent to Protected Areas...</i>	38
<i>Tabell 14 - GRI 305-1 Direct Scope 1 GHG Emissions</i>	40
<i>Tabell 15 - GRI 405-1 Diversity of Governance Bodies and Employees</i>	44
<i>Tabell 16 - GRI 405-1 Oppdelt i forskjellige måleindikatorer</i>	46
<i>Tabell 17 - Presentasjon av ikke-finansiell informasjon</i>	47
<i>Tabell 18 - Selskapenes fordeling av nøkkeltall</i>	49
<i>Tabell 19 - Fordeling GRI-serier</i>	49
<i>Tabell 20 - Fordeling 200-serien</i>	50
<i>Tabell 21 - Fordeling 300-serien</i>	51
<i>Tabell 22 - Fordeling 400-serien</i>	51
<i>Tabell 23 - Selskaps fordeling i GRI-seriene</i>	52
<i>Tabell 24 - GRI 306-3 Significant Spills</i>	53

Figurliste

<i>Figur 1 - Sammenlignbare nøkkeltall</i>	48
--	----

Forkortelser

AKRBP	Aker BP
AKSO	Aker Solutions
API	American Petroleum Institute
A4S	Accounting for Sustainability Project
BWE	BW Energy – (Bergesen Worldwide)
BWO	BW Offshore – (Bergesen Worldwide)
CDP	Carbon Disclosure Project
CDSB	Climate Disclosure Standards Board
CERES	Coalition for Environmentally Responsible Economies
CSR	Corporate Social Responsibility
DNO	DNO – Det Norske Oljeselskap AS
EQNR	Equinor
EPA	United States Environmental Protection Agency
ESG	Environmental, Social and Governance
EU	Den europeiske union
FN/UN	De forente nasjoner/ United Nations
FSB	The Financial Stability Board
FTSE	The Financial Times Stock Exchange
GHG	Green-house gas
GRI	Global Reporting Initiative
GWP	Global Warming Potential
IFAC	International Federation of Accountants
IFRS	International Financial Reporting Standards
IIRC	International Integrated Reporting Council
IR	Integrated Reporting
IPIECA	International petroleum industry environmental conservation association
ISO	Den Internasjonale standardiseringsorganisasjonen
KPMG	Klynveld, Peat, Marwick og Goerdeler
LSEG	London Stock Exchange Group

MSCI	Morgan Stanley Capital International
NCS	Norwegian Continental Shelf
NFRD	Non-financial reporting directive
NOR	Norwegian Energy Company
NOROG	Norsk olje og gass
ODL	Odfjell Drilling
OECD	Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling
PRI	Principles for Responsible Investment
SAM	Sustainable Asset Management
SASB	Sustainability Accounting Standards Board
SDG	Sustainable Development Goals
SRI	Socially Responsible Investing
SSB	Statistisk sentralbyrå
SUBC	Subsea 7
S&P	Standard & Poor`s
TBL	Triple Bottom Line (Den tredelte bunlinjen)
TCFD	Task Force on Climate-related Disclosures
TGG	The Governance Group
TGS	TGS – (Taylor, Gelbaum og Shechtel)
UiA	Universitetet i Agder
UNGC	United Nations Global Compact
UNGP	United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights
USND	United Nations Statistics Division
u.å.	Uten årstall
VRF	Value Reporting Foundation
WBCSD	World Business Council for Sustainable Development
WEF	World Economic Forum
WRI	World Resources Institute
WWF	World Wildlife Fund

1.0 INNLEDNING

Det er flere tiår siden Brundtlandkommisjonen tok i bruk begrepet bærekraftig utvikling, men essensen er stadig like aktuell: «*Menneskeheten har evnen til å gjøre utviklingen bærekraftig for å sikre at den møter nåtidens behov uten at det går på bekostning av fremtidige generasjoners evne til å møte sine egne behov*» (The World Commission on Environment and Development, 1987, s.16). Når en snakker om bærekraftig utvikling, er det tre områder som står sentralt. Disse blir ofte kalt dimensjonene i bærekraftig utvikling og er 1) klima og miljø, 2) økonomi og 3) sosiale forhold. Det er altså sammenhengen mellom disse som avgjør om noe er bærekraftig (FN-sambandet, 2021).

For å sikre en bærekraftig fremtid kunngjorde FN 18. september 2015 sine bærekraftsmål, de bygget videre på tusenårsmålene som siktet på å balansere de tre dimensjonene av bærekraftig utvikling. FNs bærekraftsmål med sine 17 hovedmål og 169 delmål jobber for å innen 2030 ha bekjempet fattigdom og sult, ulikheter i og mellom land, bygge fredfulle, sikre og inkluderende samfunn, beskytte menneskerettighetene, fremme likestilling og styrke kvinner og jenter, og sikre langvarig beskyttelse av planeten vår og dens ressurser. Dette er et kollektivt samarbeid mellom landene for å kunne nå en bærekraftig utvikling innen 2030 (United Nations, 2015, s. 2, 3 og 6). I FNs bærekraftsmål fra 2015 er det en oppfordring til nasjonene samt private aktører til å konseptualisere den tredelte bunnlinjens dimensjoner om People, Profit, and Planet og forsøke å skape en økonomisk vekst som balanserer samfunnsmessig og økonomisk utvikling med miljømessig bærekraft. Det forventes også at den private sektoren skal ta sin del av ansvaret for å bidra til oppnåelse av bærekraftsmålene (Bose, 2020, s. 24).

Konteksten som selskaper nå opererer i er blitt forvandlet av klimaendringer, tap av natur, sosial uro rundt inkludering og arbeidsforhold, COVID-19 og endringer i forventningene til det enkelte selskaps rolle. Selskapene må nå lære å operere gjennom større forpliktelser mot langsiktig og bærekraftig verdiskaping som omfavner de kravene som stilles av mennesker og planeten. Den offentlige forståelsen av formålet til et selskap går over til å rette fokus mot langsiktig verdiskaping og dens sammenheng med økonomiske, miljømessige og sosiale innvirkninger. Dette skiftet fører til at et godt styresett og en god strategi er viktig. Det forventes at selskaper i økende grad velger å definere deres formål på en måte som integrerer de samfunnsmessige innvirkningene i kjernen av deres virksomhet og til å forankre deres formål i strategi og drift. De selskapene som klarer å koble deres mål opp mot de langsiktige målene for samfunnet, skildret gjennom FNs bærekraftsmål, er de selskapene som mest sannsynlig vil klare

å skape en slik langsiktig og bærekraftig verdi. Samtidig kan de skape gode resultater for næringsliv, økonomi, samfunn og planet. Dette er også definisjonen av interessentkapitalisme. Interessentkapitalisme har aldri vært så viktig som nå, og handler i stor grad om å samkjøre bedriftsverdier og strategier med FNs bærekraftsmål for å kunne tjene samfunnet bedre. Det har også dukket opp et samsvar blant selskapene om at den mest effektive måten å skape slik langsiktig verdi på er ved å betjene interessene til alle sine interessenter (World Economic Forum, 2020, s.3-7).

Det er en økende interesse rundt selskapers prestasjoner, da spesielt rundt forholdene som omhandler bærekraft og bærekraftig utvikling. Ved denne økende interessen kommer også et økende behov for å måle disse ytelsene. Dette har ført til at mange selskaper velger å rapportere slik informasjon via såkalte bærekraftsrapporter. Disse rapportene inneholder store mengder informasjon som er relevante for flere av selskapenes interessenter som for eksempel investorer, kunder, andre selskaper og forskere (Li et al., 2021, s. 2-4). Men hvordan skal selskapene vite hvilke informasjon de skal inkludere i sine bærekraftsrapporter, og hvordan skal interessenter innhente den informasjonen som er relevant for dem? Det er her rammeverk og standarder for bærekraftsrapportering og ESG-ratingselskapene kommer inn i bildet. Målet til de ulike rammeverkene og standardene for bærekraftsrapportering er nemlig å rettlede selskapene i hvilken informasjon de skal ta med i sine bærekraftsrapporter. Den mer konkrete målingen av selskapenes prestasjoner kan likevel være vanskelig. ESG-ratingselskapene skaper her et nyttig verktøy for interessenter, da de kan hjelpe med å allokere den informasjonen selskapene kommer med slik at det blir lettere for investorer og andre interessenter å ta vurderinger basert på denne informasjonen.

1.1 RAPPORTERING AV BÆREKRAFTSINFORMASJON

Bærekraftsrapportering er et mye omtalt tema i dagens samfunn. I Norge er det Regnskapsloven §3-3c som regulerer selskapers lovpålagte redegjørelse av samfunnsansvar. Loven krever at store foretak skal redegjøre for flere ulike temaer, men det finnes ingen formelle formkrav slik at selskapene står fritt til å velge hvordan de vil opplyse om de ulike temaene (Regnskapsloven, 1998). Den norske lovgivningen rundt selskapers rapportering om samfunnsansvar er ganske lik lovgivningen i EU. Denne styres av Ikke-Finansiell Rapporterings Direktivet (NFRD) som krever at store selskaper skal utgi informasjon om hvordan de opererer og håndterer sosiale og miljømessige utfordringer. EU-kommisjonen har utgitt retningslinjer for hvordan de vil at

selskapene skal rapportere denne informasjonen, men det er heller ikke noen formkrav her i likhet med den norske loven (European Commission, u.å.).

På midten av 90-tallet ble John Elkington en sentral person innen bærekraftsrapportering da han kom med sitt rammeverk «Tripple Bottom Line» eller den tredelte bunnlinjen. Dette begrepet handler i stor grad om hvordan en skal gå frem for å oppnå en bærekraftig utvikling. *«En positiv tredelt bunnlinje reflekterer en økning i selskapets verdi, inkludert både profitt og aksjeeiers verdi og dens sosiale, menneskelige og miljømessige kapital»* (Savitz & Weber, 2006, s. 13). Dette er en definisjon som bygger på Elkington sin definisjon fra 1997. Den tredelte bunnlinjen er altså bygget på at selskap skal ha et integrert fokus ikke bare på den finansielle dimensjonen, men også på den samfunnsmessige og miljømessige dimensjonen (Elkington, 1998; Savitz & Weber, 2006, s. 13).

Hvordan selskaper rapporterer sin bærekraftsinformasjon i dag er mye formet av investorer sammen med et bredt utvalg av andre interessenter (Bose, 2020, s. 14). De har i økende grad krevd formidling av selskapenes ikke-finansielle informasjon utover det som vært oppgitt i de nåværende tilgjengelige finansielle årsrapportene. Interessentenes krav om tilgjengelig ikke-finansiell informasjon fra selskapene, har ført til at flere rammeverk for bærekraftsrapportering er blitt utviklet for å standardisere formidling av selskapenes informasjon innen miljø, sosial og styresett (fremover omtalt som ESG). Disse rammeverkene har skapt mer konsis-, lettere tilgjengelig-, og enklere forståelig informasjon (Bose, 2020, s.13-14). I tillegg omfatter de ulike typologier og kategoriseringer av aspekter ved bærekraft. Alle de nye rammeverkene stammer fra konseptet Den tredelte bunnlinjen som gir et grunnleggende konseptuelt rammeverk for å inkludere ikke-finansielle mål for ytelse i evalueringen av bedriftsaktiviteter (Bose, 2020, s.17).

Bruken av slike retningslinjer for bærekraftsrapportering blir stadig mer utbredt. En studie utført av KPMG (2020) viser at det i 2020 var et betydelig flertall av selskaper som har benyttet en form for retningslinjer eller rammeverk for å støtte opp deres bærekraftsrapportering. Studien sier også at det mest brukte rammeverket er GRI etterfulgt av SASB og ISO.

1.2 INVESTORS BRUK AV BÆREKRAFTSINFORMASJON

«I løpet av de siste 25 årene, har verden sett en eksponentiell vekst i antallet selskaper som måler og rapporterer på miljømessige data» (Amel-Zadeh & Serafeim, 2018, s. 87). Denne økningen kan i stor grad ses i sammenheng med investorenes økende etterspørsel etter ESG-informasjon (Amel-Zadeh & Serafeim, 2018, s. 87).

Socially Responsible Investing (SRI) er et begrep som handler om å ta med sosiale prinsipper i tillegg til de finansielle vurderingene investorer tar i sine investeringsavgjørelser. Dette er et begrep som har røtter tilbake til starten av 1800-tallet, men som først fikk oppmerksomhet på 1980-tallet og har vokst kraftig siden 2000 (Berry & Junkus, 2012, s. 707). SRI er også kjent som etisk investering, grønn investering, bærekraftig investering og ansvarlig investering, det er med andre ord en form for investering som tar hensyn til ESG-aspekter. Mange investorer har tro på både de sosiale og private fortjenestene ved ansvarlig investering og den økte oppmerksomheten i tillegg til investorenes interesse for ESG førte til at Principles for Responsible Investment (PRI) ble lansert i 2006. Dette er et initiativ støttet av FN og inneholder seks prinsipper laget av investorer for investorer. De som undertegner på disse prinsippene forplikter seg til å ta med ESG-forhold i deres investeringsanalyser og beslutninger (Amel-Zadeh & Serafeim, 2018, s. 87; Cash, 2021 s. 7-8; Bose, 2020, s. 14; PRI, u.å.).

Et verktøy for investorer er ESG-ratingselskaper og deres tredjepartsvurderinger av selskap. *«ESG-Ratingbyråene eksisterer for å vurdere bærekraften til en enhet, for så å rangere den deretter»* (Cash, 2021, s. 1). Ettersom etterspørselen etter ESG-informasjon øker så øker også investorers bruk av ESG-rating som en tredjepersons vurdering av selskapenes ESG-prestasjon. Resultatet av den økte bruken av ratingselskapene og deres tjenester gjør at de i stadig større grad får økt innflytelse på finansielle beslutninger og kan i tillegg få innvirkning på aktiva priser og selskapenes retningslinjer (Berg, Koelbel & Rigobon, 2022, s. 2).

ESG-ratingselskapene og tjenestene de tilbyr er ganske nye, i det minste sett opp mot den mer velkjente kredittrating-industrien. Det første selskapet som begynte med ESG-rating var det som i dag er Viego-Eiris som ble startet i 1983. Siden den gang har det kommet mange flere (Cash, 2021, s. 42-43). Vi ser i dag at det er mange forskjellige ESG-ratingselskaper som tilbyr sine tjenester, men dette har fostret en ny utfordring for investorene som ønsker å bruke disse tjenestene. Denne utfordringen kommer av avvikende rating og både Berg et al. (2022) og Dimson et al. (2020) påpeker denne utfordringen og går nærmere inn på hvorfor det er slik.

1.3 PETROLEUMSNÆRINGEN

Det er olje- og gassnæringen som står for den høyeste verdiskapningen i Norge og råolje og naturgass står for de to største eksportinntektene (SSB, u.å. a). Olje- og gassnæringen har stor betydning for Norges økonomi. Denne industrien har hatt mye å si for den økonomiske veksten og for finansieringen av det norske velferdssamfunnet slik det er i dag. Regjeringen skriver også at «Aktiviteten på norsk sokkel vil også fremover ha stor betydning for norsk økonomi, takket være store gjenværende ressurser og nye betydelige utbyggingsprosjekter» (Regjeringen, u.å.).

Selv om olje- og gassektoren bidrar til store økonomiske fordeler når det gjelder verdiskapning er det også den sektoren som står for det høyeste utslippet av CO₂-ekvivalenter av alle næringer i Norge (SSB, u.å. b). Dermed har olje- og gassektoren stor påvirkning på landets utslipp. Gjennom en statusrapport for norsk olje og gass i 2021 ble det satt en plan om å kutte en viss andel av utslippet fra denne sektoren. Gjennom denne planen ble det satt ambisjoner om 40% reduksjon av utslipp innen 2030 og nærme seg 0% utslipp i 2050. Olje- og gassnæringen varsler årlige rapporter for progresjon til målene blir nådd. Det er også kartlegging som legges frem i denne statusrapporten som viser at selskapene jobber aktivt for å nå klimamålene og har iverksatt tiltak for å redusere sine utslipp (Norsk Olje & Gass, 2021).

I den norske olje- og gassektoren er det flere ulike typer selskaper som alle jobber innenfor olje og gass. Noen av de ulike grupperingene innenfor sektoren er for eksempel de selskapene som driver med leting og utvinning av olje og gass, selskaper som er involvert gjennom transport eller lagring av naturgass, råolje og raffinerte petroleumsprodukter, og de selskapene som tilbyr andre støttetjenester, produserer utstyr, driver kontraktboring, brønnsementering eller brønnovervåking. Slike tjenestebedrifter tilbyr også personell og faglig kompetanse som en del av sine tjenester (SASB, u.å. a). Under vil vi raskt presentere de selskapene som vi har valgt å inkludere i vår studie.

Tabell 1 - Utvalg

Selskap	Beskrivelse
Equinor (EQNR)	Equinor er et internasjonalt energiselskap med virksomhet i rundt 30 land. Selskapet har over 45 års erfaring fra olje- og gassproduksjon på norsk sokkel, og jobber med å forvandle naturressurser om til energi for mennesker og fremskritt for samfunnet. Equinor er ikke lenger bare et olje- og gasselskap men utnytter synergiene mellom olje, gass, fornybar energi, karbonfangst og hydrogen (Equinor, u.å.).
Aker BP (AKRBP)	Aker BP driver med leting og produksjon av olje på norsk sokkel. Målt i produksjon er de en av de største uavhengige børsnoterte oljeselskapene i Europa (Aker BP, u.å.).
Subsea 7 (SUBC)	Subsea 7 er en global leder innen leveranse av offshore-prosjekter og tjenester for den utviklende energiindustrien (Subsea7, u.å.).
DNO (DNO)	DNO ASA er en norsk olje- og gassoperatør med fokus på Midtøsten og Nordsjøen. Selskapet ble grunnlagt i 1971 og notert på Oslo Børs, og eier eierandeler i onshore- og offshorelisenser på ulike stadier av leting, utvikling og produksjon i Kurdistan-regionen i Irak, Norge, Storbritannia, Nederland, Irland og Yemen (DNO, u.å.).
Aker Solution (AKSO)	Aker Solutions leverer integrerte løsninger, produkter og tjenester til den globale energiindustrien (Aker Solution, u.å.).
BW Energy LTD (BWE)	BW Energy er et olje- og gasselskap som er involvert i anskaffelse, utvikling og produksjon av påviste olje- og naturgassfelt (BW Energy, u.å.).
TGS (TGS)	TGS ASA leverer geofaglige dataprodukt og tjenester til olje- og gassindustrien for å bistå med lisensieringer og utarbeidelse av regionale dataprogrammer (Nordnet, u.å.).
Odfjell Drilling (ODL)	Odfjell Drilling er et børsnotert internasjonalt bore-, brønnservice- og ingeniørselskap (Odfjell Drilling, u.å.).
BW Offshore LTD (BWO)	BW Offshore utvikler innovative flytende produksjonsløsninger for å fremme fremtidens energi. Selskapets mål er å bygge på fire tiår med offshore-operasjoner og prosjektgjennomføring for å skape skreddersydde offshore-energiløsninger for utviklende globale markeder (BW Offshore, u.å.).
Norwegian Energy (NOR)	Norwegian Energy Company ASA (Noreco) er et olje- og gasselskap som opererer i Nordsjøen og er den nest største olje- og gassprodusenten i Danmark (Noreco, u.å.).

Under viser tabell 2 noe bakgrunnsinformasjon om selskapene og deres bærekraftsrapportering. De fleste kategoriene her er selvforklarende, men vi vil spesifisere nærmere hva vi mener med kategorien «Rammeverk, standarder, protokoller mm. nevnt av selskapene». Denne kategorien relaterer seg til vår studie da den viser hvilke rammeverk, standarder og retningslinjer de ulike selskapene i vår studie velger å oppgi at de har fulgt eller de har nevnt som en kilde til inspirasjon. Her vil vi spesifisere at det ikke betyr at selskapene rapporterer fullt og helt etter rammeverkene, standardene og retningslinjene, det er nok at de ble nevnt.

Tabell 2 - Virksomhetsoversikt

	Virksomhetsinformasjon				
	NOR	BWO	ODL	TGS	BWE
Hovedkontorlokasjon	Stavanger, NOR	Hamilton, BMU	Aberdeen, GBR	Oslo, NOR	Hamilton, BMU
Omsetning 2020	566 mill. USD	886,3 mill. USD	930 mill. USD	319,5 mill. USD	160,3 mill. USD
Bærekraftsrapport	Nei	Ja	Ja	Ja	Ja
Antall sider bærekraftsrapport	-	44	58	25	20
Bærekraftsrapport i Årsrapporten (Sider)	-	Ja	Nei	Nei	Ja
Markedsverdi Jan 2021 EUR	317 mill. EUR	602 mill. EUR	387 mill. EUR	1 301 mill. EUR	548 mill. EUR
Bærekraftsrapport revidert	-	Nei/ikke opplyst	Nei/ikke opplyst	Nei/ikke opplyst	Nei/ikke opplyst
Bærekraftsrapport (Revisor)	-	-	-	-	-
Rammeverk, standarder, protokoller mm. nevnt av selskapene	-	TCFD/ ISO/ SDG	GRI/ ISO/ SDG	SDG/ GRI/ SASB/ TCFD/ UNGP/ IPIECA/ WEF	SDG/ SASB
	AKSO	DNO	SUBC	AKRBP	EQNR
Hovedkontorlokasjon	Fornebu, NOR	Oslo, NOR	Sutton, GBR	Fornebu, NOR	Stavanger, NOR
Omsetning 2020	29 396 mill. NOK	614,9 mill. USD	3 466 mill. USD	2 979 mill. USD	48 818 mill. USD
Bærekraftsrapport	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Antall sider bærekraftsrapport	78	26	28	82	66
Bærekraftsrapport i Årsrapporten (Sider)	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Markedsverdi Jan 2021 EUR	704 mill. EUR	644 mill. EUR	2 334 mill. EUR	7 461 mill. EUR	48 773 mill. EUR
Bærekraftsrapport revidert	Nei/ikke opplyst	Nei/ikke opplyst	Nei/ikke opplyst	Nei/ikke opplyst	Ja
Bærekraftsrapport (Revisor)	-	-	-	-	EY
Rammeverk, standarder, protokoller mm. nevnt av selskapene	GRI/ CDP/ TCFD/ Euronext/ SDG/ ISO	CPD/ GHG-Protokoll	EU-NFRD/ ISO	GRI/ SDG/ TCFD/ CDP/ GHG-protokoll/ UN-GC/ ISO	GRI/ TCFD/ CDP/ UN-GC/ SDG/ ISO

(Informasjonen i denne tabellen er hentet fra selskapenes hjemmesider, års- og bærekraftsrapporter og Euronexts Cash 202101 (Euronext, 2022))

1.4 PROBLEMSTILLING OG AVGRENSNING

Grunnen til at vi valgte olje- og gasssektoren i denne studien er fordi det er den sektoren som virker mest spennende for oss å forske på. Denne sektoren har en sentral rolle i norsk næringsliv og er som tidligere nevnt sentral for velferdssamfunnet vi lever i. I tillegg er sektoren sett på som en miljøversting og står for landets høyeste utslipp av karbon, noe som betyr at deres arbeid mot bærekraft står i søkelyset hos flere. Med alt dette som bakgrunn var valget av olje- og gasssektoren enkelt, vi ønsket å forske på en sektor som vi er interesserte i, har en sentral rolle i næringslivet, og i tillegg har noen kontroverser i forhold til deres arbeid med bærekraft.

Formålet med studien vår er å kartlegge hvordan norske olje- og gasselskaper rapporterer kvantifiserbar bærekraftsinformasjon. For å svare på dette vil vi med denne studien sette lys på de faktiske målbare ESG-tallene som selskapene rapporterer og dermed gi en oversikt over selskapene og hvordan de rapporterer sin ESG-informasjon. Vi ønsker også å undersøke om selskapene skriver noe om hva som ligger bak tallene de rapporterer og om det er samsvar

mellom de kvantitative nøkkeltallene selskapene rapporterer. Grunnen til at vi ser på den kvantifiserbare informasjonen selskapene rapporterer på er at det gir et mer reelt inntrykk av den faktiske situasjonen til selskapene. Den kvantitative dataen er også enklere å håndtere for oss når vi ønsker å sammenligne data fra de ulike selskapene. Dette fører oss til oppgavens problemstilling:

Hvordan rapporterer store norske selskaper innenfor olje- og gasssektoren kvantifiserbar ESG-informasjon?

Vi har valgt å kun se på informasjon som er offentlig tilgjengelig da dette reflekterer det som er tilgjengelig for andre interessenter. Vårt fokus i denne oppgaven er hva selskapene rapporterer, ikke deres faktiske prestasjoner. Vi prøver ikke å verifisere nøyaktigheten og validiteten på informasjonen innen de undersøkte informasjonskildene. For å kunne svare på problemstillingen har vi benyttet oss av tre forskningsspørsmål som vil hjelpe oss å belyse dette temaet.

- 1. Hvilke ikke-finansielle nøkkeltall presenterer selskapene?*
- 2. I hvilken utstrekning publiserer selskapene bakgrunnsinformasjon relatert til beregning av ikke-finansielle nøkkeltall?*
- 3. I hvilken grad er det samsvar mellom selskapenes presentasjon av ikke-finansielle nøkkeltall?*

Gjennom arbeidet med denne studien har vi møtt begrepene Bærekraftsrapportering, ESG-rapportering og CSR-rapportering blir ofte brukt om en annen. Videre i oppgaven vil vi benytte oss av «bærekraftsrapportering».

1.5 VIDERE STRUKTUR

Denne masteroppgaven er delt inn i fem kapitler. I de følgende kapitlene vil vi starte med å presentere eksisterende forskning relevant for vår oppgave (kapittel 2), Videre vil vi presentere den metodiske tilnærming vi har brukt for å gjennomføre studien (kapittel 3). I det neste kapitlet (kapittel 4) vil vi presentere vårt empiriske arbeid før vi avslutningsvis vil gi vår konklusjon og forslag til videre forskning (kapittel 5).

2.0 BÆREKRAFTSINFORMASJON

Her vil vi gå nærmere inn på temaene vi presenterte i det første kapittelet og se på relevant litteratur, da dette danner bakgrunnen i vår studie og vil hjelpe oss i arbeidet med problemstillingen. Vi vil se på hvordan investorer bruker bærekraftsinformasjon og starter med å forklare hvordan investorene bruker bærekraftsinformasjon direkte utgitt av selskapene. Vi vil deretter se på hvordan investorene kan bruke et tredjepersonsperspektiv fra ESG-ratingselskaper.

2.1 RAPPORTERING AV BÆREKRAFTSINFORMASJON

I Norge er lovkravet rundt redegjørelse av samfunnsansvar styrt av regnskapsloven §3-3c. Loven stiller krav til alle store foretak om å rapportere på menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, likestilling, ikke-diskriminering, sosiale forhold, det ytre miljø og forretningsstrategier for bekjempelse av korrupsjon samt, daglig drift og forholdet til interessenter. Redegjørelsen skal minimum inneholde opplysninger om retningslinjer, prinsipper, prosedyrer og standarder som selskapet benytter for å integrere disse kravene (Regnskapsloven, 1998). Regnskapsloven gir kun krav til minimumsinformasjon som skal være med i rapporten, mer spesifiserte krav er oppgitt i andre lover, som for eksempel likestillings- og diskrimineringsloven §26a (Likestillings- og diskrimineringsloven, 2017). Likevel er det få konkrete krav til utforming. Her må selskapene eksempelvis se på rapporteringsstandarder for å få ytterligere veiledning. For selskap som ikke defineres av loven som store foretak er dette frivillig (Ellefsen, 2019; Finanstilsynet, 2020, s.6).

Både norske myndigheter og EU jobber med reguleringer som vil skjerpe dagens krav. Det vil komme EU-direktiver på bærekraftsrapportering, og særlig EUs klassifiseringssystem (EU-taksonomien) for bærekraftig økonomisk aktivitet vil bli sentral. Nye krav forventes å bli iverksatt over tid og først vil det bli sterkere regulering av de store selskapene, før det etter hvert vil komme hos de mindre. God bærekraftsrapportering er fremdeles vanskelig, og selv om utviklingen innen bærekraftsrapportering er positiv har de store norske selskapene mye arbeid igjen (Ellefsen, 2019; TGG, 2021, s. 3).

2.1.1 RAMMEVERK OG STANDARDER

Som nevnt tidligere er det kommet et bredt spekter av nye retningslinjer og rammeverk for ikke-finansiell rapportering. Disse skal fungere som instrumenter for standardisering og de skal rettlede selskaper i hva de skal rapportere og hvordan de skal rapportere det.

For selskaper handler det ofte om å velge det riktige rammeverket for å oppnå ønsket formidling til interessentene. Mange av rammeverkene velger å rette seg mot enten investorer eller øvrige interessenter. Som eksempel kan vi se på to av de største rammeverkene som GRI og SASB, der GRI retter seg mot et bredt spekter av interessenter i motsetning til SASB som retter seg mot investorer. I 2017 uttalte de administrerende direktørene for GRI og SASB i en felles artikkel at: «I stedet for å være i konkurranse, er GRI og SASB designet for å innfri ulike mål for ulike målgrupper. Derfor er det opp til selskapene å velge det riktige verktøyet for jobben» (Bose, 2020, s.25).

GRI, IIRC, og SASB rammeverkene er alle rettet mot store selskap. Disse rammeverkene er mest treffende for selskaper som har tilgang til omfattende rapporterings-infrastruktur, spesialiserte målingsekspertiser, og detaljerte akademiske undersøkelser om sammenhengen mellom finansiell opptreden og bærekraftig utvikling (Bose, 2020, s.20). Det finnes også en del rapporteringsrammeverk som er rettet direkte opp mot klimaendringene som for eksempel CDSB, CDP, og TCFD (Bose, 2020, s.20-22).

Rammeverkene som vi vil presentere her skiller seg fra hverandre ved at de vektlegger målinger forskjellig og at de fokuserer på ulike mål og målgrupper.

Tabell 3 - Rammeverk og standarder

	Målgruppe	Fokus/Mål
GRI (1997)	Bredt spekter av interessenter	Styrke beslutninger som skaper sosiale-, klima- og miljømessige og økonomiske fordeler for alle.
IIRC (2010)	Investorer	Styrke kvaliteten av informasjon som er tilgjengelig for tilbydere av finansiell kapital for å muliggjøre en mer effektiv og produktiv kapitalallokering.
SASB (2012)	Investorer	Forenkler det analytiske arbeidet for investorene.
ISO (1946)	Bredt spekter av interessenter	Å utarbeide standarder for styre- og ledelsessystemer, produkter, prosesser, utstyr, kvalitet og mye mer.
CDP (2000)	Bredt spekter av interessenter	Se en blomstrende økonomi som fungerer for mennesker og planet på lang sikt.
TCFD (2015)	Finanssektoren	Gjøre klimaavsløringer mer handlingskraftige for investeringsbanker, långivere og forsikringselskaper.
SDG (2015)	Bredt spekter av interessenter	Hjelp næringslivet med å navigere og utføre aktiviteter i tråd med bærekraftsmålene.

Global Reporting Standard (GRI) ble grunnlagt i 1997 av Coalition for Environmentally Responsible Economies (CERES), UN Environment Program, og Tellus Institute. I 2013 publiserte GRI sine retningslinjer for bærekraftsrapportering og i 2016 publiserte de bærekraftsrapporterings-standardene sine. Den tiltenkte målgruppen består av et bredt spekter av interessenter. Grunnen til at GRI-standardene rammer et så bredt spekter av interessenter er fordi den stammer fra FNs dialog rundt bærekraftig utvikling. Det er også de standardene som gir best uttrykk for de samme verdiene som den tredelte bunnlinjen, og målet er *«å styrke beslutninger som skaper sosiale, klima- og miljømessige, og økonomiske fordeler for alle»* (Bose, 2020, s. 18).

GRI er den rapporteringsstandarden som oftest blir brukt innen bærekraftsrapportering i dag (KPMG, 2020, s. 25-26). Standarden er utformet for å guide den frivillige forberedelsen av bærekraftsrapporteringen. Den vil gjøre det mulig for selskap å forstå og rapportere på deres innvirkning på økonomien, miljøet og mennesker på en sammenlignbar og troverdig måte og dermed øke åpenheten om deres bidrag til bærekraftig utvikling. I ulikhet med andre rapporteringsstandarder baserer GRI-standardene seg på spesifikke nøkkeltall, men det er ingen hindringer for at selskaper kan rapportere nøkkeltall i samsvar med GRI-standardene samtidig som de bruker andre rapporteringsstandarder (Bose, 2020, s.17-18).

GRI jobber nå med å få på plass sektor-standarder og emne-standarder i tillegg til de universelle standardene. De nye sektor-standardene skal muliggjøre mer konsistent rapportering om sektorspesifikke vurderinger og emne-standardene vil vise relevante avsløringer for bestemte emner. Den første sektorspesifikke standarden kom ut i 2021 og inneholder retningslinjer for olje- og gassektoren. Den vil likevel ikke være fullverdig implementert i henhold til de universelle standardene før 1.januar 2023 (GRI, u.å.).

International Integrated Reporting Council (IIRC) ble opprettet i 2010 av Prince Charles av Wales sitt Accounting for Sustainability Project (A4S) sammen med GRI og The International Federation of Accountants (IFAC) (Shoaf et al., 2018, s. 12). IIRC har opprettet The Integrated Reporting Framework som ofte blir kalt IR-rammeverket eller IIRC-rammeverket. Dette rammeverket er ikke like utbredt som GRI-standarden. IIRC-rammeverket retter seg spesielt opp mot investorer og har som mål å styrke kvaliteten av informasjon som er tilgjengelig for tilbydere av finansiell kapital for å muliggjøre en mer effektiv og produktiv kapitalallokering. En slik kapitalallokering skal fungere som en kraft for finansiell stabilitet og bærekraftig utvikling for selskapene. Rammeverket anerkjenner også andre typer kapital, men er lenge blitt

kritisert for at det favoriserer finansiell kapital, fokuserer på leverandører av finansiell kapital til børsnoterte selskaper og utelukkelsen av bærekraftshensyn. IIRC-rammeverket er også mye vanskeligere å implementere enn GRI-standarden. Grunnen til dette er at rammeverket er basert på prinsipper og krever en revurdering av forretningsmodellen til selskapet, inkludert en vurdering av hvordan det skaper verdi ved bruk av de seks typene av kapital som er skissert i rammeverket (Bose, 2020, s.18-19, Integrated reporting, u.å.).

Sustainability Accounting Standards Board (SASB) ble grunnlagt i 2011 av Jean Rogers med støtte fra Michael Bloomberg som er tidligere ordfører i New York og grunnlegger av Bloomberg Information Service. SASB-standardene har i likhet med IIRC-rammeverket rettet standardene opp mot investorene. SASB-standardene er bransjespesifikke og legger vekt på begrepet finansiell materialitet, noe som betyr at standardene fokuserer på bærekraftstiltak som har en rimelig sannsynlighet for å ha en vesentlig innvirkning på finansielle resultater eller tilstand. SASB-standardene veileder offentliggjøringen av finansiell vesentlig bærekraftsinformasjon fra selskaper til investorene og målet med standardene er å forenkle det analytiske arbeidet for investorene. SASB har publisert 77 forskjellige bransje-standarder for å identifisere minstekravet av de ESG-forholdene som er mest relevante for de finansielle resultatene i hver bransje i 11 forskjellige sektorer (Bose, 2020, s.19, SASB, u.å. b).

9. juni 2021 annonserte IIRC og SASB offisielt en fusjon mellom selskapene. Denne fusjonen danne da selskapet Value Reporting Foundation (VRF). Dette er en ideell organisasjon som tilbyr en omfattende pakke med verktøyer for å hjelpe selskap og investorer med å utvikle en felles forståelse av bedriftsverdi og hvordan den skapes, bevares eller eroderes over tid. De forplikter seg også til å jobbe tett sammen med IFRS Foundation og andre ledende rammeverksleverandører og standardsettere (Integrated Reporting, 2021). Den 3. november 2021 ble det annonsert at det vil komme en sammenslåing i løpet av 2022 av selskapene VRF og CDSB til å bli en del av IFRS Foundation (IFRS, 2021).

International Organization for Standardization (ISO) er en uavhengig, ikke-statlig internasjonal organisasjon som ble opprettet i 1946. I motsetning til mange av de andre rammeverkene og standardene i dette kapitlet ble ikke ISO opprettet på grunn av et økt fokus innen bærekraftsrelaterte områder. ISO retter seg i stedet mot et mye bredere spekter av områder for rapportering og har som formål å utarbeide standarder for styre- og ledelsessystemer, produkter, prosesser, utstyr, kvalitet og mye mer. Likevel er ISO-standardene noen av de meste brukte standardene innen bærekraftsrapportering globalt i 2020 (Holtebekk, 2021; ISO, u.å. a;

KPMG, 2020, s. 25). De har utviklet over 22 000 standarder som skal gi en solid grunnmur der innovasjon kan trives og de er et viktige verktøy for å oppnå FNs-bærekraftsmål. Noen eksempel på slike standarder er ISO 26000 (Veiledning om samfunnsansvar), ISO 37001 (Ledelsessystemer for antikorrupsjon), ISO 14001 (Ledelsessystemer for miljø) og ISO 45001 (Ledelsessystemer for arbeidsmiljø) (Europower AS, 2022; ISO, u.å. b).

Carbon Disclosure Protocol (CDP) er en ideell veldedighetsorganisasjon som ble opprettet i år 2000 av en koalisjon av 35 investorer som var interesserte i å bruke data fra karbonutslipp i deres porteføljer. CDP driver et globalt rapporteringssystem for investorer, selskaper, byer, og regioner. Dette rapporteringssystemet skal hjelpe med håndteringen av deres miljøpåvirkninger. De som rapporterer i hennhold til CDP skal ha hatt en stor positiv effekt på åpenheten rundt de direkte utslippene (Scope 1) og de indirekte utslippene rundt strømbruk (Scope 2). Men det mangler fortsatt en del åpenhet rundt utslipp fra leverandørkjeden og andre indirekte utslipp (Scope 3) (Bose, 2020, s. 21-22).

For selskaper fungerer CDP på den måten at investorer og andre interessenter spør dem om å rapportere ved bruk av CDP. Gjennom å fullføre CDP sine spørreskjemaer om klimaendringer, skog og vannsikkerhet vil selskapene identifisere måter å håndtere sine egne miljørisikoer og muligheter, samt gi viktig informasjon tilbake til sine interessenter. Målet til CDP er å kunne se en blomstrende økonomi som fungerer for mennesker og planet på lang sikt. De fokuserer derfor på at investorer, selskaper, byer og myndigheter skal kunne skape en bærekraftig økonomi, ved at de kan måle og handle basert på hvordan de påvirker miljøet (CDP, u.å. a, CDP, u.å. b, CDP, u.å. c).

Task Force for Climate-Related Financial Disclosures (TCFD) ble opprettet i 2015 av The Financial Stability Board (FSB) som består av finansministere og sentralbanker fra G20-landene og har som mål å fremme internasjonal finansiell stabilitet. TCFD ble opprettet som et initiativ for å bedre måling og rapportering av klimarelatert risiko med basis i Parisavtalens 1,5-graders mål. Målet til TCFD er å gjøre klimaavsløringer mer handlingskraftige for investeringsbanker, långivere og forsikringsselskaper. Målgruppen er aktører som fungerer som mellomledd i investeringsøkosystemene og retter seg mer mot finanssektoren i stedet for investorene selv. TCFD-anbefalingene om klimarelaterte finansielle avsløringer kan brukes av de fleste selskaper på tvers av sektorer. anbefalingene omfatter selskapenes kjerneområder som for eksempel styring, strategi og risikostyring. De er også utformet for å be om

beslutningsnyttig, fremtidsrettet informasjon som kan inkluderes i vanlige økonomiske beslutninger (Bose, 2020, s. 23-24; Ellefsen, 2020; FSB, u.å.; FSB, 2022).

SDG Compass er et rammeverk som er opprettet av GRI, UN Global Compact, og World Business Council for Sustainable Development (WBCSD) for å hjelpe næringslivet med å navigere og utføre aktiviteter i tråd med bærekraftsmålene. SDG Compass skal vise en femtrinnsplan på hvordan selskaper kan tilpasse sine forretningsstrategier opp mot disse målene. Punktene går ut på at selskapene skal forstå bærekraftsmålene, definere sine prioriteter, sette seg mål, integrere og rapportere/kommunisere disse målene. SDG Compass har via sin nettside 58 hjelpeverktøy for å hjelpe selskapene til å nå de 17 bærekraftsmålene. De har også en liste med 231 offisielle indikatorer som måler progresjonen til selskapene opp mot bærekraftsmålene som er opprettet av The United Nations Statistics Division (USND), Department of Economic and Social Affairs. I tillegg til dette har SDG Compass en beholdning av indikatorer som er opprettet av andre selskaper som GRI og World Bank som retter seg opp mot måling av spesifikke bærekraftsmål. Selv om disse bærekraftsindikatorer ikke retter seg mot investorene har de vist seg å være populære blant investorene som et investeringsprodukt og det er blitt opprettet tilknyttede obligasjoner og investeringsfond (Bose, 2020, s. 24-25; OECD, 2015; SDG-Compass, 2015).

2.1.1.1 GHG-PROTOCOL

På slutten av 1990-tallet anerkjente World Resources Institute (WRI) og WBCSD behovet for en internasjonal standard som tar for seg selskapers GHG-regnskap og rapportering. Et resultat av dette er GHG-Protokollen. Allerede i 2001 publiserte de sin første bedriftsstandard, som i dag er oppdatert og brukes som et verktøy for rettleiding av hvordan selskaper kan måle og redegjøre sine utslipp i hele sin verdikjede. De utviklet også en pakke med beregningsverktøy som skal hjelpe selskaper med å beregne sine klimagassutslipp og måle de fordelene som kommer av utslippsreducerende prosjekter. GHG-protokollen tilbyr nå nettbasert opplæring i henhold til deres standarder og verktøy, samt en gjennomgangstjeneste som sektorveiledning, produktregler og verktøy som er i samsvar med GHG-protokollstandarder. Etter at Paris-avtalen kom ut i 2015 har også GHG-protokollen opprettet standarder, verktøy og opplæring for byer og land for å hjelpe dem med å spore fremgangen mot sine klimamål (GHG-protocol, u.å.).

2.1.2 GLOBALE TRENDER

KPMG har gjennomført en studie som gir et innblikk rundt bærekraftsrapportering i 2020. Dette var den 11. gangen KPMG har gjennomført en slik studie. KPMGs fagfolk har gjennomgått bærekraftsrapporteringen til 5200 selskaper i 52 land og jurisdiksjoner. Undersøkelsen gir et detaljert innsyn på globale trender innen bærekraftsrapportering og gir innsikt for bedriftsledere, bedriftsstyrer og fagfolk innen bærekraft. Undersøkelsen fungerer og som en guide til investorer, kapitalforvaltere og ratingbyråer som bruker bærekraft og ESG-informasjon i deres vurderinger av selskapers ytelse og risiko. I undersøkelsen er det blitt brukt to forskjellige datainnsamlinger for å vise de forskjellige trendene. Den første datasamlingen heter N100 og inneholder et verdensomspennende utvalg på 5200 selskap. Den omfatter de 100 største selskapene etter inntekt i hvert av de 52 landene og jurisdiksjonene i denne studien. Disse N100-statistikkene gir et bredt øyeblikksbilde av bærekraftsrapportering blant store og mellomstore selskap globalt. Den andre datainnsamlingen heter G250 og inneholder verdens 250 største selskaper etter inntekt som definert i Fortune 500s rangering av selskaper i 2019. Store globale selskaper er typisk ledere innen bærekraftsrapportering og deres rapporteringsaktivitet forutsier ofte trender som senere blir adoptert av andre (KPMG, 2020, s. 4).

I 1993 var det ca. 12% av selskapene som rapporterte via bærekraftsrapporter, men i 2020 rapporterer ca. 80% av alle selskap og 90% av verdens største selskap på bærekraft. Denne økende trenden av bærekraftsrapportering er ikke bare drevet av nye lover og regler, men også av en økende forståelse i finanssektoren av hvordan kraften av ESG-forhold påvirker økonomiske resultater og selskapets verdi (KPMG, 2020, s.7). Noe som støttes opp av en kartleggingsrapport fra Finanstilsynet (2020, s.2) som sier at tilgang til ESG-informasjon er viktig for at markedsaktørene skal kunne vurdere, prise risiko riktig, og for at kapitalmarkedene skal fungere effektivt. Hvis en ser på data som er hentet fra N100 kategorien så ser man at over 70% av selskapene i ulike industrier har bærekraftsrapporter. Innen N100 er det 81% av olje- og gasselskapene som har bærekraftsrapport og blant G250 rapporterer alle (100%) olje- og gasselskapene på bærekraft (KPMG, 2020, s.16). Som nevnt tidligere er det GRI-standardene som er det dominante rapporteringsrammeverket globalt og det er brukt av rundt to tredjedeler av de som rapporterer via bærekraftsrapporter av N100-selskapene og rundt tre fjerdedeler av G250-selskapene.

2.1.2.1 BIODIVERSITY

Et nytt kritisk område innenfor bærekraftsrapportering er tap av biologisk mangfold (biodiversity loss). En av grunnene til at dette kommer frem i lyset er Living Planet-rapporten, fra World Wildlife Fund (WWF) som viser at det har vært 68% nedgang blant dyr som lever vilt siden 1970. Få selskaper rapporterer for tiden på risikoer fra tap av biologisk mangfold. Rundt en fjerdedel av selskapene i KPMGs undersøkelse rapporterer på dette. Andelen er lik i både N100- og G250-kategorien. Dette illustrerer tydelig biodiversitetsrelatert risiko som et aspekt ved rapporteringen som krever rask utvikling. Olje- og gasssektoren er en av de sektorene som er blitt kategorisert som høyrisikosektor når det gjelder påvirkningen på biologisk mangfold, her er det bare 31% av N100- og 37% av G250-selskapene som rapporterer på dette (KPMG, 2020, s. 28-30).

2.1.2.2 KLIMARISIKO OG KARBONREDUKSJON

Antall selskaper som erkjenner risikoen for klimaendringer i deres økonomiske rapportering har økt betydningsfullt de siste årene. Hele 43% av N100-selskapene og 56% av G250-selskapene rapporterer i 2020 på klimarisikoer. TCFD-retningslinjene er svært sentrale når det gjelder rapportering på klimarelaterte økonomiske avsløringer (KPMG, 2020, s.34). Ett av fem selskap har begynt å rapportere via TCFD-retningslinjene, derav 18% av N100-selskapene og 37% av G250-selskapene. Av olje- og gasselskapene er det 31% av N100 og 52% av G250-selskapene som rapporterer innenfor TCFD-retningslinjene (KPMG, 2020, s.39-40).

Majoriteten av selskap globalt har karbonreduksjonsmålene sine på plass. KPMG-undersøkelsen viser at ca. 66% av alle selskapene som har deltatt på studien rapporterer på disse målene (65% av N100 og 76% av G250). I olje- og gasssektoren er det 69% av N100-selskapene som rapporterer på sine karbonreduksjonsmål. Det er også blitt en trend å knytte disse målene opp mot eksisterende mål, der Paris-avtalen med det globale 2°C/1,5 °C målet er det mest vanlige å knytte det opp mot (KPMG, 2020, s.41-42).

2.1.2.3 SDG I STERK VEKST

FNs-bærekraftsmål har hatt en økende innvirkning på bærekraftsrapporteringen de siste årene, hele 69% av N100-selskapene og 72% av G250-selskapene knytter nå bedriftsaktivitetene opp mot bærekraftsmålene i deres bærekraftsrapporter. Det er 70% av norske selskaper som refererer til bærekraftsmålene og i olje- og gasssektoren globalt er det 78%. Selv om det er positivt at selskapene velger å koble sine bedriftsaktiviteter mot FNs-bærekraftsmål tyder likevel

forskning på at selskaper som rapporterer mot bærekraftsmålene fokuserer nesten utelukkende på de positive bidragene selskapene gjør for å oppnå mål, og mangler åpenhet om deres negative virkninger. Et betydelig flertall av både N100-selskapene (86 prosent) og G250-selskapene (90 prosent) rapporterer et ensidig syn fokusert kun på selskapenes positive påvirkninger. Omtrent halvparten av selskapene i både N100 (56%) og G250-selskapene (51%) rapporterer relaterte bedriftsmål til bærekraftsmålene. Likevel er det bare 14% av N100 og 10% av G250-selskapene som rapporterer på en balansert måte der de nevner både de positive og de negative påvirkningene (KPMG, 2020, s.44 og 48).

2.2 INVESTORERS BRUK AV BÆREKRAFTSINFORMASJON

Investorer bruker ESG-informasjon i betraktninger rundt deres avgjørelser i stadig større grad. Her vil vi se på noen av forholdene rundt den direkte bruken av selskapenes ESG-informasjon. I tillegg er også ESG-ratingselskapene et nyttig verktøy for investorer som stadig blir mer brukt og får større innflytelse. Vi vil gi en liten innføring i denne næringen samt gi en liten introduksjon til noen av de største ESG-ratingselskapene. Vi vil også se på fenomenet avvikende rating og gi en oversikt over hva som fører til dette fenomenet.

2.2.1 BRUK AV BÆREKRAFTSINFORMASJON

I studien til Amel-Zadeh og Serafeim (2018) ser de på hvordan og hvorfor investorer bruker ESG-informasjon når de tar investeringsbeslutninger. Dette er en verdensomspennende undersøkelse, der nesten 80% av besvarelsene fra utvalget kommer fra Europa (40%) eller USA (34%) så de får muligheten til å se likheter mellom USA og Europa. Det første spørsmålet som ble stilt var om de som investorer tok hensyn til ESG-informasjon i deres investeringsbeslutninger, her svarte hele 82,1% ja på spørsmålet og det var flere i Europa som svarte ja sammenlignet med USA, 84,4% mot 75,2%. Den største grunnen de oppga var at ESG-informasjonen er relevant for investeringens prestasjon. Andre grunner til at de vurderer ESG-informasjon i beslutningstakingen er for eksempel voksende interessent krav, de tror at slike retningslinjer er effektive til å bringe forandring i selskapene, det er en del av investeringsstrategien, de ser på det som et etisk ansvar, de antar at det vil bli relevant i nær fremtid og fordi deres klienter gir fullmakt. Av de som svarer nei er den største grunnen at interessenter ikke etterspør slike retningslinjer.

Videre går Amel-Zadeh & Serafeim (2018) inn på barrierene som finnes med tanke på å bruke ESG-informasjon i beslutningsprosessen. Barrieren med størst oppslutning er mangelen på

benchmarking/sammenlignbar informasjon mellom selskapene. Også mangelen på standardisering innen ESG-rapportering, kostnaden av innhenting og analysing av ESG-informasjon, at ESG-informasjonen selskapene oppgir er for generell til å være brukbar, mangel på kvantifiserbar ESG-informasjon og mangel på sammenlignbarhet over tid er noen av barrierene som har stor oppslutning.

Amel-Zadeh & Serafeim (2018) undersøker også hvordan investorer faktisk bruker ESG-informasjon i deres investeringsprosess. I undersøkelsen skiller de mellom forskjellige investeringsstrategier. De kom frem til at de mest brukte strategiene var engasjement/aktivt eierskap på topp tett etterfulgt av full integrering og negativ screening. Innen bruken av engasjement/aktivt eierskap fant de også en signifikant forskjell i bruken mellom USA og Europa (27,1% mot 48,1%). Videre ble investorene spurt om de tror at investeringsstrategiene øker eller reduserer investeringsavkastningen. Strategien investorene hadde mest tro på er full integrasjon etterfulgt av positiv screening og engasjement/aktivt eierskap. Den de hadde minst tro på er negativ screening, det til tross for at det var den tredje mest brukte strategien.

I en artikkel av Kotsantonis og Serafeim (2019) ser de på underliggende svakheter ved ESG-måling og data. Det primære målet til et ESG-nøkkeltall er å gi et så presist som mulig innsyn på selskapets situasjon innen et ESG-område. Først når dette målet er oppnådd kan interessentene begynne å bruke dataene. Spørsmålet de stiller seg i artikkelen er om ESG-data faktisk fanger et selskaps prestasjoner på en god måte. For å svare på dette går de inn på fire begrensninger dataene har og hvordan disse kan behandles.

Den første begrensningen, dataavvik, er det faktum at forskjellige selskap bruker forskjellige nøkkeltall til å forklare det samme fenomenet. I deres utvalg av 50 selskap fant de mer enn 20 forskjellige nøkkeltall som beskrev hvordan selskapene målte ansattes helse og sikkerhet. Forskjellene var terminologi og målingsenhet, og dette gjør det vanskelig for brukere av dataene å sammenligne selskaper.

Den andre begrensningen går på valg av benchmarking. Et ESG-nøkkeltall er et øyeblikksbilde på prestasjonen til et selskap, så valget av benchmarking er viktig (Kotsantonis & Serafeim, 2019, s. 50-54). Forskjellig valg av referanse vil gi store utslag på resultatet. Et eksempel på dette er Sustainability som sammenligner selskap opp mot bestanddeler av en bred markedsindeks og S&P Global som sammenligner selskap opp mot bransjekolleger (Dimson et al., 2020, s. 5).

Den tredje begrensningen er dataimputasjon, lett forklart hva blir gjort i mangelen på oppgitte nøkkeltall. Mange dataleverandører og ratingselskaper hevder å kunne gi et komplett innblikk i et selskaps ESG-prestasjon, så hva gjør de når selskapet ikke oppgir nøkkeltall? Det finnes flere måter å imputere verdier for manglende informasjon, i artikkelen bruker de et eksempel med nøkkeltallet: antall fatale ulykker på arbeidsplassen. Noen velger da å anta at det manglende tallet er null, og gå for en «uskyldig inntil noe annet er bevist» regel, mens andre går for å se på et gjennomsnitt fra bransjekolleger. Det finnes også andre metoder, men forskjellig imputasjon er en vesentlig grunn til at rating fra forskjellige selskaper avviker fra hverandre (Kotsantonis & Serafeim, 2019, s. 54-55).

Den siste begrensningen de nevner er uenighet blant leverandører av data og rating. Det er en stadig økning i offentlig tilgjengelig informasjon, som fører til at det er mer informasjon leverandørene kan være uenige om. De spør seg selv om det er mangel på enighet mellom nøkkeltallene som brukes, eller mangelen på data og den følgende avhengigheten på imputasjon som skaper uenigheten. Det de finner, oppbygget av annen forskning, er at det er blant de som produserer mest ESG-informasjon forskjellen er størst (Kotsantonis & Serafeim, 2019, s. 56-57).

2.2.2 ESG-RATING

ESG-ratingsektoren er en næring med stor fremgang og vekst, dette ser vi ikke bare med en økt bruk av tjenestene de tilbyr, men også antallet konkurrenter på markedet. Disse selskapene er som nevnt tidligere en tjeneste som vurderer bærekraften til en enhet for så å rangere den. Det er et verktøy som i investorers hender kan brukes til å fatte avgjørelser på bedre grunnlag. Noen av disse ESG-ratingselskapene som vi skal presentere nærmere er: FTSE Russell, MSCI, Refinitiv, Sustainalytics, S&P Global og Vigeo-Eiris.

FTSE Russell er en dataleveringstjeneste og en del av FTSE International Limited company. De er en del av London Stock Exchange Group (LSEG) (Cash, 2021, s. 41). Deres ESG-rating har som mål å gi et objektivt innsyn i selskapers ESG-risiko og -prestasjon basert på klar og enkel metodikk. FTSE Russell's ESG-rating har en oppbygning på fire nivåer, på bunnivå går de igjennom inntil 350 individuelle indikatorer, på nivået over deles de individuelle indikatorene inn i 14 temaer (anti-korrupsjon, helse og sikkerhet, biodiversitet osv.), der alle får en score. På det nest øverste nivået deles de 14 temaene inn i tre søyler, ESG. På øverste nivå har vi da selskapet som en helhet som får en rating, bygget opp av de foregående nivåene (FTSE, u.å.).

MSCI er et stort finansielt selskap og deres ESG-ratingtjeneste er bare en liten del av helheten. MSCIs mål med ESG-ratingen er å måle et selskaps motstandsdyktighet mot langsiktige materielle ESG-risikoer. De bruker en regelbasert metodikk for å finne ledere og etternølere når det kommer til deres eksponering for ESG-risiko og hvordan de håndterer risikoen i forhold til deres bransjekolleger (MSCI, 2022). Selv om ESG-ratingen bare er en del av hele selskapet, er fortsatt ESG-tjenesten deres en av de mest omfattende på markedet. De rangerer på en skala fra AAA til CCC og setter søkelys på 37 ESG-relaterte områder. De dominerende temaene er klimaforandring, naturressurser, forurensing og avfall, miljømessige muligheter, menneskelig kapital, produktansvar, interessentmotstand, sosiale muligheter, eierstyring og selskapsledelse og selskapets oppførsel (Cash, 2021, s. 39-40).

Refinitiv ble startet gjennom et fellesforetak mellom Thomson Reuters og BlackRock i 2018, de tok da over store deler av det som tidligere var Thomson Reuters ESG-Scores. Ikke lenge etter oppstart ble Refinitiv oppkjøpt av LSEG (Cash, 2021, s. 42). Refinitiv's ESG Company-Score er laget for å måle et selskaps relative ESG-prestasjoner, engasjement og effektivitet over ti hovedtemaer på en transparent og objektiv måte. Scoren baserer seg på verifiserbare data tilgjengelige for offentligheten som bærekraftsrapporter, nettsider og så videre. Scoren ser på og kalkulerer over 630 indikatorer på bedriftsnivå, av disse blir en undergruppe på 186 av de mest sammenlignbare og viktige indikatorene pr. industri det som driver bedriftsvurderingen og den overordna scoren. Denne undergruppen blir igjen delt inn i de ti hovedtemaene som igjen blir delt blant tre søyler, ESG. Etter hver av søylene har fått sin individuelle score så blir totalscoren beregnet ut fra disse. De tre søylene blir forskjellig vektet etter hvilken sektor selskapet befinner seg i (Refinitiv, u.å.)

Sustainalytics er en kjent aktør innen ESG-ratingindustrien, som i 2020 ble oppkjøpt av kreditt-ratingselskapet Morningstar. Deres mål er å gi innsikt til investorer og selskap som er nødvendig for å kunne ta bedre informerte avgjørelser som igjen kan føre til en mer rettferdig og bærekraftig global økonomi (Sustainalytics, 2022). De er et ratingselskap som rangerer selskaper på en skala fra 1 til 100, ut ifra opp til 70 indikatorer for hver industri. Deres rangering blir gitt utfra en deling mellom beredskap, formidling og prestasjon (Cash, 2021, s. 39).

S&P Global ESG-Scores ble lansert mai 2020 etter at S&P Global, en gigant blant kreditt-rating, kjøpte opp Sustainable Asset Management (SAM) i 2019 (Cash, 2021, s. 39). S&Ps ESG-score har som mål å gi finansielle institusjoner, selskap og regjeringer ESG-informasjon på et nivå av klarhet og selvsikkerhet uten sidestykke (SPGlobal, 2022a). S&Ps score har fire

nivåer før den totale scoren blir gitt. Prosessen starter med en gjennomgang av rundt 1000 datapunkter hentet fra selskapers offentlige dokumenter (som bærekraftsrapporter), deretter følger en spørreundersøkelse med ca. 130 industrispesifikke spørsmål. Dette fører til at selskapene får en score på ca. 30 temaer som deles inn i ESG-kategoriene og gir disse hver sin score. Disse scorene E, S og G blir vektet forskjellig etter hvilken industrisektor selskapene tilhører, den totale S&P Global ESG-Scoren blir summert sammen av de vektete dimensjonsscorene (SPGlobal, 2022b).

Vigeo-Eiris er som nevnt tidligere med oppstart i 1983 et av de første selskapene innen industrien. Det er The Ethical Investment Research and Information Services (EIRIS) delen av selskapet som startet da. EIRIS ble opprettet for å hjelpe tros-baserte organisasjoner med etiske investeringer. Siden den gang har selskapet blitt sammenslått med Vigeo i 2015, før de ble kjøpt opp av Moody's i 2019 (Cash, 2021, s. 42). Deres mål er å gi deltagere på markedet den ESG informasjonen de trenger for å håndtere risiko og for å forbedre håndteringen av deres sosiale- og miljømessige påvirkning (Viego-Eiris, u.å.). Tjenesten og dens metodikk er svært oppdelt. De opererer med 38 bærekraftkriterier, delt opp i seks domener (miljø, samfunnsengasjement, menneskerettigheter, styresett, menneskelige ressurser og forretningsadferd). Disse domenene er igjen delt inn i over 40 under-rammeverk som deretter blir kjørt gjennom over 300 indikatorer (Cash, 2021, s. 42-43).

2.2.3 AVVIKENDE RATING

For investorer som tenker å investere mer bærekraftig, kan ESG-ratingtjenestene være en hjelpende hånd, men de er samtidig ikke en løsning på alt. Som vi har nevnt tidligere er det stor forskjell ikke bare på nøkkeltallene selskap oppgir, men også blant ratingen selskapene får fra forskjellige tjenester.

Dimson et al. (2020) prøver å gi en nærmere forklaring på hvorfor ratingen varierer som den gjør. De starter med å referere til Kotsantonis & Serafeims (2019) fire faktorer: 1. dataavvik, 2. valg av benchmarking, 3. dataimputasjon og 4. uenighet blant dataleverandører. De nevner også en ny faktor; hvordan ratingselskapene vektet ESG-kategoriene forskjellig. De finner at Sustainalytics pleier å vekte ESG kategoriene noenlunde likt i motsetning til MSCI som varierer hvordan E, S og G er vektet på industrinivå. I et eksempel bruker de bilgiganten Tesla i 2018-19, da de fikk en veldig bra «AA» rating fra MSCI samtidig som de fikk en lav rating fra FTSE Russell og en middels score av Sustainalytics. En del av forklaringen i dette tilfellet var at MSCI

hadde sett på produktet, altså Tesla bilene og gitt en nesten perfekt score innen karbonutslipp, mens FTSE hadde fokus på fabrikkens utslipp og så på Tesla som en miljøversting.

Denne uenigheten og avvikene som finnes har flere konsekvenser, for det første så gjør det oppgaven med å evaluere ESG-prestasjonen vanskeligere. For det andre så reduserer den selskapenes insentiver til å forbedre sin ESG-prestasjon. For det tredje så kan ESG-prestasjon være verdi-relevant eller påvirke prising av eiendeler, men de avvikende ratingene er med på å redusere effekten ESG-prestasjonen har på disse (Berg et al., 2022, s. 2).

Berg et al. (2022) ser på underliggende faktorer som fører til avvikende rating. De finner tre faktorer for avvik: omfang-, måle- og vektdivergens. Omfangsdivergens finnes i situasjoner hvor ratingen er basert på forskjellige attributter. Noen ratingselskap tar med faktorer som ikke andre tar med. Måledivergens finnes når de samme attributtene måles, men ved bruk av forskjellige indikatorer. Vektdivergens finnes når ratingselskapene har forskjellig syn på viktigheten av forskjellige attributter. For eksempel at GHG-utslipp betyr mer for noen enn for andre. Disse grunnene til avvik er alle sammensatte og skjer om en annen, noe som fører til at det er vanskelig å tolke forskjellen mellom ratingene.

I artikkelen finner de at måledivergens står for 56% av avvikene mellom ratingen, omfangsdivergens 38% og vektdivergens bare 6%. De finner og at deler av avviket innen måledivergens kommer av det de kaller en «Rater Effect», altså at hvis et selskap får høy score innen en kategori så har den større sannsynlighet for å få høy score i andre kategorier.

2.2.4 UTFORDRINGENE MED BRUK AV ESG-INFORMASJON

Det er utfordringer med bruk av ESG-informasjon, både med rating og informasjonen som kommer direkte fra selskapene på grunn av stor diversitet i hva som rapporteres. Berg et al. (2022) finner at avvikene i rating baseres hovedsakelig på forskjeller i hva som måles og hva det måles på. Dimson et al. (2020) og Kotsantonis & Serafeim (2019) nevner selskapenes dataavvik og de påfølgende problemene med benchmarking og imputasjon som grunn til forskjellig rating og problemer med bruken av direkte ESG-informasjon. Disse funnene ligner funnene i studien til Amel-Zadeh & Serafeim (2018), da de finner at mangelen på sammenlignbar informasjon er den største barrieren for bruk av direkte ESG-informasjon, videre er også mangelen på standardisering innen ESG-rapportering en barriere. I Norge regulerer regnskapsloven §3-3 selskaps rapportering av ESG-informasjon, men loven gir kun et minimumskrav. Selskap må dermed se andre steder etter retningslinjer. Bose (2020) omtaler flere slike standarder og rammeverk med forskjellige målgrupper og fokusområder, men det er

opp til hvert enkelt selskap å velge hvilke de vil bruke. Selskap kan også bruke flere av standardene og rammeverkene om en annen. KPMG (2020) viser at bruken av en bærekraftsrapport er utbredt og at det er GRI som er det mest brukte rammeverket, men det er langt fra det eneste som brukes. Disse studiene, artiklene og rapportene gir et overblikk og prøver å forklare forskjellige fenomen, men i bunn er historien den samme bare sett fra ulike utgangspunkt; det er utfordringer med bruk av ESG-informasjon.

3.0 METODISK TILNÆRMING

Forskning kan beskrives som en systematisk og organisert måte og undersøke et spesifikt fenomen i samfunnet (Grønmo, 2017, s. 15). Når en utfører en studie er det viktig å være klar på den metodiske tilnærmingen som blir brukt for å svare på problemstillingen. Dette øker forståelsen av hvordan vi som forskere har kommet frem til våre resultater. Først vil vi starte med en presentasjon av vårt forskningsdesign, som forklarer den konseptuelle planen bak studien vår. Videre vil vi opplyse om gangen i datasamlingsprosessen, før vi avslutter med en vurdering av validitet og reliabilitet og etiske hensyn.

3.1 FORSKNINGSDESIGN

Vi starter med å gi en liten innføring i forskjellen mellom kvalitativ og kvantitativ metode før vi går over på vårt valg av strategi, før vi avslutter med å si litt om informasjonskilder, populasjon og utvalg.

3.1.1 METODE

Det finnes to hovedretninger for innhenting og analysering av data fra samfunnet, kvalitativ og kvantitativ. Innen kvantitativ metode ønsker man etter utvalg av populasjon og datakilder å skape en statistisk generalisering som skal være gyldig for det reelle universet. I en kvalitativ metode ønsker man i motsetning å kunne beskrive analytisk det aktuelle fenomenet (Hjelseth, 2003 s. 30-31). En annen måte å se det på er at i en kvantitativ tilnærming ser en på årsakssammenhenger, hvilke fenomen eller hendelser som fører til et fremtidig fenomen eller hendelse. En kvalitativ tilnærming ser på meningssammenhenger, altså den prøver å forklare hvilke motiver, intensjoner, mål og planer som fører til ulike fenomener (Johannessen et al., 2010, s. 368).

3.1.2 FORSKNINGSSTRATEGI

En forskningsstrategi er lett forklart en plan for å nå et mål, og en god plan kan hjelpe forskere å nå deres forskningsmål (Bougie & Sekaran, 2020, s. 104). For å svare på våre forskningsspørsmål har vi valgt å gjennomføre en komparativ studie med romperspektiv. En komparativ studie går ut på å sammenligne forskjellige studieobjekter enten over tid eller rom. I et tidsperspektiv ser en på ett eller flere studieobjekter over forskjellige tidspunkt, mens i et romperspektiv ser en flere objekter opp mot hverandre innen et bestemt tidsrom (Grønmo, 2017, s. 403-404). Siden vi har som formål å studere hva selskapene faktisk rapporterer, har vi valgt

en ikke-påtrengende metode (dokumentanalyse). Slike metoder blir brukt når en forsøker å forstå hva folk faktisk gjør, i motsetning til hva de sier (Bougie & Sekaran, 2020, s. 118).

Vi har valgt å gjennomføre en dokumentanalyse for innhenting av data. En dokumentanalyse er en systematisk gjennomgang av innholdet i dokumenter for å finne relevant data om forholdene som skal studeres (Grønmo, 2017, s. 175). En dokumentanalyse kan være både kvalitativ og kvantitativ. En kvalitativ dokumentanalyse er en gjennomgang av dokumenter der forskerens tolkninger av informasjon står sentralt. Etter hvert som forskeren går gjennom dokumenter videreutvikles hans forståelse av tema, noe som fører til en bedre og mer belyst problemstilling samt en økende forståelse av hvilke tekster som er relevante for forskeren. En slik analyse er så krevende at den må utføres av forskeren selv (Grønmo, 2017, s. 175-176). En kvantitativ dokumentanalyse er en mer strukturert gjennomgang enn en kvalitativ, der forhåndsarbeidet er viktig. Før gjennomgangen vet forskeren hvilke dokumenter som skal gjennomgås og hvilke data som skal innhentes. Det er lite til ingen tolking fra forskerens side, noe som gjør at en slik analyse kan bli utført av andre (Grønmo, 2017, s. 213-214). I vårt tilfelle var det mest nærliggende å velge en kvalitativ dokumentanalyse da vi på forhånd ikke hadde kunnskap om hvilken informasjon som skulle med. Den kvalitative tilnærmingen hjalp oss med å finne videre vei i oppgaven.

3.1.3 INFORMASJONSKILDER

Empirien er hentet fra offentlig tilgjengelig informasjon publisert av selskapene vi studerer. Formålet med denne informasjonen er å opplyse interessenter om det spesifikke selskaps arbeid med bærekraft. Dette stemmer overens med vår forskningshensikt som er å opplyse om hvordan selskaper rapporterer kvantifiserbar ESG-informasjon. Denne informasjonen er regnet som primærdata, da dette er data som kommer direkte fra forskningsobjektene og informasjonen blir samlet av forskerne direkte for studien (Bougie & Sekaran, 2020, s. 49). I studien vår er det hovedsakelig fire kilder som blir brukt: separate bærekraftsrapporter, GRI-rapporter, deler av bærekraftsinformasjon funnet i årsrapporten og informasjon funnet på selskapenes hjemmesider. Informasjonen som er samlet, er fra regnskapsåret 2020 da dette er det siste året med tilgjengelige bærekraftsrapporter og årsrapporter da vi startet arbeidet med vår studie.

3.1.4 POPULASJON OG UTVALG

Populasjonen refererer til den totale gruppen aktører forskere ønsker å studere. Utvalget er de aktørene forskerne velger å se på innen populasjonen (Bougie & Sekaran, 2020, s. 222-223). Vår populasjon i denne oppgaven er store norske selskaper innen olje- og gasssektoren. Vår

definisjon av store selskaper er selskaper fra rapporten til The Governance Group (TGG)– Bærekraft på Børs 2020 (2021, s. 28), som viser en liste over de 100 største selskapene på Oslo Børs. På denne listen er det ti olje- og gasselskaper og dette ble da vårt utvalg.

3.2 DATAINNHEITING

Datasamlingen startet med at vi først måtte bestemme oss for hvilken informasjon skulle tas med og hvor denne kunne finnes. Vi startet med bærekraftsrapporter da dette var den mest naturlige kilden til informasjon. Deretter ble det utført en systematisk gjennomgang og uthenting av informasjon fra rapportene, samtidig som vi tidlig i prosessen så at der måtte brukes flere informasjonskilder for å få et mest mulig komplett datasett. De nye informasjonskildene var årsrapporter, GRI-rapporter og en Data-Hub på Equinors hjemmeside. Grunnen til at disse ble valgt var at de i flere tilfeller ble henvist til i bærekraftsrapportene.

Fra selskapene hentet vi ut all kvantitativ data innen ESG-kategoriene. Grunnen til at vi gjorde det på denne måten var at flere av selskapene vi gjennomgikk hadde klare kapitler på nettopp disse kategoriene, i tillegg hadde vi lest gjennom en lignende studie om ESG-nøkkeltall hos S&P 500 selskap som kategoriserte nøkkeltall på en lignende måte (Li et al., 2021). Når vi gikk gjennom selskap som ikke kategoriserte det på denne måten kunne vi bruke tidligere innhentede data som en guide på hvor disse selskapenes nøkkeltall skulle plasseres. I noen tilfeller måtte det også brukes skjønnsmessige avgjørelser for å plassere nøkkeltall da vi ikke hadde noen referansepunkt på forhånd. For hvert selskap opprettet vi en Excel-fil der vi registrerte alle nøkkeltall og sorterte de i de ulike kategorier. Vi hadde også forskjellige underkategorier under ESG som f.eks. GHG-Emissions, Waste og Spills. Vi bestemte oss for at i situasjoner der vi hadde forskjellig enhet på samme nøkkeltall som for eksempel oppgitt numerisk og i prosent samtidig, så valgte vi konsekvent en av dem. I tillegg hadde vi et sporingdokument der vi kunne spore hvert enkelt tall tilbake til opprinnelsen.

Videre samlet vi innhentede data fra selskapene i en ny Excel-fil for å komprimere mengden. Dette gikk ut på at vi fant data som forklarte like fenomen, men hadde forskjellige utforminger, og samlet disse. Denne samlingen ble gjort for at vi lettere kunne håndtere datasettet samtidig som det ble lettere å sammenligne selskapene og se likheter og forskjeller i de forskjellige kategoriene.

For å redusere muligheten for personlige feilvurderinger i henhold til plassering av nøkkeltall, bestemte vi oss for å presentere empirien i et GRI-oppsett. Vi fikk på den måten klarere retningslinjer som var mindre påvirket av oss da GRI-oppsettet gir beskrivelser på hva hver kategori bør inneholde. Vi sorterte datasettet på nytt i samsvar med GRI's retningslinjer fra 2016 og kategoriserte nøkkeltallene henholdsvis. Flere av selskapene rapporterte i henhold til GRI-standardene så vi fikk greie referansepunkter til de som ikke gjorde det. Vi hadde en del nøkkeltall som ikke passet helt inn i standardenes underkategorier, disse ble plassert i egne kategorier under den standarden som omhandlet lignende tema.

Nøkkeltallene vi hentet var oppgitt på engelsk i kildene, og vi har derfor valgt å beholde de engelske navnene på nøkkeltallene, for at betydningen av de ikke skal endres i en eventuell oversettelsesprosess.

3.3 RELIABILITET, VALIDITET OG ETISKE VURDERINGER

Kvaliteten på en studie vurderes av nivået av reliabilitet (pålitelighet) og validitet (gyldighet). Dette er to kriterier som måler hvor godt en undersøger det som var målet å undersøke (Bougie & Sekaran, 2020 s. 208). Disse to kriteriene sammenfatter de viktigste aspektene ved forutsetningene for god kvalitet. Validitet handler om studiet sin gyldighet for de problemstillingene og forskningsspørsmålene som skal belyses, og reliabilitet refererer til studiets pålitelighet (Grønmo, 2017, s. 240-241). Vi vil her vurdere hvordan arbeidet vårt forholder seg til de ulike reliabilitets- og validitetskriteriene.

3.3.1 RELIABILITET

Reliabilitet er definert som graden av likhet mellom observasjoner dersom forskningen gjennomføres på nytt med ny innsamling av data om samme fenomen basert på samme forskningsopplegg. Det er vanlig å legge vekt på to hovedtyper reliabilitet; stabilitet og ekvivalens (Grønmo, 2017, s. 242-244).

Stabilitet er samsvaret mellom data som er samlet inn på forskjellige tidspunkt, forutsatt at fenomenene som undersøkes og oppsettet på studien er den samme. En studie kan kalles stabil om resultatene samsvarer på ulike tidspunkter (Grønmo, 2017, s. 242-244). Siden selskapene i vår studie kontinuerlig endrer seg, gjør dette at det høyst sannsynlig vil være forskjeller i selskapenes bærekraftsrapporter fra et regnskapsår år til et annet. Det vil si at hvis en utfører

samme undersøkelse om for eksempel fem år så kan bærekraftsrapportene være såpass ulike de som kom ut i 2020 at stabiliteten av funnene ikke lenger er så høy.

Ekvivalens baserer seg på «*samsvaret mellom innbyrdes uavhengige datainnsamlinger på samme tidspunkt*» (Grønmo, 2017, s. 243). Dette vil si at om andre forskere skulle utført vårt forskningsopplegg, med de samme forskningsobjektene, vil funnene deres være uavhengige av hva vi har funnet. Reliabiliteten i form av ekvivalens vil da være høy om dersom det er stor grad av samsvar mellom deres funn og våre (Grønmo, 2017, s. 242-244). Det er da viktig at vi reflekterer over hvordan egne kunnskaper og erfaringer er med på å forme datainnhentingen. Gjennom utførelsen av denne har vi i noen tilfeller måttet gjennomføre egne vurderinger av hvilke data som skal innhentes og hvordan de skal kategoriseres. Dette kan føre til at reliabiliteten svekkes da våre vurderinger kan avvike fra andres vurderinger.

3.3.2 VALIDITET

Validitet defineres som gyldigheten av data med hensyn til de problemstillingene som skal undersøkes. Validitetsprinsippet er mindre presist og mer komplekst enn reliabilitetsprinsippet, da det ikke finnes noen enkle kriterier for hva som betraktes som god validitet. I praksis er det ikke mulig å oppnå «perfekt» validitet, men det er likevel noen kriterier som er med på å styrke validiteten. Det er viktig å foreta systematiske og kritiske drøftinger av studien og empirien, med vekt på de mest relevante validitetstypene. I vårt tilfelle mener vi at de mest relevante typene er intern-, ekstern-, og kompetansevaliditet (Grønmo, 2017, s. 251-258).

Intern validitet vurderer om studien er gjennomført på en måte som tilfredsstillende det som var målet med studien, altså måler og beskriver studien det som det var meningen å undersøke (Grønmo, 2017, s. 251-258). Studien vår baserer seg på å finne ut hva selskapene rapporterer av kvantifiserbar ESG-informasjon, om det utgis bakgrunnsinformasjon i henhold til selskapers måling av nøkkeltallene og videre om det er samsvar mellom selskapenes rapportering av denne typen informasjon. Derfor styrkes validiteten av at dataene vi bruker er direkte utgitt av selskapene selv og at vi bruker all rapportert data gjennom hele forskningsprosessen. Vi argumenterer derfor for at dataene som er brukt i studien er relevante for fenomenet vi undersøker.

Ekstern validitet handler om hvor godt resultatene av studien kan generaliseres, hvor realistiske de er i vanlige situasjoner og hvor overførbare er de til lignende tilfeller (Grønmo, 2017, s. 251-258). Siden dette er en kvalitativ analyse og egne vurderinger har vært sentralt i arbeidet, er det ikke sikkert at funnene er overførbare eller kan generaliseres på en god måte. Siden vi

undersøker en spesifikk sektor der vi har sett på de ti største aktørene, er det stor sannsynlighet for at funnene er vanskelig å generalisere til andre sektorer eller mindre aktører i olje- og gasssektoren. Det at funnene er vanskelig å generalisere svekker validiteten av studien vår, men med en kvalitativ studie er dette heller ikke målet. Målet med studien er heller å beskrive et fenomen.

I en kvalitativ setting der vi som forskere har en direkte innvirkning på datasamlingen, vil det være relevant å se på kompetansevaliditeten. Dette refererer til forskernes kompetanse for innsamlingen av data. Kompetansen blir da et uttrykk for våre erfaringer, forutsetninger og kvalifikasjoner knyttet til arbeidet vi har gjort (Grønmo, 2017, s. 251-258). Gjennom utførelsen av denne studien har vi begge vært fulltidsstudenter uten tidligere erfaring samt lite kunnskap innen denne typen datainnhenting. Dette kan både være positivt og negativt ettersom vi vil kunne holde et objektivt syn på dataene som samles inn. På en annen side har vi ingen foregående kunnskap og ettersom innhenting er gjort av oss, kan det hende at nøkkeltall som kunne vært med er uteblitt, eller omvendt. For å prøve å redusere egne feilvurderinger er komprimeringen av datasettet utført med høy forsiktighet. Vi har også gjennom hele prosessen jobbet og tatt avgjørelser sammen, noe som fører til at risikoen for feilvurderinger reduseres. Vi gjorde vår «due diligence» og brukte god tid på innhenting og bearbeidelse av data, for å redusere risiko for personlige feil og dermed øke validiteten.

3.3.3 ETISKE VURDERINGER

Bougie og Sekaran (2020) omtaler etikk innen forretningsforskning som prinsipper, regler, retningslinjer og sosiale normer som er forventet under forskningen. Gjennom hele vårt arbeid med oppgaven har etikken alltid stått sentralt, og universitetets etiske retningslinjer har guidet oss gjennom hele prosessen. Forskning utført ved Universitetet i Agder forventes å følge de fire grunnverdiene; faglighet, ansvar, respekt og åpenhet (UiA, u.å.). Vi mener at vi etter beste evne har fulgt retningslinjene ettersom de ikke bare er viktige for å kunne utføre troverdig forskning, men også for at vi kan være stolte over eget arbeid og kunne presentere det som vårt eget. Vi har med dette i tankene jobbet hardt for å ikke feiltolke andres arbeid i litteraturdelen, men prøvd å få frem deres budskap. Vi har også gjort vårt beste for å utelukkende presentere fakta, og vise verden som den er, ikke på en misledende måte.

4.0 PRESENTASJON AV EMPIRISKE FUNN

Vi vil nå redegjøre for arbeidet med datainnsamlingen og gjennomgå empirien som er relevant for å svare på forskningsspørsmålene og presentere funnene våre. Tidligere definerte vi bærekraft som sammenhengen mellom de tre dimensjonene i bærekraftig utvikling 1) klima og miljø, 2) økonomi og 3) sosiale forhold. Vår definisjon av et ikke-finansielt nøkkeltall blir dermed alle tall selskapene har rapportert innen disse tre dimensjonene. Som nevnt tidligere har vi valgt å gruppere nøkkeltallene i et GRI-oppsett som også tar utgangspunkt i de tre dimensjonene. Fremover bruker vi begrepene serier, standarder og underkategorier. Tabellen under gir en oversikt over hva som inngår i disse begrepene.

Tabell 4 - GRI-struktur

	The topic-specific GRI Standards 2016		
Serier	200 Economic	300 Environmental	400 Social
Standarder	201: Economic Performance 202: Market Presence 203: Indirect Economic Impacts 204: Procurement Practices 205: Anti-corruption 206: Anti-competitive Behavior	301: Materials 302: Energy 303: Water 304: Biodiversity 305: Emissions 306: Effluents and Waste 307: Environmental Compliance 308: Supplier Environmental Assessment	401: Employment 402: Labor/Management Relations 403: Occupational Health and Safety 404: Training and Education 405: Diversity and Equal Opportunity 406: Non-discrimination 407: Freedom of Association and Collective Bargaining 408: Child Labor 409: Forced or Compulsory Labor 410: Security Practices 411: Rights of Indigenous Peoples 412: Human Rights Assessment 413: Local Communities 414: Supplier Social Assessment 415: Public Policy
Under Kategorier (eksempel)	205-1, 205-2, 205-3...	305-1, 305-2, 305-3...	404-1, 404-2, 404-3...

Grunnet mengden data vi har samlet inn ser vi det ikke som gunstig å vise alt. Derfor har vi valgt å fokusere på noen av hovedfunnene under og legge ved resten av datamaterialet i appendikset. World Economic Forum (WEF) sin rapport «Measuring stakeholder capitalism: *Towards Common Metrics and Consistent Reporting of Sustainable Value Creation*» (World Economic Forum, 2020) kommer frem til flere temaer (*Core Metrics*) alle selskap bør rapportere på. Vi har valgt å trekke frem noen av disse for å vise datamateriale og sette lys på materielle punkter.

4.1 SELSKAPENES IKKE-FINANSIELLE NØKKELTALL

Vi vil nå se på funn relatert til forskningsspørsmål 1: *Hvilke ikke-finansielle nøkkeltall presenterer selskapene?* Dette vil vi gjøre ved å ta utgangspunkt i de ulike GRI-seriene og vise hva selskapene faktisk rapporterer på og ikke. Vi vil også se nærmere på noen standarder under disse seriene, disse er valgt utfra temaene i WEF rapporten og er som følger: anti-korrupsjon (200-serien), biodiversitet og direkte GHG-utslipp (300-serien) og mangfold og likestilling (400-serien).

4.1.1 200-SERIEN (DEN ØKONOMISKE DIMENSJONEN)

200-serien omhandler den økonomiske dimensjonen av bærekraft. Den ser på selskapets innvirkning på økonomiske forhold til interessenter og på økonomiske systemer lokalt, nasjonalt og internasjonalt (GRI, u.å., s. 9). GRI 200-serien fra 2016 består av seks standarder, disse er 201: Economic Performance, 202: Market Presence, 203: Indirect Economic Impacts, 204: Procurement Practices, 205: Anti-corruption og 206: Anti-competitive Behavior (GRI, 2016, s. 3).

Tabell 5 - GRI 200-serien

GRI 200	Economic									
	NOR	BWO	ODL	TGS	BWE	AKSO	DNO	SUBC	AKRBP	EQNR
GRI 201	0	0	0	1	0	1	0	0	0	4
GRI 202	0	1	0	4	0	0	0	0	0	4
GRI 203	0	0	0	0	0	0	0	1	0	6
GRI 204	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
GRI 205	0	4	4	3	1	4	2	9	4	3
GRI 206	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
Total	0	5	4	8	1	6	2	10	5	21

Tabell 5 viser en oversikt over de GRI-standardene innen 200-serien vi har funnet nøkkeltall innen. Tabellen viser hvilke selskaper som har rapporterte nøkkeltall innenfor de ulike standardene og hvor mange nøkkeltall de har presentert i hver. Vi ser her at de selskapene som har rapportert færrest nøkkeltall innen 200-serien er Norwegian Energy Company med ingen rapporterte nøkkeltall, og BW Energy og DNO følger etter med bare ett og to. Videre er det flere selskaper som rapporterer på flere av de ulike standardene, men spesielt Equinor skiller seg ut i denne serien med hele 21 nøkkeltall som er fordelt over alle standardene. Vi ser fra tabellen at det er manglende rapportering fra mange av selskapene i flere av standardene. I standarden GRI 205 Anti-Corruption rapporterer alle selskapene bortsett fra Norwegian Energy Company

ett eller flere nøkkeltall. Det virker som det er denne standarden det blir lagt mest vekt på av selskapene innenfor 200-serien.

I WEF rapporten nevnes anti-korrupsjon som en «Core Metric», derfor velger vi under å vise en tabell med antallet nøkkeltall vi har funnet innen dette temaet. GRI 205 gir retningslinjer på hvilken informasjon selskaper burde rapportere på relatert til korrupsjon og hvordan de arbeider med temaet. Denne standarden har tre underkategorier som vises i tabell 6, i tillegg har vi lagt til en «Other»-kategori som inneholder nøkkeltall som relaterer til temaet anti-korrupsjon, men som likevel ikke kan plasseres i noen av underkategoriene. Disse er for det meste trening innen Code of Conduct eller Ethics and Compliance som inneholder temaet anti-korrupsjon.

Tabell 6 - GRI 205: Anti-Corruption

GRI 205: Anti-corruption		GRI 200: Economic										
		NOR	BWO	ODL	TGS	BWE	AKSO	DNO	SUBC	AKRBP	EQNR	Unike
205-1	Operations assessed for risks related to corruption	0	2	1	0	0	1	0	1	0	0	5
205-2	Communication and training about anti-corruption policies and procedures	0	0	2	1	0	0	1	5	0	1	8
205-3	Confirmed incidents of corruption and actions taken	0	1	1	1	1	2	1	0	1	0	3
	Other (Code of conduct/ethics and compliance training)	0	1	0	1	0	1	0	3	3	2	9
		0	4	4	3	1	4	2	9	4	3	25

205-1 handler om «Operations Assessed for Risks Related to Corruption». I denne underkategorien er det fire av selskapene som har rapportert og det er totalt fem unike nøkkeltall. 205-2 handler om kommunikasjon og trening relatert til anti-korrupsjon, her ser vi at fem av selskapene har rapportert på dette og at vi har åtte unike nøkkeltall. 205-3 handler om påviste tilfeller av korrupsjon og hvilke handlinger som er utført. I denne underkategorien er det syv selskaper som har rapportert, men det er bare tre unike nøkkeltall. I «Other»-kategorien er det seks selskaper som har rapportert på til sammen 9 unike nøkkeltall.

Tabellen viser at Norwegian Energy Company ikke rapporterer noen kvantitative nøkkeltall innen standarden, ellers er det en ganske jevn fordeling blant de andre. Det er Subsea 7 som har rapportert på flest (ni). Det er kun Odfjell Drilling av selskapene som rapporterer innen alle underkategoriene i standarden, da alle andre ikke rapporterer innen en eller flere av underkategoriene.

4.1.2 300-SERIEN (DEN MILJØMESSIGE DIMENSJONEN)

GRI 300-serien handler om miljømessige nøkkeltall, nærmere bestemt et selskaps innvirkning på levende og ikke-levende naturlige systemer, inkludert land, luft, vann og økosystemer (GRI, u.å., s. 9). 300-serien (2016) består av åtte standarder: 301: Materials, 302: Energy, 303: Water, 304: Biodiversity, 305: Emissions, 306: Effluents and Waste, 307: Environmental Compliance og 308: Supplier Environmental Assessment (GRI, 2016, s. 3).

Tabell 7 - GRI 300-serien

GRI 300	Environmental									
	NOR	BWO	ODL	TGS	BWE	AKSO	DNO	SUBC	AKRBP	EQNR
GRI 301	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
GRI 302	2	1	7	0	1	8	2	13	11	26
GRI 303	0	1	0	0	0	0	2	0	3	2
GRI 304	0	0	0	0	0	0	0	0	3	16
GRI 305	10	12	4	10	10	7	4	11	17	29
GRI 306	6	10	9	2	2	12	12	13	25	35
GRI 307	0	0	0	0	0	1	5	1	5	8
GRI 308	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0
Total	18	24	21	12	13	29	25	38	65	117

Tabell 7 viser en oversikt over standardene i GRI 300-serien og hvilke nøkkeltall vi har funnet i hver. Vi ser at det er stor forskjell mellom Equinor som rapporterer flest kvantitative nøkkeltall med 117 og TGS som rapporterer på 12. TGS rapporterer også kun nøkkeltall innenfor to av standardene, ti innenfor 305: Emissions og to innen 306: Effluents and Waste. Det er GRI 301 det blir rapportert minst på av standardene da det kun er Equinor som rapporterer ett nøkkeltall her, samtidig blir GRI 302, 305 og 306 rapportert på av samtlige selskap.

Under «Planet» dimensjonen i WEF rapporten blir det nevnt flere hovedområder selskaper bør rapportere på; GHG-utslipp, TCFD-implemterasjon, bruk av land og økologisk følsomhet, og vannforbruk og uttak fra vannbelastende områder. Vi velger å gi et ekstra innblikk på GRI 304: Biodiversity og GRI 305: Emissions, da disse handler om noen av disse temaene.

Vi starter med GRI 304 Biodiversity, denne standarden har fire underkategorier. I vårt tilfelle rapporterte selskapene kun innen en av disse underkategoriene (304-1). I tillegg ble det rapportert to nøkkeltall som relaterte til temaet biodiversitet, men de passet ikke inn i noen av underkategoriene så disse plasserte vi i en «Other»-kategori.

Tabell 8 - GRI 304: Biodiversity

GRI 304: Biodiversity		GRI 300: Environmental											
		NOR	BWO	ODL	TGS	BWE	AKSO	DNO	SUBC	AKRBP	EQNR	Unike	
304-1	Operational sites owned, leased, managed in, or adjacent to, protected areas of high biodiversity value outside protected areas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	16	17
304-2	Significant impacts of activities, products, and services on biodiversity	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
304-3	Habitats protected or restored	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
304-4	IUCN red list species and national conservation list species with habitats affected by operations	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Other (environmental risk assessments & sediment surveys)	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
		0	0	0	0	0	0	0	0	3	16	19	

Innen hele standarden har vi funnet totalt 19 unike nøkkeltall der 17 av disse finnes i 304-1 som handler om operasjonelle «Assets» i eller i nærheten av vernede områder eller områder med høyt biologisk mangfold. Av disse 17 står Equinor for 16, og som vi ser i tabell 8 er det kun Equinor og Aker BP som rapporterer noe kvantitativt innen biodiversitet.

GRI 305-standarden handler om utslipp og da hovedsakelig GHG-utslipp. Denne standarden består av syv underkategorier og i tillegg har vi lagt til en underkategori på Flaring.

Tabell 9 - GRI 306: Emissions

GRI 305: Emissions		GRI 300: Environmental										
		NOR	BWO	ODL	TGS	BWE	AKSO	DNO	SUBC	AKRBP	EQNR	Unike
305-1	Direct scope 1 GHG emissions	5	4	2	4	4	2	1	2	5	9	19
305-2	Energy indirect scope 2 GHG emissions	0	0	0	2	0	1	1	1	1	2	6
305-3	Other indirect scope 3 GHG emissions	0	2	0	4	0	2	0	1	1	3	12
305-4	GHG emission intensity	0	1	0	0	1	2	1	0	2	4	8
305-5	Reduction GHG emissions	0	0	0	0	0	0	0	5	1	5	11
305-6	Emissions of ozone-depleting substances (ODS)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
305-7	Nitrogen oxides, sulfur oxides, and other significant air emissions (non-GHG)	2	4	2	0	4	0	0	2	4	3	6
	Flaring	3	1	0	0	1	0	1	0	3	3	7
		10	12	4	10	10	7	4	11	17	29	69

I tabell 9 viser vi underkategoriene i GRI 305-standarden og hvilke selskaper som har rapportert nøkkeltall innen de ulike underkategoriene. 305-1,-2 og -3 handler om selskapenes direkte og indirekte GHG-utslipp (Scope 1, 2 og 3). Innenfor disse rapporterer alle selskapene på sine direkte utslipp (Scope 1), men vi ser at det er noe mer manglende rapportering innen indirekte utslipp (Scope 2 og 3). 304-4 handler om intensiteten av GHG-utslipp, her er det fire av selskapene som ikke har rapportert og det er ikke så mange nøkkeltall hos de andre. 305-5 handler om reduksjoner i GHG-utslipp. Her er det bare tre av selskapene som rapporterer nøkkeltall. 305-6 om utslipp av gasser som skader ozonlaget, er det ingen av som har rapportert på. 305-7 handler om utslipp av Non-GHG-gasser og her er det jevnt over rapportert av de

fleste, men de er tre selskaper som ikke har rapportert noe. Flertallet av selskapene har rapportert nøkkeltall relatert til Flaring i sine rapporter, disse relaterer til direkte GHG-utslipp, men de fleste har likevel presentert det som en egen kategori. Derfor har vi samlet disse nøkkeltallene i en egen underkategori.

Tabellen viser at det er Odfjell Drilling og DNO som rapporterer færrest nøkkeltall (fire) og Equinor rapporterer på flest (29). Det er ingen som rapporterer innenfor alle standardene, men det er tre selskaper som rapporterer på seks av underkategoriene.

4.1.3 400-SERIEN (DEN SOSIALE DIMENSJONEN)

400-serien omhandler den sosiale dimensjonen av bærekraft, den ser på selskapenes innvirkning på de sosiale systemene selskapet opererer i (GRI, u.å., s. 9). GRI 400-serien fra 2016 består av 19 standarder. Av disse 19 standardene har selskapene i vår undersøkelse rapportert innen 14. De som rapporteres på er 401: Employment, 403: Occupational Health and Safety, 404: Training and Education, 405: Diversity and Equal Opportunity, 406: Non-discrimination, 407: Freedom of Association and Collective Bargaining, 408: Child Labor, 409: Forced or Compulsory Labor, 410: Security Practices, 411: Rights of Indigenous Peoples, 412: Human Rights Assessment, 413: Local Communities, 414: Supplier Social Assessment og 415: Public Policy (GRI, 2016, s. 3).

Tabell 10 - GRI 400-serien

GRI 400	Social									
	NOR	BWO	ODL	TGS	BWE	AKSO	DNO	SUBC	AKRBP	EQNR
GRI 401	1	5	4	11	1	18	5	8	17	31
GRI 403	3	9	18	17	3	10	21	13	19	18
GRI 404	0	2	2	1	1	1	0	0	2	12
GRI 405	2	10	34	14	2	12	9	16	27	29
GRI 406	0	2	1	1	1	1	0	3	1	10
GRI 407	0	1	0	1	1	0	0	0	1	3
GRI 408	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1
GRI 409	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2
GRI 410	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
GRI 411	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
GRI 412	0	0	0	1	0	0	0	7	0	14
GRI 413	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
GRI 414	0	0	1	0	0	1	0	1	2	0
GRI 415	0	1	0	0	1	0	0	1	1	1
Totalt	6	30	60	48	10	43	35	50	72	122

Det vi ser ut ifra tabell 10 er at det er stor spredning i antallet nøkkeltall der Norwegian Energy Company har minst (seks) og Equinor rapporterer på flest (122). Vi ser at der er manglende rapportering fra mange av selskapene på flere av standardene, for eksempel er det kun et selskap som rapporterer på standardene 410 (Equinor), 411 (Aker BP) og 413 (Subsea 7). Samtidig er det tre standarder som skiller seg ut ved at alle selskapene rapporterer innen disse; 401, 403 og 405.

I WEF-rapporten nevnes Diversity and Equal Opportunity som en av flere «Core Metrics» som selskap bør rapportere på. GRI 405-standarden omhandler forhold knyttet til mangfold og likestilling på arbeidsplassen og hvordan selskaper håndterer disse forholdene. Denne standarden har to underkategorier som vises i tabellen under, i tillegg har vi lagt til en «Other»-kategori som viser nøkkeltall som relaterer til temaet mangfold og likestilling, men likevel ikke passet helt under noen av underkategoriene.

Tabell 11 - GRI 405: Diversity and Equal Opportunity

GRI 405: Diversity and equal opportunity		GRI 400: Social										
		NOR	BWO	ODL	TGS	BWE	AKSO	DNO	SUBC	AKRBP	EQNR	Unike
405-1	Diversity of governance bodies and employees	2	10	34	10	2	12	9	16	17	26	86
405-2	Ratio of basic salary and remuneration of women to men	0	0	0	0	0	0	0	0	10	1	10
	Other (Tenure, diversity and inclusion index)	0	0	0	4	0	0	0	0	0	2	6
		2	10	34	14	2	12	9	16	27	29	102

405-1 handler om mangfold i styreorganer og blant ansatte. I denne underkategorien rapporterer alle selskapene minst to nøkkeltall. Odfjell Drilling har flest rapporterte nøkkeltall (34). 405-2 handler om det grunnleggende lønnsforholdet mellom kvinner og menn, her er det bare to av selskapene som rapporterer. I «Other»-kategorien er det to selskaper som har rapportert på til sammen seks unike nøkkeltall.

I tabell 11 ser vi at Norwegian Energy Company og BW Energy rapporterer på totalt to kvantitative nøkkeltall innen standarden, mens det er Odfjell Drilling som har rapportert på flest (34). Vi ser at det kun er Equinor og Aker BP som rapporterer innen begge underkategoriene i standarden. Vi ser også at det totalt er 102 unike nøkkeltall innen standarden.

4.2 BAKGRUNN OG BEREGNINGSGRUNNLAG

Vi vil nå se på funn relatert til forskningsspørsmål 2; *I hvilken utstrekning publiserer selskapene bakgrunnsinformasjon relatert til beregning av ikke-finansielle nøkkeltall?* For å gjøre dette fortsetter vi med bruken av WEF-rapporten som utgangspunkt når vi velger temaer. Vi fortsetter med de temaene vi valgte i kapittel 4.1: Anti-korrupsjon, biodiversitet, utslipp og mangfold og likestilling. Innen anti-korrupsjon nevner WEF-rapporten at selskap bør rapportere på bekreftede tilfeller av korrupsjon, derfor ser vi nærmere på GRI 205-3 som omhandler nettopp dette. Innen biodiversitet bør selskap rapportere på bruken av land og økologisk sensitivitet, da spesifikt på antall og størrelse på områder der selskapet på en eller annen måte er involvert og som ligger i eller i nærheten av et vernet område. Innen utslipp sier WEF-rapporten at det er spesifikt GHG-utslipp (Scope 1,2 og 3) det bør måles på, i vårt tilfelle har vi begrenset dette og ser på bakgrunn og beregning innen direkte (Scope 1) GHG-utslipp. Vi tar for oss mangfold og likestilling i form av GRI 405-1 som omhandler mangfold og likestilling i styreorganer og blant ansatte.

4.2.1 ANTI-KORRUPSJON

205-3 handler som nevnt tidligere om bekreftede tilfeller av korrupsjon og utførte handlinger, og i denne underkategorien har vi tre unike nøkkeltall som vises i tabellen under.

Tabell 12 - GRI 205-3 Confirmed Corruption

GRI	Definisjon	Economic Metrics										
		NOR	BWO	ODL	TGS	BWE	AKSO	DNO	SUBC	AKRBP	EQNR	Unike
GRI 205: ANTI-CORRUPTION												
205-3	Internal corruption	-	1	1	1	-	-	-	-	1	-	1
205-3	Confirmed cases of corruption	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	1
205-3	Contracts with 3. parties lost due to corruption	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
TOTAL			1	1	1	1	2	1		1		3

(Vi vil spesifisere at selskapene som har rapportert innen denne underkategorien, alle rapporterer på 0 tilfeller av korrupsjon)

Som vi ser av tabell 12 så er det tre selskap som ikke har rapportert noe kvantitativt innen 205-3 (Norwegian Energy Company, Subsea 7 og Equinor). Norwegian Energy Company skriver at de har nulltoleranse, og de to andre skriver at det er et tema de jobber opp mot og setter fokus på trening og opplæring både blant ansatte og leverandører. TGS og Aker BP rapporterer begge på intern korrupsjon, men de skriver ikke hvordan de har kommet frem til dette.

DNO, BW Energy, Odfjell Drilling og BW Offshore rapporterer på enten intern korrupsjon eller bekreftede tilfeller av korrupsjon. BW Energy og BW Offshore skriver at de ikke har blitt opplyst om noen korrupsjonssaker, og DNO skriver at antallet bekreftede tilfeller av korrupsjon

blir målt på tilfeller av korrupsjon som har ført til rettslige handlinger. Odfjell Drilling skriver at ingen signifikant risiko relatert til korrupsjon ble identifisert innen gruppens operasjoner i 2020, dette ble basert på en due diligence som ble gjennomført med fokus på integritet.

Aker Solution er det eneste selskapet som har rapportert to nøkkeltall i underkategorien. De rapporterer både på bekreftede tilfeller av korrupsjon og kontrakter terminert på grunn av korrupsjon. Når det kommer til bekreftede tilfeller av korrupsjon skriver de ikke noe om hvordan de har kommet frem til dette, men i forhold til tredjepartskontrakter terminert skriver de at det blir målt gjennom en anti-korrupsjonsrettet revisjon av leverandørkjeden.

Det er varierende bakgrunnsinformasjon og beregningsgrunnlag bak de oppgitte nøkkeltallene innen GRI 205-3. Det som er felles for flere av selskapene er at de har retningslinjer for anti-korrupsjon i «Code of Conduct» og fremhever viktigheten av arbeidet med temaet.

4.2.2 BIODIVERSITET

Innen biodiversitet er det som nevnt tidligere bruken av land og økologisk sensitivitet vi vil se nærmere på, i vårt tilfelle blir det GRI 304-1 som handler om operasjonelle «Assets» i eller i nærheten av vernede områder eller områder med høyt biologisk mangfold.

Tabell 13 - GRI 304-1 Land use in or Adjacent to Protected Areas...

GRI	Definisjon	Environmental Metrics											
		NOR	BWO	ODL	TGS	BWE	AKSO	DNO	SUBC	AKRBP	EQNR	Unike	
GRI 304: BIODIVERSITY													
304-1	In the vicinity (5-20km) of protected areas - Assets	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
304-1	In the vicinity (5-20km) of protected areas - Licenses	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
304-1	In the vicinity (5-20km) of areas of high biodiversity value - Assets	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
304-1	In the vicinity (5-20km) of areas of high biodiversity value - Licenses	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
304-1	Close (1-5km) to protected areas - Assets	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
304-1	Close (1-5km) to protected areas - Licenses	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
304-1	Close (1-5km) to areas of high biodiversity value - Assets	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
304-1	Close (1-5km) to areas of high biodiversity value - Licenses	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
304-1	Adjacent (<1km) to protected areas - Assets	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
304-1	Adjacent (<1km) to protected areas - Licenses	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
304-1	Adjacent (<1km) to areas of high biodiversity value - Assets	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
304-1	Adjacent (<1km) to areas of high biodiversity value - Licenses	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
304-1	Inside protected areas - Assets	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
304-1	Inside protected areas - Licenses	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
304-1	Inside areas of high biodiversity value - Assets	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
304-1	Inside areas of high biodiversity value - Licenses	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
304-1	Operational sites located near protected areas	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	
TOTAL											1	16	17

Tabell 13 viser at det bare er Equinor og Aker BP som rapporterer innenfor GRI 304-1. De andre selskapene har ikke rapportert kvantifiserbar informasjon på dette området og hos de fleste selskapene er der også manglende informasjon rundt biodiversitet generelt. Noen av selskapene nevner at temaet er viktig og anerkjenner at det er et problemområde, men de utdyper det ikke.

Aker BP har rapportert på operasjonelle områder lokalisert i nærheten av vernede områder, men de spesifiserer verken hva de definerer som «områder» eller «i nærheten». De skriver om viktigheten av dette arbeidet og nevner spesifikt miljømessige evalueringer som er gjennomført i forhold til et av deres gassfelt (Ærfugl). De har gjennomført en detaljert kartlegging av sjøbunnen i forhold til et rørleggingsprosjekt for å unngå å ødelegge sensitiv fauna som befinner seg der.

Equinor rapporterer på antallet operasjonelle «Assets» og lisenser som er lokalisert i eller i nærheten av vernede områder eller områder med høyt biologisk mangfold. Equinor definerer en «Asset» som offshore plattformer inkludert «Tie-ins» under vann, onshore fabrikker, rørlinjer og andre lineære infrastrukturer i operasjonell virksomhet eller under bygging. Lisensene inkluderer kun de lisensene der det har vært operasjonell aktivitet utenom det som er nevnt over, «Seismic» tilegnelse, utforskende boring eller områdeundersøkelser. Videre skriver de at dersom flere vernede områder eller områder med høyt biologisk mangfold befinner seg i nærheten av en «Asset» blir dette telt som en, og hvis et slikt område er i nærheten av flere «Assets» blir det telt som en per «Asset» (her blir undervanns «Tie-ins» telt med den plattformen den tilhører). For eksisterende rørlinjer og annen lineær infrastruktur er det kun områder innen 1 km³ som blir telt med, mens om denne type infrastruktur er installert i løpet av året blir den telt innen alle distansene.

4.2.3 GHG-UTSLIPP

GRI 305-1 handler om selskaps direkte GHG-utslipp (i metriske tonn), og det skal rapporteres hvordan dette måles. Det finnes flere måter å kalkulere GHG-utslipp og i GRI-standarder er det nevnt seks metoder for kalkulering av direkte utslipp: 1. direkte måling av forbruket av forskjellige energikilder, 2. «Mass Balance Calculations», 3. kalkulasjoner basert på områdespesifikk data, 4. kalkulasjoner basert på publiserte kriterier som for eksempel utslippsfaktorer og GWP-rater, 5. direkte måling av GHG-utslipp og 6. estimer. Dette er et tema alle selskapene har rapportert innen.

305-1 er underkategorien for direkte GHG-utslipp, og da virker det kanskje rart at vi har med CO₂e, CO₂, CH₄ og N₂O to ganger, en gang der det står «Scope 1» og en gang der det står «Total» eller ingenting. Dette er fordi det er slik selskapene har rapportert dette. I flere rapporter stod det at nøkkeltallet var «Scope 1»-utslipp, mens i andre tilfeller stod det totale utslipp eller ingenting. I disse tilfellene har vi antatt at det var snakk om direkte (Scope 1) utslipp, men vi ville ikke samle disse ettersom det kan være et tvilstilfelle.

Tabell 14 - GRI 305-1 Direct Scope 1 GHG Emissions

GRI	Definisjon	Environmental Metrics										
		NOR	BWO	ODL	TGS	BWE	AKSO	DNO	SUBC	AKRBP	EQNR	Unike
GRI 305: EMISSIONS												
305-1	Total CO ₂ e	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	1
305-1	Total CO ₂ emissions	1	1	-	-	1	1	-	-	-	-	1
305-1	Equity share CO ₂ emissons	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
305-1	CO ₂ emissions OC	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
305-1	CO ₂ emissions EB	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
305-1	CO ₂ emissions excl. Flaring	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
305-1	CO ₂ emissions from flaring	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
305-1	CO ₂ emissions from upstream operations	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
305-1	CO ₂ emissions from midstream operations	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
305-1	CO ₂ emissions from other operations	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
305-1	CH ₄	1	1	-	-	1	-	-	-	-	1	1
305-1	N ₂ O	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	1
305-1	Scope 1 CO ₂ e	-	-	1	1	-	-	1	1	1	1	1
305-1	Scope 1 CO ₂	-	-	-	1	-	1	-	1	1	-	1
305-1	Scope 1 CH ₄	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	1
305-1	Scope 1 N ₂ O	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	1
305-1	Scope 1 biogenic co2 emissions	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
305-1	GHG FG	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
305-1	GHG diesel	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
TOTAL		5	4	2	4	4	2	1	2	5	9	19

Norwegian Energy Company rapporterer på totale CO₂-ekvivalenter, CO₂, CH₄ i tillegg til utslipp fra «Fuel Gas» og diesel, og de oppgir tallene sine i tonn. De skriver at hovedkilden til deres utslipp er fra «Fuel Gas» som brukes i produksjon og utslipp fra Flaring. De skriver at utslippene i 2020 var lave på grunn av en produksjonsstopp på Tyra- og Harald-fasilitetene da Tyra var under ombygging. Videre skriver de at rapporterte tall i forhold til ventilering mest sannsynlig er underestimert.

BW Offshore rapporterer på totale CO₂-ekvivalenter, CO₂, CH₄ og N₂O i tonn. De skriver at utslippene fordeler seg mellom Flaring (47,2%), «Fugitives and Venting» (6,8%), kraft og varme i anleggene fra Crude Marin Dieseloil (12,5%) og kraft og varme i anleggene fra «Fuel Gas» (33,5%). De skriver også at de jobber med å redusere utslippene sine fra Flaring.

Odfjell Drilling rapporterer to kvantitative nøkkeltall i denne kategorien, direkte CO₂-ekvivalenter (i tonn) og direkte «Biogenic» CO₂-utslipp (i Joule). De oppgir at de ikke har noen basisår for totale utslipp, men at de sammenligner utslippene de har nå med utslipp de hadde før de innførte utslippsreduserende tiltak per rigg, basert på «Poosmor ATA in Anchored Operational Mode». De skriver videre at gruppens CO₂ utslipp innen de definerte grensene kommer fra forbrenning av marin gassolje i motorene og «Boilers» på hver rigg. Konversjonsfaktoren mellom marin gassolje og CO₂ kommer fra NOROG 044 v.19 –

«Recommended Guidelines for Emission Reporting» og Statistics Norway's – «Emission Factors Used in the Estimations of Emissions from Combustion». De skriver og at drivstofforbruket blir loggført i hver riggs elektroniske loggbok i antall kubikkmeter marin gassolje. Densitetsfaktoren til den marine gassoljen når den skal konverteres til tonn er bestemt ut fra en kalkulasjon av gjennomsnittlig temperatur i dieseltankene på riggene, eller samla direkte fra leverandørenes produktspesifikasjoner. CO₂-utslipp blir målt på alle rigger uavhengig av eierskap og skattebetalingsobligasjoner. Igjen er konversjonsfaktoren mellom tonn marin gassolje og CO₂ hentet fra NOROG 044 v.19 – «Recomended Guidlines for Emission Reporting» og Statistics Norway's – «Emission Factors Used in the Estimations of Emissions from Combustion».

TGS rapporterer på direkte CO₂-ekvivalenter og CO₂-utslipp målt i tonn, direkte CH₄- og N₂O-utslipp målt i kg. TGS beskriver seg selv som et kontorbasert selskap som ikke eier eller opererer noen fartøyer eller fabrikker. Deres direkte utslipp (Scope 1) tilsvarer tilnærmet 3% av de totale direkte utslippene og indirekte utslipp fra energi (Scope 1 og 2) til selskapet. Utslippene kommer fra to kjøretøy de bruker til å levere varer (et i Houston og et i Oslo) og den naturlige gassen de brukte til å varme et bygg de eide i Bedford som ble solgt sommeren 2020. De skriver at kalkulasjonene ble basert på "Guidance" fra en ekstern miljøkonsulent og at de brukte «EPA Simplified GHG Emissions Calculator, Version 6, EPA Center for Corporate Climate Leadership, August 2020».

BW Energy rapporterer på totale CO₂-ekvivalenter, CO₂, CH₄ og N₂O med målenhet Te (Bruttotonn). Utover tallene de presenterer har de ikke skrevet noe om beregningsgrunnlaget eller noen annen bakgrunnsinformasjon. Ellers skriver de at de anerkjenner trusselen GHG-utslipp utgjør og at de jobber med å redusere sine utslipp.

Aker Solution har rapportert to nøkkeltall. Det første er totale CO₂-utslipp som mest sannsynlig er selskapets totale (Scope 1, 2 og 3) GHG-utslipp. Det andre nøkkeltallet er direkte CO₂-utslipp. Disse blir begge målt i metriske tonn og ellers er alt selskapet sier om bakgrunn og beregning at de rapporterer i henhold til GHG-protokollen.

DNO rapporterer kun på utslipp av direkte CO₂-ekvivalenter i denne underkategorien. Utslipet er målt i tonn og er målt fra operasjonelle «Assets», dette inkluderer alle drillriggene i Kurdistan. De skriver at rapporteringen er beregnet og presentert i samsvar med GHG-protokollen.

Subsea 7 har rapportert på utslipp av direkte CO₂-ekvivalenter og CO₂-utslipp fra eide og leide fartøy. De skriver at over 90% av deres utslipp kommer fra fartøyene deres, ellers sier de ikke noe mer om hvordan de har målt utslippene.

Aker BP har rapportert på totale direkte utslipp av CO₂-ekvivalenter og de har oppgitt hvilke gasser som går inn under denne; CO₂, CH₄ og N₂O utslipp, i tonn. De skriver at deres tilnærming for beregning er operasjonell kontroll og at utslippene deres er kontrollert og begrenset av autoritetstillatelser for hver «Asset», strenge miljølover og spesifikke NCS-standarder.

Equinor rapporterer på flest måleindikatorer innen direkte GHG-utslipp (Scope 1). De rapporterer på totale direkte GHG-utslipp (Scope 1 CO₂e), direkte CO₂-utslipp fra forskjellige «synsvinkler» og CH₄-utslipp, målt i tonn. De skriver at deres totale direkte GHG-utslipp er målt på operasjonell basis da verifiserbar data på «Equity» basis ikke er tilgjengelig. De skriver videre at deres operasjonelle volum av olje og gass er omtrent 40% høyere enn deres «Equity» baserte produksjon. Midtstrøms-utslipp utgjør ca. 32% av deres totale direkte GHG-utslipp og oppstrømsaktiviteter står for bortimot resten. De skriver at ca. 87% av deres utslipp finner sted i Norge. Equinor skriver at de ikke har utslipp av «Biogenic» CO₂. Videre skriver de at 85% av deres CO₂-utslipp kommer fra forbrenning av gass enten i turbiner eller som Flared gass. Utslippsfaktorene er område-spesifikke og bestemt ut ifra en analyse av gass-sammensetningen. Ca. 10% av CO₂-utslippene kommer fra forbrenning av diesel og utslippsfaktoren er her bestemt av lokale eller nasjonale retningslinjer.

Equinor skriver videre at omtrent 60% av deres CH₄-utslipp er fra «Fugitives» og kaldventilering. Avhengig av lokale restriksjoner eller om man er onshore eller offshore blir disse utslippene bestemt av arealmålinger, utstyrsmålinger, modeller, «Flowmeters» (for kaldventilering), «OGI Leak/no-Leak» eller bruk av aktivitetsdata og standard utslippsfaktorer. Resten av CH₄-utslippene kommer fra forbrenning eller Flaring. Dette blir for det meste målt ved å bruke aktivitetsdata (gass brukt), sammen med utslippsfaktorer fremsatt av lokale eller nasjonale retningslinjer. De har også brukt flere retningslinjer og standarder for å fastslå GHG-utslippene, disse er NOROG 044 – «Recommended Guidelines for Emission and Discharge Reporting», API – «GHG Compendium 2009», EPA – «Subpart W» og ISO 6976 – «Natural gas».

Vi ser at det er stor forskjell på mengde bakgrunnsinformasjon og beregningsgrunnlag som blir oppgitt i selskapenes rapporter. Equinor og Odfjell Drilling er de selskapene som har mest omfattende informasjon som for det meste finnes i deres GRI-rapporter. Vi ser også at det er to

selskap som spesifikt nevner GHG-Protokollen som utgangspunkt i deres beregninger (Aker Solution og DNO). Global Warming Potential (GWP) (United Nations, 1998, s. 7) blir i en eller annen form nevnt av tre av selskapene (Equinor, Aker BP og DNO). Til slutt vil vi nevne at et flertall av selskapene skriver om fremtidsrettede mål for reduksjon av GHG-utslipp og målet om å ha «Net-Zero» utslipp innen 2050.

4.2.3 MANGFOLD OG LIKESTILLING

Innenfor dette temaet vil vi ha en litt annen tilnærming. WEF-rapporten nevner at innen temaet skal selskaper rapportere på forskjellige måleindikatorer som aldersfordeling, kvinneandel og andre indikatorer som omhandler mangfold (for eksempel etnisitet). Innen dette temaet velger vi å se mer på hvilke emner selskapene rapporterer på istedenfor å se på hva som ligger som bak nøkkeltallene da de for det meste består av antall og prosentmålinger av ansatte. Vi vil altså se på beregningsgrunnlaget til temaet mangfold og likestilling, og da ligger svaret i hva selskapene har rapportert på. Vi har valgt å bruke GRI 405-1 for å vise dette, da den omhandler mangfold og likestilling i styreorganer og hos ansatte. I GRI 401-1 kommer temaet frem da den ser på de forskjellige måleindikatorene i ansettelsesforhold og i henhold til Turnover, men vi har ikke tatt med den her (den tabellen kan bli funnet i appendikset).

Tabell 15 - GRI 405-1 Diversity of Governance Bodies and Employees

GRI	Definisjon	Social Metrics										
		NOR	BWO	ODL	TGS	BWE	AKSO	DNO	SUBC	AKRBP	EQNR	Unike
GRI 405: DIVERSITY AND EQUAL OPPORTUNITY												
405-1	Employees <30	-	-	-	1	-	1	1	-	1	-	1
405-1	Employees 30-50	-	-	-	1	-	1	1	-	1	-	1
405-1	Employees >50	-	-	-	1	-	1	1	-	1	-	1
405-1	Offshore <30	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	1
405-1	Offshore 30-50	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	1
405-1	Offshore >50	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	1
405-1	Onshore <30	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	1
405-1	Onshore 30-50	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	1
405-1	Onshore >50	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	1
405-1	Average age senior/functional management	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
405-1	Average age Leadership	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
405-1	Average age employees	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
405-1	Board of directors >50	-	-	1	-	-	-	1	-	1	-	1
405-1	CEO >50	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
405-1	Executive management team >50	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
405-1	Executive management team 30-50	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
405-1	Business area management team/Vice presidents >50	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
405-1	Business area management team/Vice presidents 30-50	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
405-1	Management <30	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
405-1	Management 30-50	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
405-1	Management >50	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
405-1	Nationalities represented board of directors	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
405-1	Nationalities represented	-	1	-	-	-	1	1	-	1	-	1
405-1	Nationalities represented offshore	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
405-1	Nationalities represented onshore	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
405-1	Nationalities represented CEO	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
405-1	Nationalities represented executive management team	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
405-1	Nationalities represented business area management team/Vice presidents	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
405-1	Nationalities represented in leadership positions	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
405-1	Split nationals/expat offshore	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
405-1	Employees from Scandinavia (% of total)	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
405-1	Employees from Central/Western Europe (% of total)	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
405-1	Employees from Asia (% of total)	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
405-1	Employees from Eastern Europe (% of total)	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
405-1	Employees from other (% of total)	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
405-1	Employees from Middle East (% of total)	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
405-1	Employees from Europe (% of total)	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
405-1	Employees from Asia/Pacific (% of total)	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
405-1	Employees from Americas (% of total)	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
405-1	Employees from Other (% of total)	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
405-1	Number of employees from Norway	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
405-1	Number of employees from rest of Europe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
405-1	Number of employees from Africa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
405-1	Number of employees from Asia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
405-1	Number of employees from North America	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1

Tabell 15 – Fortsettelse

GRI	Definisjon	Social Metrics										
		NOR	BWO	ODL	TGS	BWE	AKSO	DNO	SUBC	AKRBP	EQNR	Unike
GRI 405: DIVERSITY AND EQUAL OPPORTUNITY												
405-1	Number of employees from South America	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
405-1	Non-Norwegians in leadership positions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
405-1	Permanent employees non-Norwegian	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
405-1	Non-Norwegians in Corporate Executive committee, Business Areas and Business Clusters	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
405-1	Non-Norwegian in Business Unit leadership positions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
405-1	Non-Norwegians in Business Sector leadership positions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
405-1	Non-Norwegians in Business Department leadership positions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
405-1	Non-Norwegians on the board of directors	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
405-1	Women in the Board of Directors	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
405-1	Employees (women share of total)	1	1	-	1	-	1	1	1	1	1	1
405-1	Female in executive management	-	-	1	1	-	1	1	1	1	-	1
405-1	Female in leadership positions	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	1
405-1	Female in leadership positions - Offshore	-	1	1	-	-	-	-	1	-	1	1
405-1	Female in leadership positions - Onshore	-	1	1	-	-	-	-	1	-	-	1
405-1	Female in management positions	-	1	-	1	1	-	-	-	1	-	1
405-1	Female in group senior/functional management positions	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
405-1	Female SVP/VP (Vice president)	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
405-1	Female CEOs	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
405-1	Female in business area management team/Vice presidents	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
405-1	Women in Corporate Executive Committee, Business Areas and Business Clusters	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
405-1	Women in Business Unit leadership positions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
405-1	Women in Business Sector leadership positions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
405-1	Women in Business Department leadership positions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
405-1	Women among the members elected by the corporate assembly	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
405-1	Women among the employee representatives	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
405-1	Female professionals	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
405-1	Female senior professionals & managers	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
405-1	Female senior management	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
405-1	Femmale in none-field rolles	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
405-1	Female employees office	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
405-1	Female employees non-office	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
405-1	Female tariff workers	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
405-1	Female temporary employees	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1
405-1	Female part time employees	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1
405-1	Female involuntary part time employees	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
405-1	Female with permantnt contract	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
405-1	Female with full time contract	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
405-1	Apprenticeships at year end (women share of total)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
405-1	Apprenticeships awarded (women share of total)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
405-1	Graduates at year end (women share of total)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
405-1	Graduates recruited (women share of total)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
TOTAL		2	10	34	10	2	12	9	16	17	26	86

Tabell 15 viser de 86 unike nøkkeltallene i underkategorien 405-1 og disse fordeler seg mellom tre måleindikatorer: aldersfordeling, nasjonaliteter og kvinnelig representasjon.

Denne tabellen er ganske uoversiktlig, så for å skape bedre oversikt har vi laget tabell 16 som viser antall nøkkeltall selskapene rapporterer innen måleindikatorene.

Tabell 16 - GRI 405-1 Oppdelt i forskjellige måleindikatorer

GRI	Definisjon	Social Metrics										
		NOR	BWO	ODL	TGS	BWE	AKSO	DNO	SUBC	AKRBP	EQNR	Unike
GRI 405: DIVERSITY AND EQUAL OPPORTUNITY												
405-1	Nøkkeltall som handler om aldersfordeling	0	1	12	6	0	4	4	6	5	0	21
405-1	Nøkkeltall som handler om nasjonalitetsfordeling	0	2	12	0	0	2	1	4	1	13	32
405-1	Nøkkeltall som handler om kvinnelig representasjon	2	7	10	4	2	6	4	6	11	13	33
405-1	Nøkkeltall som handler om mangfold og likestilling	2	10	34	10	2	12	9	16	17	26	86

I tabell 16 ser vi at det er Norwegian Energy Company og BW Energy som rapporterer på færrest indikatorer på mangfold og likestilling med to nøkkeltall hver. For begge selskapene er nøkkeltallene innen kvinnelig representasjon. Begge rapporterer på kvinnefordelingen i styret som vi og ser at alle andre rapporterer på (tabell 15). Ellers rapporterer de på henholdsvis kvinneandel blant ansatte (Norwegian Energy Company) og kvinneandel i lederposisjoner (BW Energy).

DNO har rapportert på ni nøkkeltall i denne kategorien. Disse består av fire som omtaler alder, fire som handler om kvinnelig representasjon og et nøkkeltall på antall nasjonaliteter i selskapet. Både BW Offshore og TGS rapporterer på ti nøkkeltall hver, der BW Offshore har lagt mest vekt på nøkkeltall innen kvinnelig representasjon med syv nøkkeltall. Hos TGS er det ganske jevnt fordelt mellom aldersfordeling (seks) og kvinnelig representasjon (fire), men ingen nøkkeltall innen nasjonalitetsfordeling.

Aker Solution rapporterer 12 nøkkeltall, fire innen alder, to innen nasjonalitet og seks innen kvinnelig representasjon. I tillegg skriver de at 73 ansatte ikke ble telt med da de ikke lå inne i et system Aker Solution bruker og de hadde dermed ikke diversitetsinformasjon på disse. Subsea 7 rapporterer på 16 nøkkeltall og fordelingen er ganske jevn mellom indikatorene. Aker BP har 17 nøkkeltall der 11 av disse omhandler kvinnelig representasjon, fem på aldersfordeling og den siste på nasjonalitetsfordeling.

Equinor har med 26 nøkkeltall nest flest i underkategorien. Disse fordeler seg 50/50 mellom nasjonalitetsfordeling og kvinnelig representasjon. Equinor har ingen nøkkeltall på aldersfordelingen i selskapet i denne underkategorien. Dette kan være litt misvisende da Equinor rapporterer på aldersfordelingen blant nye ansettelse og turnover. Odfjell Drilling er det selskapet som rapporterer på flest nøkkeltall i denne kategorien, med 34 som er nokså jevnt fordelt over de tre indikatorene. I tillegg til de kvantitative nøkkeltallene selskapene har rapportert, har de fleste skrevet i rapportene deres at mangfold og likestilling er et viktig tema som de kontinuerlig jobber med.

Vi ser fra tabellene 15 og 16 at det er ganske spredt hva selskapene rapporterer på og hvilke av de tre indikatorene de vektlegger. Fellesnevneren i denne underkategorien er at alle selskapene rapporterer minst ett nøkkeltall innen kvinnelig representasjon, noe som kanskje tyder på at dette er det viktigste temaet innen mangfold og likestilling blant selskapene.

4.3 SAMSVAR OG FORDELING

Vi vil nå se på funn relatert til forskningsspørsmål 3: *I hvilken grad er det samsvar mellom selskapenes presentasjon av ikke-finansielle nøkkeltall?* Vi vil her trekke frem likheter og ulikheter i selskapenes rapportering av ikke-finansielle nøkkeltall. Til sammenligningsgrunnlag fortsetter vi bruken av GRI-oppsettet. Før vi starter med å si noe om samsvaret mellom nøkkeltallene vil vi si noe om hvordan selskapene presenterer sin ikke-finansielle informasjon i en mer overordnet kontekst, og se om det er noe samsvar i måten de presenterer de ikke-finansielle nøkkeltallene.

Tabell 17 - Presentasjon av ikke-finansiell informasjon

	Presentasjon av ikke-finansiell informasjon				
	NOR	BWO	ODL	TGS	BWE
Bærekraftsrapport	Nei	Ja	Ja	Ja	Ja
Antall sider bærekraftsrapport	-	44	58	25	20
Bærekraftsrapport i Årsrapporten (Sider)	-	Ja	Nei	Nei	Ja
Separat GRI-rapport	Nei	Nei	Ja	Nei	Nei
Sustainability Data Hub	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Rammeverk, standarder, protokoller mm. nevnt av selskapene	-	TCFD/ ISO/ SDG	GRI/ ISO/ SDG	SDG/ GRI/ SASB/ TCFD/ UNGP/ IPIECA/ WEF	SDG/ SASB
	AKSO	DNO	SUBC	AKRBP	EQNR
Bærekraftsrapport	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Antall sider bærekraftsrapport	78	26	28	82	66
Bærekraftsrapport i Årsrapporten (Sider)	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Separat GRI-rapport	Nei	Nei	Nei	Nei	Ja
Sustainability Data Hub	Nei	Nei	Nei	Nei	Ja
Rammeverk, standarder, protokoller mm. nevnt av selskapene	GRI/ CDP/ TCFD/ Euronext/ SDG/ ISO	CPD/ GHG-Protokoll	EU-NFRD/ ISO	GRI/ SDG/ TCFD/ CDP/ GHG-protokoll/ UN-GC/ ISO	GRI/ TCFD/ CDP/ UN-GC/ SDG/ ISO

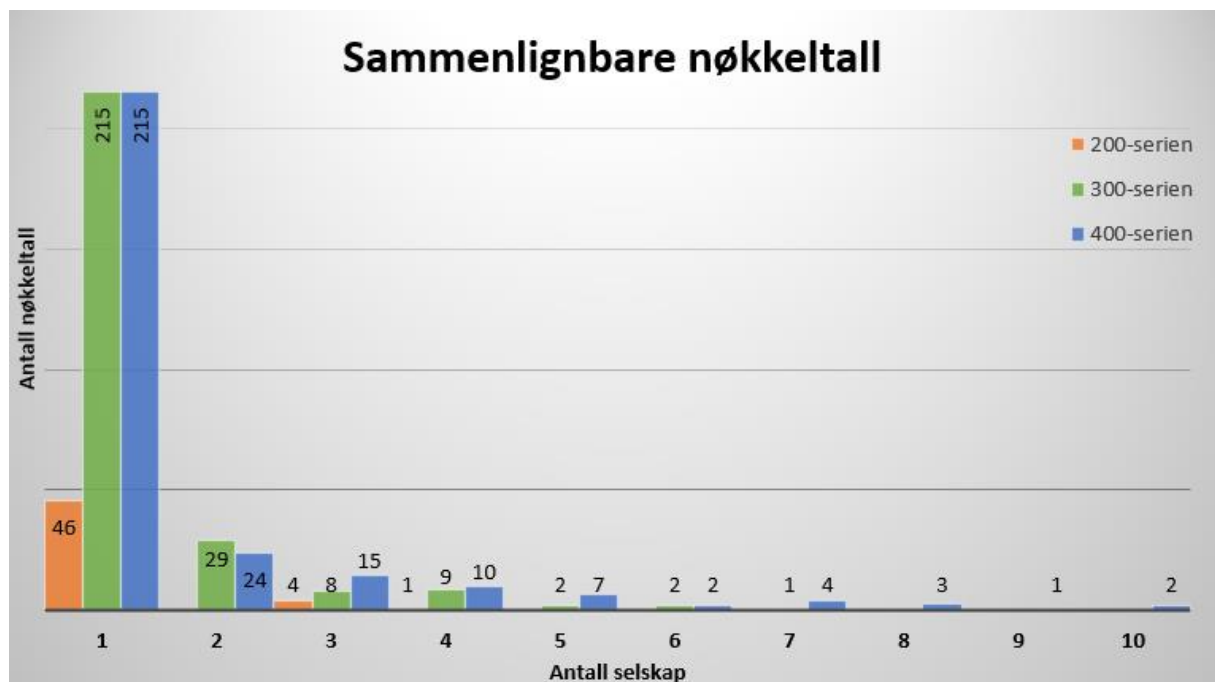
Tabell 17 viser at ni av ti selskaper i vår studie velger å rapportere sin ikke-finansielle informasjon gjennom bruken av en bærekraftsrapport. Hvordan selskapene velger å strukturere disse rapportene varierer. Noen av selskapene deler rapportene etter de tre ESG-kategoriene, mens noen går for andre løsninger. I noen av rapportene velger selskapene å rapportere sine ikke-finansielle nøkkeltall via oversiktlige tabeller, andre velger å rapportere disse tallene i tekst eller via småfigurer. Vi ser variasjon i lengden på bærekraftsrapportene fra 20 sider hos BW

Energy til 82 sider hos Aker BP. I tabellen ser vi at selskapene på en eller annen måte nevner forskjellige rammeverk, standarder og protokoller i varierende grad. Fem selskaper nevner GRI i sin rapportering, av disse er det bare to selskaper som presenterer en separat GRI-rapport. En av de retningslinjene som flest selskaper nevner i en eller annen grad er SDG, altså FNs-bærekraftsmål. Disse blir nevnt av syv av de ni selskapene som rapporterer via en bærekraftsrapport. Videre er det ISO og GRI som blir oftest nevnt. Vi ser og at Equinor på sin hjemmeside har det de kaller for «Sustainability Data Hub», som er en oppsamlingsplass for deres ikke-finansielle nøkkeltall.

4.3.1 SAMMENLIGNBARE NØKKELTALL

Her vil vi vise en fordeling der vi ser antallet selskaper som rapporterer hvert av de unike nøkkeltallene.

Figur 1 - Sammenlignbare nøkkeltall

Vi ser i figur 1 at det er lite samsvar mellom nøkkeltallene selskapene rapporterer på. Store deler av nøkkeltallene er ulike og rapporteres av kun et selskaper, og det er stor nedgang til nøkkeltall som rapporteres på av to selskaper. Hele 476 unike nøkkeltall rapporteres på av kun ett selskaper noe som utgjør nesten 80%. Av alle nøkkeltallene vi hentet er det 24 unike nøkkeltall som fem eller flere selskaper velger å rapportere på, noe som tilsvarer kun 4%, av disse kommer 19 fra 400-serien og resten fra 300-serien. Vi ser at det bare er to nøkkeltall som rapporteres på av alle selskapene i vår studie, også disse befinner seg i 400-serien. I 300-serien blir ingen av

nøkkeltallene rapportert på av åtte eller flere selskap, og vi ser i 200-serien at det er et nøkkeltall som fire selskap rapporterer på.

4.3.2 FORDELING AV NØKKELTALL

Vi vil nå se på fordelingen av nøkkeltall innen de ulike GRI-seriene og -standardene, hvordan selskapene fordeler sine nøkkeltall innen disse og om det er likheter eller forskjeller i denne fordelingen. Gjennom arbeidet med denne studien har vi totalt samlet 900 nøkkeltall der 600 av de er unike. Tabell 18 gir oss en oversikt på hvordan selskapene i vår studie har fordelt nøkkeltallene mellom de tre GRI-seriene.

Tabell 18 - Selskapenes fordeling av nøkkeltall

GRI	Fordeling nøkkeltall										
	NOR	BWO	ODL	TGS	BWE	AKSO	DNO	SUBC	AKRBP	EQNR	Totalt
GRI 200	0	5	4	8	1	6	2	10	5	21	62
GRI 300	18	24	21	12	13	29	25	38	65	117	362
GRI 400	6	30	60	48	10	43	35	50	72	122	476
Total	24	59	85	68	24	78	62	98	142	260	900

Vi ser av tabell 18 at selskapene velger å rapportere færrest nøkkeltall i GRI 200-serien og at det varierer mellom selskapene om de rapporterer flest nøkkeltall innen 300- eller 400-serien. Selskapene som rapporterer på flest og færrest nøkkeltall er Equinor med 260 rapporterte nøkkeltall, og Norwegian Energy Company og BW Energy med 24. Equinor, som er det største selskapet i vår studie, står for ca. 43% av alle de innhentede nøkkeltallene. Selskapene i tabellen er kronologisk oppsatt fra minst til størst, og vi ser en tendens til at størrelsen på selskapene har en innvirkning på mengden rapportert informasjon.

Tabell 19 - Fordeling GRI-serier

GRI	Fordeling GRI-serier			
	Antall unike	Antall totale	Fordeling unike	Fordeling totale
GRI 200	51	62	8,5 %	6,9 %
GRI 300	266	362	44,3 %	40,2 %
GRI 400	283	476	47,2 %	52,9 %
Total	600	900	100 %	100 %

I tabell 19 ser vi hvordan de 900 totale og 600 unike nøkkeltallene er fordelt innen de ulike GRI-seriene. Vi ser igjen at det er innen 200-serien det blir rapportert minst, da den kun inneholder 8,5% av de unike nøkkeltallene i studien. De fleste nøkkeltallene fra selskapene er fordelt til GRI 400-serien, som inneholder over halvparten av de totale nøkkeltallene i vår studie. Likevel inneholder serien kun 47% av de unike nøkkeltallene. Dette er den eneste serien som har en høyere andel totale nøkkeltall i forhold til unike. Dette viser at det finnes mer likheter i nøkkeltallene innenfor denne serien enn de andre. Likevel er ikke forskjellene i fordelingen mellom andelen av totale og unike nøkkeltall veldig varierende i noen av de tre standardene. Dette tyder på at det er ulikheter i måten selskapene presenterer sine nøkkeltall gjennom for eksempel ordlegging eller beregning.

I tabell 20, 21 og 22 vil vi se hvordan nøkkeltallene er fordelt innen standardene i de tre GRI-seriene.

Tabell 20 - Fordeling 200-serien

GRI	Fordeling 200-serien			
	Antall unike	Antall totale	Fordeling unike	Fordeling totale
GRI 201	6	6	11,8 %	9,7 %
GRI 202	9	9	17,6 %	14,5 %
GRI 203	7	7	13,7 %	11,3 %
GRI 204	3	3	5,9 %	4,8 %
GRI 205	25	34	49 %	54,8 %
GRI 206	1	3	2 %	4,8 %
Total	51	62	100 %	100 %

Ifølge tabell 20 er fordelingen av nøkkeltall innen 200-serien slik at ca. 50% av nøkkeltallene befinner seg i GRI 205-standard og resten fordeler seg mellom de andre standardene. Vi ser og at vi kun har ett unikt nøkkeltall innen GRI 206-standard, noe som tilsvarer 2%. I tabellen ser vi at i de fire første standardene er det like mange unike og totale nøkkeltall, dette betyr at det er ingen nøkkeltall som er rapportert av mer enn ett selskap. Dette fører til at den relative fordelingen prosentvis er høyere blant de unike. Når en ser på fordelingen av andelen totale og unike nøkkeltall i 200-seriens standarder, ser en at det er flest like nøkkeltall mellom selskapene i standardene 205 og 206. Her er det en høyere prosentvis andel av totale nøkkeltall enn det er unike. Ser vi nærmere på GRI 206-standard stemmer dette da vi totalt har tre nøkkeltall her, men bare ett unikt. Det er altså ett nøkkeltall som blir rapportert på av tre selskaper.

Tabell 21 - Fordeling 300-serien

GRI	Fordeling 300-serien			
	Antall unike	Antall totale	Fordeling unike	Fordeling totale
GRI 301	1	1	0,4 %	0,3 %
GRI 302	54	71	20,3 %	19,6 %
GRI 303	4	8	1,5 %	2,2 %
GRI 304	19	19	7,1 %	5,2 %
GRI 305	69	114	25,9 %	31,5 %
GRI 306	98	126	36,8 %	34,8 %
GRI 307	19	20	7,1 %	5,5 %
GRI 308	2	3	0,8 %	0,8 %
Total	266	362	100 %	100 %

Innen 300-serien ser vi at de unike nøkkeltallene i størst grad fordeles mellom henholdsvis GRI 306 (36,8%), 305 (25,9%) og 302 (20,3%). Ingen av de andre standardene har over 8% av nøkkeltallene i serien. Av standardene er det kun i GRI 303- og 305-standardene at andelen totale nøkkeltall overstiger de unike, noe som indikerer at det er her det er mest likhet. Det vil si at flere av nøkkeltallene er rapportert på av mer enn ett selskap.

Tabell 22 - Fordeling 400-serien

GRI	Fordeling 400-serien			
	Antall unike	Antall totale	Fordeling unike	Fordeling totale
GRI 401	55	101	19,4 %	21,2 %
GRI 403	60	131	21,2 %	27,5 %
GRI 404	15	21	5,3 %	4,4 %
GRI 405	102	155	36 %	32,6 %
GRI 406	14	20	4,9 %	4,2 %
GRI 407	3	7	1,1 %	1,5 %
GRI 408	2	3	0,7 %	0,6 %
GRI 409	2	3	0,7 %	0,6 %
GRI 410	1	1	0,4 %	0,2 %
GRI 411	1	1	0,4 %	0,2 %
GRI 412	22	22	7,8 %	4,6 %
GRI 413	1	1	0,4 %	0,2 %
GRI 414	4	5	1,4 %	1,1 %
GRI 415	1	5	0,4 %	1,1 %
Totalt	283	476	100 %	100 %

I tabell 22 ser vi at det er GRI 405-standarden som har flest nøkkeltall i 400-serien, Dette utgjør 36% av de unike nøkkeltallene og 32,6% av de totale. Etter GRI 405-, er det 403- og 401-standardene med henholdsvis 21,2; 27,5% og 19,4; 21,2% som har flest nøkkeltall. Vi ser og at flere standarder inneholder kun ett nøkkeltall, noe som tilsvarer 0,4% av de unike og 0,2% av de totale. I 400-serien er det i standardene 401, 403, 407 og 415 vi finner at andelen av de totale nøkkeltallene er høyere enn andelen unike. Dette gir oss en indikasjon på at det er innen disse fire standardene selskapene presenterer likest nøkkeltall. Som et eksempel kan vi se på GRI 415-standarden. I denne er det totalt fem nøkkeltall og ett unikt, dette betyr at det unike nøkkeltallet er rapportert på av fem selskaper.

Tabell 23 viser hvordan hvert enkelt selskap sine nøkkeltall er fordelt under de ulike GRI-seriene.

Tabell 23 - Selskaps fordeling i GRI-seriene

GRI	Fordeling						
	200-serien	300-serien	400-serien	Totalt	Fordeling 200	Fordeling 300	Fordeling 400
EQNR	21	117	122	260	8,1 %	45 %	46,9 %
AKRBP	5	65	72	142	3,5 %	45,8 %	50,7 %
SUBC	10	38	50	98	10,2 %	38,8 %	51 %
DNO	2	25	35	62	3,2 %	40,3 %	56,5 %
AKSO	6	29	43	78	7,7 %	37,2 %	55,1 %
BWE	1	13	10	24	4,2 %	54,2 %	41,7 %
TGS	8	12	48	68	11,8 %	17,6 %	70,6 %
ODL	4	21	60	85	4,7 %	24,7 %	70,6 %
BWO	5	24	30	59	8,5 %	40,7 %	50,8 %
NOR	0	18	6	24	0 %	75 %	25 %

Tabellen viser at samtlige av selskapene i vår studie rapporterer under 12% av sine ikke-finansielle nøkkeltall innen GRI 200-serien. Fordelingen av selskapenes nøkkeltall innen GRI 300- og 400-serien er mer jevnt fordelt. Selskapene BW Energy og Norwegian Energy Company velger å rapportere flesteparten av sine nøkkeltall innen GRI 300-serien og de resterende åtte selskapene rapporterer flest innen 400-serien. Flere av selskapene rapporterer nokså likt som den totale trenden som vi så i tabell 19, likevel er det et par tilfeller der noen selskaper fordeler flere nøkkeltall til en av seriene i høyere grad enn andre. Vi ser nemlig at TGS og Odfjell Drilling rapporterer i overkant av 70% av sine nøkkeltall innen 400-serien. Dette er en høy andel i forhold til hvordan nøkkeltallene til de andre selskapene blir fordelt. Det

samme gjelder Norwegian Energy Company da 75% av deres nøkkeltall er fordelt til 300-serien.

4.3.3 ULIKHETER I NØKKELTALL

Vi vil nå se nærmere på ulikheter innenfor rapporteringen av de samme fenomenene innenfor samme underkategori og si noe om hvorfor det er ulikheter mellom nøkkeltallene som rapporterer på samme fenomen. Som et eksempel vil vi her se på GRI 306-standarden om Effluents and Waste og undergruppen 306-3 som viser Significant Spills. GRI skriver at det som måles innen denne kategorien er antall og volum på Spills. Det skal også oppgis lokasjon, størrelse og hvilke typer Spills. Det bør og rapporteres rundt innvirkningen av Spills (GRI, 2018, s.9).

Tabell 24 - GRI 306-3 Significant Spills

GRI	Definisjon	Environmental Metrics										
		NOR	BWO	ODL	TGS	BWE	AKSO	DNO	SUBC	AKRBP	EQNR	Unike
GRI 306: EFFLUENTS AND WASTE												
306-3	Number of oil spills	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1
306-3	Oil spill volume	1	1	-	-	-	-	1	-	-	1	1
306-3	Number of oil spills to sea	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
306-3	Volume Oil spills to sea	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
306-3	Number of significant oil spills	-	1	-	-	1	-	-	-	-	1	1
306-3	Oil and gas leakages with a leakage rate of 0.1kg per second or more	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
306-3	Hydrocarbon spills	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1
306-3	Hydrocarbon spills volume	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1
306-3	Number of chemical spills	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
306-3	Chemical spill volume	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
306-3	Number of chemical spills to sea	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
306-3	Volume Chemical spills to sea	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
306-3	Number of environmental spills	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
306-3	Amount of litres spilled per 200k work hours	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
306-3	Environmental incident frequency rate	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
306-3	Environmental incident frequency rate for owned and managed vessels only	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
306-3	Environmental spills for owned and managed vessels	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
306-3	Amount of litres spilled for owned and managed vessels only	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
306-3	Number of other spills	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
306-3	Volume of other spills	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
306-3	Recordable spills offshore	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
306-3	Reportable spills to sea	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
306-3	Serious spills to sea	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
306-3	Number of moderat spills to sea	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
306-3	Moderat spills to sea - Volume Oil based mud	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
306-3	Moderat spills to sea - Volume water based mud	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
306-3	Minor spills to sea	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
306-3	Non-reportable spills to sea	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
306-3	Serious spills to land	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
306-3	Reportable spills onshore	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
306-3	Spills to common drainage/sewage systems	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
306-3	Accidental spills above reportable limit	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
306-3	Number of minor spills	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
306-3	Number of gas release incidents	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
TOTAL		3	4	9	2	1	1	6	6	6	6	34

Vi ser fra tabell 24 et eksempel på hvor forskjellig de ulike selskapene kan rapportere innen det samme fenomenet. Dette er ikke noe som bare er tilfelle i denne underkategorien, men også i flere andre. Når selskapene rapporterer på antall, volum og type Spills ser vi at ord som «to Sea, offshore, to Land, onshore, Minor, Moderate, Serious, Significant, Above Reportable Limit og non-Reportable» er noen av ordene som skiller de ulike selskapene fra hverandre, selv om de tilsynelatende rapporterer på det samme fenomenet. Vi som forskere finner heller ikke tilstrekkelig bakgrunnsinformasjon som gjør at vi kan si at et selskap som rapporterer på «Reportable Spills onshore», rapporterer det samme som et selskap som rapporterer på «Serious Spills to Land». Her er det altså ikke sagt noe om hva som definerer et «Serious Spill» i forhold til et «Spill» eller hva som ligger i definisjonene av «onshore» og «to Land». Dette er faktorer som resulterer i at likheten mellom nøkkeltallene er liten, men at samsvaret muligens er større enn ved første øyekast.

5.0 KONKLUSJON OG VIDERE FORSKNING

Kort summert blir konklusjonen ut fra våre funn at selskapene rapporterer deres kvantifiserbare ESG-informasjon varierende, med stort volum og lite overlapp. Dette blir støttet opp av tidligere studier på temaet, selv om utvalget vårt bare består av ti selskaper i Norge, ser vi likevel at funnene våre samsvarer med funnene i større internasjonale studier som Li et al. (2021), Berg et al. (2022), Kotsantonis & Serafeim (2019) og Amel-Zadeh & Serafeim (2018). Funnene våre og litteraturen forteller i hovedsak det samme. Funnene i denne studien samsvarer også med flere globale trender innen bærekraftsrapportering nevnt av KPMG (2020). Dette er faktorer som styrker validiteten og reliabiliteten til funnene.

Tidligere så vi på hvilke ikke-finansielle nøkkeltall selskapene rapporterte på. Funnene viser at selskapene rapporterer flest nøkkeltall innen GRI Social- og Environmental-seriene. I Economic-serien har selskapene rapportert færre nøkkeltall, men her det også er minst å rapportere. Innen de ulike GRI-seriene rapporterer selskapene flest nøkkeltall innen standardene GRI 405 (Diversity and Equal Opportunity), GRI 403 (Occupational Health and Safety), GRI 306 (Effluents and Waste) og GRI 305 (Emissions). I likhet med KPMGs undersøkelse fant vi, at selskapene rapporterer mange nøkkeltall innen karbonutslipp da dette utgjør en større del av nøkkeltallene innen GRI 305-standard. Undersøkelsen sier også at temaet biodiversitet ofte blir nedprioritert, noe som stemmer med funnene våre da det var et overveiende antall selskaper som ikke hadde noen nøkkeltall innen GRI 304-Biodiversity.

Funnene relatert til forskningsspørsmål 2 sier oss at det er stor variasjon i publikasjonen av beregningsrelatert informasjon. Noen selskaper rapporterer relativt god bakgrunnsinformasjon relatert til beregning av de utvalgte temaene, og andre gir kun generell eller ingen informasjon rundt temaene. I forhold til direkte GHG-utslipp var det mest bakgrunnsinformasjon relatert til beregningen av selskapenes nøkkeltall, men også her var det flere tilfeller av manglende beregningsgrunnlag. Videre i forhold til direkte GHG-utslipp, fant vi ut at det var selskapene med separate GRI-rapporter (Odfjell Drilling og Equinor) som ga mest utfyllende informasjon rundt beregningen. Innen temaet mangfold og likestilling var det også disse som hadde flest nøkkeltall.

Tidligere har vi introdusert flere rammeverk, standarder og verktøy selskap kan bruke i deres rapportering av ESG-informasjon. Et av disse er GHG-protokollen, et verktøy for selskaper som de kan bruke i beregning og presentasjon av GHG-utslipp. Aker BP og DNO nevner GHG-protokollen og at deres beregninger av GHG-utslipp er gjort i samsvar med denne.

Vi fant en gjennomgående trend blant alle selskapene, uavhengig av hvilken utstrekning av beregningsgrunnlag de oppga, nemlig en tendens til generell prat og overfladisk informasjon rundt temaene. I flere tilfeller fant vi variasjoner av utsagnene «*Dette temaet ansees som viktig*» eller «*Vi anerkjenner at ... er et problemområde, og vi jobber med/mot det*». Dette gjelder alle temaene vi valgte ut fra World Economic Forums (2020) rapport, med til dels unntak av biodiversitetstemaet. Dette temaet ble bare rapportert på av to selskap. Flere andre nevnte temaet på den «generelle» måten, men det var også noen som ikke omtalte temaet i det hele tatt, i hvert fall ikke i henhold til bruk av land og økologisk sensitivitet. Dette samsvarer også med flere av barrierene for bruk av ESG-informasjon i investeringsbeslutninger nevnt i Amel-Zadeh og Serafeims (2018) undersøkelse, nettopp at ESG-informasjonen selskapene oppgir er for generell til å være brukbar og at det er mangel på kvantifiserbar informasjon.

Funnene relatert til forskningsspørsmål 3 er todelt, på den ene siden ser vi på samsvaret mellom hvordan bærekraftsrapportene til selskapene er oppbygd og presentert. På den andre siden ser vi på likheter mellom de kvantitative ikke-finansielle nøkkeltallene de faktisk rapporterer.

Ni av ti selskap benytter seg av en bærekraftsrapport, og av disse presenterer to av selskapene (Odfjell Drilling og Equinor) separate GRI-rapporter. Selv om det bare er to selskap med denne separate GRI-rapporten, er det i tillegg tre andre som bruker GRI til å influere sin rapport på en eller annen måte. ISO-standarder er på en eller annen måte involvert i rapporten til seks selskaper. Med unntak av bærekraftsmålene (SDG) er det altså GRI og ISO som er mest brukt eller nevnt blant selskapene. Dette stemmer bra med funnene som er gjort i KPMGs (2020) studie. Studien sier at FNs bærekraftsmål har hatt en økende innvirkning på bærekraftsrapportering, og kommer frem til at 70% av norske selskaper og 78% av selskaper i olje- og gassektoren knytter deres bedriftsaktiviteter opp mot bærekraftsmålene. Dette stemmer godt overens med våre funn da bærekraftsmålene i en eller annen form er nevnt hos syv av selskapene i deres bærekraftsrapporter, noe som vil tilsi 77,8% da et av selskapene, Norwegian Energy Company, ikke har en slik rapport.

Ut fra GRI-oppsettet fant vi at det er samsvar mellom selskapene på vektleggingen av GRI-seriene og til dels i standardene, men det er her samsvaret stopper. Når vi så på samsvaret mellom de kvantifiserbare nøkkeltallene selskapene rapporterer på, fant vi at kun 4% av de unike nøkkeltallene er rapportert på av fem eller flere av selskapene, og nesten 80% av nøkkeltallene er rapportert av kun ett selskap. Det er med andre ord lite samsvar mellom de spesifikke nøkkeltallene. Også dette stemmer overens med de barrierene Amel-Zadeh og

Serafeim (2018) nevnte i deres studie. Barrieren med størst oppslutning var mangelen på sammenlignbar informasjon mellom selskapene, noe som går igjen i vårt datasett. At data er lite sammenlignbart, altså at det er vanskelig å finne god benchmarking, stemmer også overens med en av begrensningene i Kotsantonis og Serafeims (2019) artikkel, og Dimson et al. (2020) bruker dette som en forklarende grunn til avvikende rating.

Vi så likevel at det er noe mer samsvar enn ved første øyekast. Dette kommer av at det i flere tilfeller innen flere underkategorier av GRI-standardene er ulike nøkkeltall som forklarer det samme fenomenet, men som er ordlagt på litt forskjellig måte. Vi så for eksempel at alle selskapene rapporterte på Spills, men på forskjellig måte. Vi fant over ti unike nøkkeltall som forklarte dette fenomenet, forskjellene var terminologien som ble brukt og målenheten. Dette er også et fenomen nevnt av Kotsantonis og Serafeim (2019). De kaller dette for dataavvik, altså at selskaper bruker forskjellig terminologi og målenheter for å forklare samme fenomen.

5.1 FORSLAG TIL VIDERE FORSKNING

Denne studien kartlegger hvordan norske olje- og gasselskaper rapporterer kvantifiserbar ESG-informasjon og kan forhåpentligvis brukes som et benchmark for videre forskning. Studien gir et øyeblikksbilde på rapporteringen fra år 2020 som var det siste året med tilgjengelige rapporter fra selskapene, da vi ikke kunne vente på publiseringen av 2021-rapportene. Derfor har vi begrenset studien da det var gunstig for utførselen med tanke på tilgjengelig tidsrom. Det kunne ha vært spennende å se en lignende studie for 2021 og de kommende årene for å se om det oppstår endringer i rapporteringsmønsteret til selskapene. En av grunnene til at dette vil være interessant, er på grunn av arbeidet som foregår rundt bærekraftsrapportering, både rundt nye lovkrav, EU-taksonomien og den stadige utviklingen innen rammeverkene, standardene og retningslinjene.

Gjennom arbeidet med studien har vi sett tendenser til at de større selskapene rapporterer flere nøkkeltall enn de mindre. Det kunne ha vært interessant å finne ut av om det er slik at størrelse har en innvirkning på mengden informasjon som blir gitt og eventuelle andre underliggende faktorer til dette fenomenet. Siden vi har hatt begrenset med tid og midler til utførselen av en slik undersøkelse, har vi også begrenset studien til de ti største aktørene innen olje- og gasssektoren. Videre kan en utføre en lignende studie på et internasjonalt nivå med større populasjon og utvalg for å se om våre funn tilsvarer forholdene i resten av verden. Det kunne

også ha vært spennende å se studien gjennomført innen andre sektorer for å se om de samme tendensene dukker opp der.

LITTERATURLISTE

- Aker BP. (u.å.). *Om oss*. Hentet 25. mars 2022 fra: <https://akerbp.com/om-oss/>
- Aker Solution. (u.å.). *Who we are*. Hentet 25. mars 2022 fra:
<https://www.akersolutions.com/who-we-are/>
- Amel-Zadeh, A. & Serafeim, G. (2018). Why and How Investors Use ESG Information: Evidence from a Global Survey. *Financial Analysts Journal*, 74:3, 87-103,
<https://doi.org/10.2469/faj.v74.n3.2>
- Berry, T. & Junkus, J. (2012). Socially Responsible Investing: An Investor Perspective. *Journal Of Business Ethics*, 112(4), 707-720.
<https://doi.org/10.1007/s10551-012-1567-0>
- Berg, F. Koelbel, J. F. & Rigobon, R. (2022). Aggregate Confusion: The Divergence of ESG Ratings.
- Bose, S. (2020). *Evolution of ESG Reporting Frameworks*. D.C., Cort, T. (eds) *Values at Work*. Palgrave Macmillan, https://doi.org/10.1007/978-3-030-55613-6_2
- Bougie, R. & Sekaran, U. (2020). *Research methods for business: A skill building approach* (8. Utg.) John Wiley and Sons inc.
- BW Energy. (u.å.). *About us*. Hentet 25. mars 2022 fra: <https://www.bwenergy.no/about-us/>
- BW Offshore. (u.å.). *About us*. Hentet 25. mars 2022 fra: <https://www.bwoffshore.com/about-us/>
- Cash, D. (2021). *Sustainability Rating Agencies vs Credit Rating Agencies: The Battle to Serve the Mainstream Investor*. Palgrave macmillian. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-71693-6>
- CDP. (u.å. a). *about us*. Hentet 3. april 2022 fra: <https://www.cdp.net/en/info/about-us>
- CDP. (u.å. b). *what we do*. Hentet 3. april 2022 fra: <https://www.cdp.net/en/info/about-us/what-we-do>
- CDP. (u.å. c). *how to disclose as a company*. Hentet 3. april 2022 fra:
<https://www.cdp.net/en/companies-discloser/how-to-disclose-as-a-company>
- Dimson, E. Marsh, P. & Staunton, M. (2020). Divergent ESG ratings

- DNO. (u.å.). *About dno*. Hentet 25. mars 2022 fra: <https://www.dno.no/en/about-dno/>
- Elkington, J. (1998). *Cannibals with forks: The triple bottom line of 21st century business*. Philadelphia: New Society
- Ellefsen, H.C. (2019). *Bærekraftsrapportering – også for de små?* Hentet 9. mars 2022 fra: <https://www.regnskapnorge.no/faget/artikler/arsregnskap/barekraftsrapportering--ogsa-for-de-sma/>
- Ellefsen, H.C. (2020). *Bærekraftstandarden TCFD – hva betyr den for regnskapsføreren*. Hentet 3. april 2022 fra: <https://www.regnskapnorge.no/faget/artikler/regnskap/tcfd---en-kort-innforing>
- Equinor. (u.å.). *About us*. Hentet 25. mars 2022 fra: <https://www.equinor.com/about-us>
- Euronext. (2022). *Cash Markets – Monthly Reports*. Hentet Excel-fil: Cash 202101. <https://live.euronext.com/en/resources/statistics/nextmonth-cash>
- European Commission. (u.å.). *Corporate sustainability reporting*. Hentet 27. april 2022 fra: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/company-reporting-and-auditing/company-reporting/corporate-sustainability-reporting_en
- Europower AS. (2022). *7 standarder som bidrar til å nå FNs bærekraftsmål*. Hentet 6. mai 2022 fra: <https://partner.enerwe.no/standardonline/7-standarder-som-bidrar-til-a-na-fns-baerekraftsmal/337670>
- Finanstilsynet. (2020, 1. september). *Kartlegging av foretakenes bærekraftsrapportering*. https://www.finanstilsynet.no/globalassets/tilsyn/finansiell-rapportering/kartlegging_av_foretakenes_barekraftsrapportering_01092020.pdf
- FN-sambandet. (2021, 28. oktober). *Bærekraftig utvikling*. Hentet 8. mars 2022 fra: <https://www.fn.no/tema/fattigdom/baerekraftig-utvikling>
- FSB. (u.å.). *About*. Hentet 3. april 2022 fra: <https://www.fsb.org/about/>
- FSB. (2022). *TCFD Recommendations*. Hentet 3. april 2022 fra: <https://www.fsb-tcfid.org/recommendations/>

- FTSE. (u.å.). Integrating ESG into investments and stewardship. *ESG FTSE Publications*.
<https://research.ftserussell.com/products/downloads/FTSE-ESG-Methodology-and-Usage-Summary-Full.pdf>
- GHG-Protocol. (u.å.). *About us*. Hentet 6. mai 2022 fra: <https://ghgprotocol.org/about-us>
- GRI. (u.å.). *The GRI Standards: A Guide For Policy Makers*.
<https://www.globalreporting.org/media/nmmnwfsm/gri-policymakers-guide.pdf>
- GRI. (2020). *Standards*. Hentet 27. mars 2020 fra: <https://www.globalreporting.org/standards/>
- GRI. (2018). *GRI 306: Effluents and Waste 2016*.
<https://www.globalreporting.org/standards/media/1013/gri-306-effluents-and-waste-2016.pdf>
- GRI. (2016). *Consolidated set of GRI Sustainability Reporting Standards 2016*.
<http://www.ekvilib.org/wp-content/uploads/2018/03/GRI-standardi-2016.pdf>
- Grønmo, S. (2017). *Samfunnsvitenskapelige metoder* (2.utg.). Fagbokforlaget.
- Hjelseth, A. (2003). *Samfunnsvitenskapelig metode*. NKS Fjernundervisning
- Holtebekk, T. (2021, 27. juli). ISO. I *Store Norske Leksikon*. <https://snl.no/ISO>
- IFRS. (2021). *Value reporting Foundation*. Hentet 25. mai 2022 fra:
<https://www.ifrs.org/sustainability/value-reporting-foundation/>
- Integrated reporting. (u.å.). *About us*. Hentet 03. april 2022 fra:
<https://www.integratedreporting.org/the-iirc-2/>
- Integrated reporting. (2021). *IIRC and SASB form the Value Reporting Foundation, providing comprehensive suite of tools to assess, manage and communicate value*. Hentet 25. mai 2022 fra: <https://www.integratedreporting.org/news/iirc-and-sasb-form-the-value-reporting-foundation-providing-comprehensive-suite-of-tools-to-assess-manage-and-communicate-value/>
- ISO. (u.å. a). *About us*. Hentet 6. mai 2022 fra: <https://www.iso.org/about-us.html>
- ISO. (u.å. b). *SDGs*. Hentet 6. mai 2022 fra: <https://www.iso.org/sdgs.html>
- Johannessen, A., Tufte, P.A. & Christoffersen, L. (2010). *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode* (4. utg.) Abstrakt forlag.

- Kotsantonis, S. & Serafeim, G. (2019). Four things no-one will tell you about ESG data. *Journal of Applied Corporate Finance* 31(2): 50-58.
- KPMG. (2020). *The time has come: The KPMG Survey of Sustainability Reporting 2020*. KPMG IMPACT. <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/lu/pdf/the-time-has-come.pdf>
- Li, J. Lu, S. & Nassar, S. (2021). CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY METRICS: in S&P 500 Firms' 2017 Sustainability Reports. https://www.chicagobooth.edu/-/media/research/sei/docs/csr-metrics-rustandy-center-report_final.pdf
- Likestillings- og diskrimineringsloven. (2017). *Lov om likestilling og forbud mot diskriminering (likestillings- og diskrimineringsloven)*. Hentet 4. mai 2022 fra: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2017-06-16-51>
- MSCI. (2022). *What is an MSCI ESG rating?* Hentet 6. april 2022 fra: <https://www.msci.com/our-solutions/esg-investing/esg-ratings>
- Nordnet. (u.å.). *TGS*. Hentet 25. mars 2022 fra: <https://www.nordnet.no/market/stocks/16105575-tgs-asa?details>
- Norsk Olje & Gass. (2021). *Statusrapport 2021: Framtidens energinæring på norsk sokkel – Klimastrategi mot 2030 og 2050; På god vei til å nå klimamålene i 2030*. Hentet: 25.mars 2022 fra: <https://www.norskoljeoggass.no/miljo/rapporter/statusrapport-2021-framtidens-energinæring-pa-norsk-sokkel--klimastrategi-mot-2030-og-2050/>
- Noreco. (u.å.). *About*. Hentet 25.mars 2022 fra: <https://www.noreco.com/about>
- OECD. (2015). *FNs nye bærekraftsmål (SDGs) – relevans for bedrifter?* Hentet 27. mars 2020 fra: <https://www.responsiblebusiness.no/nyheter/fns-nye-baerekraftsmal-sdgs-relevans-for-bedrifter/>
- Odfjell Drilling. (u.å.). *About*. Hentet 25.mars 2022 fra: <https://www.odfjelldrilling.com/About/>
- Principles for Responsible Investment. (u.å.). *What is the PRI?*. Hentet 1. april 2022 fra <https://www.unpri.org/about-us/about-the-pri>
- Refinitiv. (u.å.). *Refinitiv ESG company scores*. Hentet 7. april 2022 fra: <https://www.refinitiv.com/en/sustainable-finance/esg-scores>

- Regjeringen. (u.å.). *Norsk oljehistorie på 5 minutter*. Hentet 22. april 2022 fra: <https://www.regjeringen.no/no/tema/energi/olje-og-gass/norsk-oljehistorie-pa-5-minutter/id440538/>
- Regnskapsloven. (1998). *Lov om årsregnskap m.v.* (LOV-1998-07-17-56). Hentet fra: <https://lovdata.no/pro/#document/NL/lov/1998-07-17-56/%C2%A73-3c>
- SASB. (u.å. a). *Download SASB Standards*. Hentet 27. april 2022 fra: <https://www.sasb.org/standards/download/>
- SASB. (u.å. b). *about*. Hentet 3. april 2022 fra: <https://www.sasb.org/about/>
- Savitz, A.W. & Weber, K. (2006). *The Triple Bottom Line: How Today's Best-Run Companies Are Achieving Economic, Social and Environmental Success -- and How You Can Too*. (1. utgave). Jossey-Bass.
- SDG-Compass. (2015). *Inventory of Business Indicators*. Hentet 27. mars 2022 fra: <https://sdgcompass.org/business-indicators/>
- Shoaf, V. Jermakowicz, E. K. & Epstein, B. J. (2018). Towards Sustainability and Integrated Reporting. *Review of Business: Interdisciplinary Journal on Risk and Society*. 38(1): 1-15.
- SPGlobal. (2022a). *About us*. Hentet 8. april fra: <https://www.spglobal.com/esg/about/index>
- SPGlobal. (2022b). *ESG scores*. Hentet 8. april fra: https://www.spglobal.com/esg/solutions/data-intelligence-esg-scores?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=Brand_ESG_Search&utm_term=s%26p%20global%20esg%20scores&utm_content=534418150272&gclid=CjwKCAjw0a-SBhBkEiwApljU0mR3-iUy1EjYHS15DI25gaBSrP2Q98JCYj7qvgvMwMs_vryZGzdt0hoCw2EQAvD_BwE
- SSB. (u.å. a). *Fakta om: Norsk næringsliv*. Hentet 20. mars 2022 fra: <https://www.ssb.no/nasjonalregnskap-og-konjunkturer/faktaside/norsk-naeringsliv>
- SSB. (u.å. b). *Fakta om: Olje og gass*. Hentet 20. mars 2022 fra: <https://www.ssb.no/energi-og-industri/faktaside/olje-og-energi>
- Subsea 7 (u.å.). *About us*. Hentet 25. mars 2022 fra: <https://www.subsea7.com/en/about-us.html>

Sustainalytics. (2022). *About us*. Hentet 6. april 2022 fra:

<https://www.sustainalytics.com/about-us>

TGG. (2021). *Bærekraft på børs 2020: Tall som teller* <https://www.thegovgroup.org/wp-content/uploads/2021/01/TheGovGroup-Baerekraft-pa%CC%8A-bors-2020-ORIG1.pdf>

The World Commission on Environment and Development. (1987). *Report of the world commission on environment and development: Our common future*. United Nations General Assembly. <http://www.ask-force.org/web/Sustainability/Brundtland-Our-Common-Future-1987-2008.pdf?fbclid=IwAR3i6T2EciLSumvmHeUzTo2bnMmzTWqIeSyCoEaAGQ12Mg2Q-BGmSbW8Nrc>

United Nations. (1998). *Kyoto Protocol to the United Nations Framework Convention on Climate Change*. <https://unfccc.int/resource/docs/convkp/kpeng.pdf>

United Nations, General Assembly. (2015, 18. september). *Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development*.

https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A%2F70%2FL.1&Lang=E&fbclid=IwAR3QEjYpDgQ-AT3KLggWV8hfY5XoeP33rYHgeZH8v61foynFeU7jnMVH50I

Universitetet i Agder. (u.å.). *Etiske retningslinjer ved UiA*. Hentet 13. april 2022 fra

<https://www.uia.no/om-uia/etiske-retningslinjer-ved-uia>

Viego-Eiris. (u.å.). *About us*. Hentet 7. april 2022 fra: <https://vigeo-eiris.com/about-us/vision-mission/>

World Economic Forum. (2020). *Measuring Stakeholder Capitalism: Towards Common Metrics and Consistent Reporting of Sustainable Value Creation*.

https://www3.weforum.org/docs/WEF_IBC_Measuring_Stakeholder_Capitalism_Report_2020.pdf

APPENDIKS

Appendiks A – D inneholder all den innsamlede dataen som er samlet inn i arbeidet med studien, og tilbakesporings tabeller for alle de innsamlede nøkkeltallene.

Om ønskelig kan appendiksen tilsendes ved henvendelse:

Eirik Andreas Lien:

Eirik_alien@live.no

Erik Kittelstad:

Erik.kit94@hotmail.com

APPENDIKS A – SELSKAPENES ESG NØKKELTALL OG REFERANSER (2020)

APPENDIKS A1 – NORWEGIAN ENERGY COMPANY

APPENDIKS A2 – BW OFFSHORE

APPENDIKS A3 – ODFJELL DRILLING

APPENDIKS A4 – TGS

APPENDIKS A5 – BW ENERGY

APPENDIKS A6 – AKER SOLUTION

APPENDIKS A7 – DNO

APPENDIKS A8 – SUBSEA 7

APPENDIKS A9 – AKER BP

APPENDIKS A10 – EQUINOR

APPENDIKS B – ESG-DATA

APPENDIKS B1 – ENVIRONMENTAL METRICS

APPENDIKS B2 – SOCIAL METRICS

APPENDIKS B3 – GOVERNMENTAL METRICS

APPENDIKS C – NØKKELTALL INNEN GRI-UNDERKATEGORIENE

APPENDIKS C1 – 200-SERIEN

APPENDIKS C2 – 300-SERIEN

APPENDIKS C3 – 400-SERIEN

APPENDIKS D – NØKKELTALL INNEN GRI-STANDARDENE

APPENDIKS D1 – 200-SERIEN

APPENDIKS D2 – 300-SERIEN

APPENDIKS D3 – 400-SERIEN

APPENDIKS E – INFORMASJONSKILDER

- Aker BP. (2021). *Annual report*. <https://akerbp.com/wp-content/uploads/2021/03/akerbp-annual-report-2020.pdf>
- Aker BP. (2021). *Sustainability report*. <https://akerbp.com/baerekraft-2/#baerekraftsrapporter>
- Aker Solution. (2021). *Annual report*.
<https://www.akersolutions.com/globalassets/huginreport/2020/annual-report-2020.pdf>
- Aker Solution. (2021). *Sustainability report*.
<https://www.akersolutions.com/globalassets/sustainability/sustainability-report-2020.pdf>
- BW Energy. (2021). *Annual report*. <https://www.bwenergy.no/siteassets/bwe-quarterly-reports/2021-annual-report.pdf>
- BW Energy. (2021). *Sustainable report*. https://www.bwenergy.no/docs/default-source/sustainability/bwe-2020-sustainability-report-2020.pdf?sfvrsn=d7aa2239_0
- BW Offshore. (2021). *Annual report*.
<https://www.bwoffshore.com/siteassets/documents/presentations-report-and-policies/quarterly-reports-docs/2021-bw-offshore-annual-report-web.pdf>
- BW Offshore. (2021). *Sustainability report*.
https://www.bwoffshore.com/globalassets/documents/quarterly-reports-docs/2020_bwo-sustainability-report-web_.pdf
- DNO. (2021). *Annual report*. <https://www.dno.no/media/jx2br2y2/2020-annual-report.pdf>
- DNO. (2021). *Corporate Social Sustainability report*. <https://ml-eu.globenewswire.com/Resource/Download/dd4d005f-79a4-4c12-9d47-6a6788f31642>
- Equinor. (2021). *Annual report*.
- Equinor. (2021). *GRI-index*. https://www.equinor.com/en/sustainability/sustainability-reports.html?fbclid=IwAR2vkgQALqdP6JoENNSo4VRuj9PHBb65T5EBRXf9RY_K_Eh_PHwIGqnJdn0#gri-index
- Equinor. (2021). *Sustainability data hub*.
https://sustainability.equinor.com/?_ga=2.267029070.1943224221.1644244107-994089690.1644244107
- Equinor. (2021). *Sustainability report*.
<https://www.equinor.com/en/sustainability/sustainability-reports.html>

- Norwegian Energy Company. (2021). *Annual report*. https://static1.squarespace.com/static/614b104bbbd450161025a768/t/620cb6a3d4d79b0bb31289ba/1645000366434/Noreco_Annual_Report_2020.pdf
- Odfjell Drilling. (2021). *Annual report*. <https://www.odfjelldrilling.com/wp-content/uploads/2022/03/odl-annual-report-2020.pdf>
- Odfjell Drilling. (2021). *GRI-index*. <https://ml-eu.globenewswire.com/Resource/Download/0c55b78f-a345-4b7e-b4bd-f8058962d754>
- Odfjell Drilling. (2021). *Sustainability report*. <https://ml-eu.globenewswire.com/Resource/Download/02d180b6-4760-4be1-9aa5-f6a0a3397b23>
- Subsea 7. (2021). *Annual report*. <https://www.subsea7.com/en/investors/results-reports-and-presentations.category2.year2020.html>
- Subsea 7. (2021). *Sustainability report*. <https://www.subsea7.com/en/investors/results-reports-and-presentations.category5.html>
- TGS. (2021). *Annual report*. <https://www.tgs.com/investor-center/financial-reports/annual-reports>
- TGS. (2021). *Sustainability reports*. <https://www.tgs.com/hubs/2021%20Corporate%20Files/Sustainability/TGS-SUSTAINABILITY-2020-FINAL-WEB.pdf?hsCtaTracking=378aa600-aaee-4dbd-bf2e-375bfe864f7b%7C3ee1b11c-431e-4c03-8ed6-3b8cf2ad66b7>

APPENDIKS F – REFLEKSJONSNOTAT EIRIK ANDREAS LIEN

Masterprogram i Økonomi og Administrasjon

Kompetansemål: Internasjonalisering

Innledning

Internasjonal, innovativ og ansvarlig er sentrale begreper i UiA Handels- og juss-høgskolens målsetning og strategi. Dette er begreper Handelshøyskolen vurderer som spesielt relevante for ansvarlige og produktive fagpersoner innen bedriftsøkonomi, og de vektlegges i læringsutbyttet for alle deres studieprogram. Derfor skal jeg i denne diskusjonsoppgaven ta for meg begrepet «internasjonal» i lys av masteroppgaven vår og problemstillingen «*Hvordan rapporterer norske selskaper innenfor olje og gass sektoren kvantifiserbar ESG-informasjon?*».

I denne diskusjonsoppgaven vil jeg først ta for meg en kort oppsummering av de sentrale temaene i masteroppgaven og i våre funn. Etterpå vil jeg reflektere over hvordan arbeidet med masteroppgaven forholder seg til begrepet «internasjonal».

Oppsummering av masteroppgaven

Masteroppgaven vår baserer seg på interesse om bærekraft og interessen av å forstå hvordan selskaper velger å forholde seg til utfordringene i dagens samfunn. I 1987 introduserte Brundtlandkommisjonen begrepet «bærekraftig utvikling» (The World Commission on Environment and Development, 1987, s.16). I korte trekk handler dette begrepet om å sikre nåtidens behov uten at det skal gå på bekostning av senere generasjoners evne til å møte egne behov. Dette er et begrep som den dag i dag er veldig samfunnsaktuelt. Selskaper opererer nå i en kontekst som blir styrt av klimaendringer, tap av natur, sosial uro, COVID-19 og endringer i selskapers rolle. For at selskaper skal kunne blomstre må de lære å operere, gjennom større forpliktelser mot langsiktig og bærekraftig verdiskaping som omfavner de kravene som stilles av mennesker og planeten (World Economic Forum, 2020, s.3-7). I form av dette ønsket vi å undersøke hvordan de største aktørene innen olje og gass sektoren, «Norges viktigste næring» (Regjeringen, u.å.) i form av verdiskaping og landets miljøversting i form av CO₂-utslipp, velger å kommunisere sitt arbeid mot disse kravene i form av kvantifiserbar ESG-informasjon.

For å finne svar på dette har vi samlet inn all den kvantifiserbare ESG-dataen vi kunne finne hos de 10 største aktørene innen Norsk olje og gass, ved hjelp av bærekraftsrapporter, årsrapporter, hjemmesider og liknende. Når vi hadde samlet all dataen og sett det opp i tabeller så vi at det var store ulikheter i antallet nøkkeltall de forskjellige selskapene valgte å rapportere på. Det var også lite samsvar i hvordan nøkkeltallene som skulle måle det samme tema var utformet hos de forskjellige selskapene. Vi har også funnet ut at funnene våre, når det gjelder hvilke rammeverker selskapene velger å benytte seg av, og hvilke temaer som blir rapportert mest og minst på, er det likheter mellom selskapene i studien vår. De samsvarer med globale trender i 2020 som vises av en undersøkelse utført av KPMG «The time has come».

Det vil være interessant å følge med fremover om selskapene klarer å finne løsninger som gjør at det vil bli mere samsvar mellom bærekraftsrapporteringen i de ulike selskapene, da vi vet at dette er noe som jobbes med globalt.

Internasjonal

Begrepet internasjonal betyr at noe angår flere nasjoner (Nilstun, 2018). Som nevnt ovenfor har selskapenes forventninger fra samfunnet endret seg mye de siste årene. Det er nå forventet at selskapene opptrer mer ansvarlig overfor alle deres interessenter istedenfor bare å strebe etter profittmaksimering. Dette er ikke noe som bare foregår nasjonalt, men det er noe som fokuseres på over hele verden. Selskapene som vi har med i vår studie er internasjonale selskap og de påvirkes da ikke nødvendigvis ikke bare av norske interessenter, men har da også press fra utenlandske interessenter da flere av selskapene opererer og eksporterer varer rundt i hele verden. Vi ser og i rapportene til flere av selskapene at de rapporterer innen fordelingen av deres «Work Force». Her ser vi og at flere av selskapene har ikke norske ansatte i ulik grad, og flere av de skriver at de ønsker å øke sin andel ikke norske ansatte i årene som kommer gjennom deres ansettelsesprosess.

Fokuset rundt bærekraft og bærekraftig utvikling stammer allerede som tidligere nevnt fra 1987 og Brundtlandkommissjonen. Dette begrepet er like viktig i dag og de tre dimensjonene for bærekraftig utvikling er fremdeles sentralt i arbeidet med bærekraft i dag. I nyere tid er det Parisavtalen og FN's bærekraftsmål som står sentralt når det gjelder å sette mål mot en mer bærekraftig fremtid selv om de sentrale temaene fortsatt er det like. Internasjonalt har det vært en stor vekst i antall selskaper som velger å rapportere på sin bærekraftsinformasjon. Grunnen til dette kan være det økte presset fra interessentene som setter krav om at selskaper skal bidra

å jobbe mot en mer bærekraftig verdiskapning og rapportere på hvordan de bidrar og jobber mot dette. Her har da flere selskap valgt å rette sine mål opp mot Parisavtalen og FNs-bærekraftsmål.

Parisavtalen og FNs bærekraftsmål er begge globale mål. «*Parisavtalen er en internasjonal avtale som skal sørge for at verdens land klarer å begrense klimaendringene*» (FN-sambandet, 2020) og «*bærekraftsmålene er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030*» (FN-sambandet, (2022).

Av selskapene som rapporterte på sin ikke-finansielle informasjon i 2020 var det rundt 77% av alle store og mellomstore selskaper som valgte å benytte seg av en av de mange globale rapporteringsrammeverkene eller standardene og av de selskapene vi inkluderte i vår studie var det bare en av selskapene som ikke refererte sin ikke finansielle informasjon i henhold til en eller flere rammeverker, standarder eller retningslinjer. Vi ser og andre sammenhenger med funn fra vår studie og globale trender innenfor rapportering av ikke-finansiell informasjon. Blant annet at biologisk mangfold blir sterkt nedprioritert, selv om de er en av de viktigste bærekraftsmålene og selv om olje- og gasselskapene sees på som en høyrisiko sektor for det biologiske mangfoldet. En ser også at det er mange selskaper som rapporterer mange ikke-finansielle nøkkeltall innen karbonreduksjon. Flere av selskapene velger også å knytte sine nøkkeltall opp mot Parisavtalen og flere selskap velger å knytte sine mål opp mot FNs-bærekraftsmål noe som flere av selskapene i vår studie også velger å gjøre, i 2020 har GRI vært det rammeverket som flest selskaper velger å rapportere i henhold til, dette kan en også se tendenser til i studien vår da fem av ti selskap nevner at de rapporterer i henhold til GRI (KPMG, 2020).

For norske selskaper i dag er det regnskapsloven §3-3c som bestemmer hvordan store foretak skal redegjøre om sitt samfunnsansvar (Regnskapsloven, 1998). Denne loven stiller likevel bare minimumskrav for hva som skal være med av informasjon og få krav til utforming. Her er det da selskapene ofte velger å rette seg til rapporteringsstandarder til rettleiding (Ellefsen, 2019; Finanstilsynet, 2020, s.6). Norske myndigheter sammen med EU jobber videre med reguleringer som vil skjerpe dagens krav innenfor rapportering av samfunnsansvar. De sies at de vil komme EU-direktiver på rapporteringen av bærekraft og særlig EU-taksonomien for bærekraftig økonomisk aktivitet vil være sentral (Ellefsen, 2019a; TGG, 2021, s. 3). Dette vil da være tiltak som selskapene i vår studie høyst sannsynlig vil måtte henholde seg til under deres rapportering.

Når en diskuterer rundt begrepet International kan det også være greit å nevne begrepet globalisering som i hovedsak dreier seg om at verden blir mer samlet og at ulike land påvirker hverandre i større grad enn tidligere. For Norge som er en liten økonomi med et ganske ensidig næringsgrunnlag vil det være avgjørende å få mest mulig ut av egne ressurser. For olje- og gasssektoren i Norge har altså globalisering og muligheten for handel i form av import og eksport av varer og tjenester på tvers av landene hatt en enorm betydning for velferdssamfunnet i Norge i dag. Flere norske selskap utvider nå driften til andre land investerer i utenlandske prosjekter. Dette er noe som også er tilfelle for selskapene i vår studie. Det som er viktig da, er å beskytte disse investeringene gjennom såkalte handelsavtaler. Norge har mange forskjellige handelsavtaler med flere forskjellige land. WTO eller Verdenshandels-organisasjon har da en betydelig rolle for slike avtaler og handelsavtaler er internasjonale krefter som selskapene i vår studie er nødt til å forholde seg til (NHO, u.å.).

I dag er det mye som foregår rundt om i verden og mye som kan påvirke selskapene i vår studie og ha innvirkninger på hvordan de da rapporterer sin ikke-finansielle informasjon. I slutten av februar i år ble Ukraina invadert av Russland og de har vært i krig siden da. Denne krigen har hatt stor innvirkning på verdensøkonomien den siste tiden. Krigen har ført til at flere land har boikottet handel med Russland. Dette har ført til at flere land må se etter nye leverandører når det gjelder handel av energi. Dette har Norge og olje- og gasssektoren i landet tjent godt på da etterspørselen av energi rundt om i verden har økt.

Konklusjon

I denne diskusjonsoppgaven har jeg diskutert begrepet «internasjonal» opp mot vår masteroppgave og problemstillingen: «*Hvordan rapporterer norske selskaper innenfor olje og gass sektoren kvantifiserbar ESG-informasjon?*». Det blir i denne diskusjonsoppgaven nevnt noen faktorer av hvordan selskapene i vår oppgave blir påvirket av internasjonale krefter og trender og hvordan de reagerer på disse.

Selskapene i vår studie er som sagt internasjonale selskaper som ikke bare opererer i Norge, men også i andre land. Import og eksport er viktige momenter for driften av selskapene i vår studie og handel på tvers av landene er da særdeles viktig for selskapene. Dette vil si at selskapene i vår studie ikke bare må forholde seg til norske interessenter og norske lover og regler, men også utenlandske interessenter og lover og regler i disse landene samt handelsavtaler som regulerer importen og eksport av varer og tjenester på tvers av landene.

FNs bærekraftsmål og Parisavtalen er globale avtaler som selskaper rundt i verden blir oppfordret av flere av sine interessenter å forholde seg til. Det er også en av driverene for at selskaper skal rapportere rundt sitt samfunnsansvar og de ligger til grunn i flere av rammeverkene og standardene som selskapene retter seg mot i dag for veiledning av deres rapportering av samfunnsansvar.

I form av rapportering av samfunnsansvar eller bærekraftsrapportering har vi sett at selskapene i vår studie har i stor grad likheter med internasjonale trender, sett i forhold til en undersøkelse utført av KPMG som viser et øyeblikksbilde på bærekraftsrapporteringen globalt i 2020. I likhet med KPMGs undersøkelse finner vi ut at temaet biodiversitet blir nedprioritert og at utslipp av karbon blir prioritert.

I arbeidet med denne studien har vi også benyttet oss av mye internasjonal forskning og som vi ser ut fra vår konklusjon på oppgaven så har også de kommet frem til mange av de samme funnene som oss, nemlig at det rapporteres mange nøkkeltall, men at det er lite overlapping mellom nøkkeltallene som blir presentert.

Det en ser ut fra denne diskusjonsoppgaven er at det er flere internasjonale krefter som er med på å forme selskapene i vår studie og hvordan de opererer. I form av trender er det høyt samsvar globalt og hvordan selskapene i vår studie velger å rapportere på disse. I form av hvordan selskapene reagerer på slike krefter og globale trender er vanskelig å si da vår studie ikke legger opp til å svare på dette. Men en kan jo muligens tenke at likheten mellom trendene i våre funn og globalt er så like nettopp på grunn av disse kreftene. Men dette har vi ikke noe konkrete svar på, men kunne vært et interessant tema for videre forskning om det var noe korrelasjon mellom internasjonale krefter og hvordan selskapene rapporterer sin bærekraftsinformasjon.

Referanseliste:

Ellefsen, H.C. (2019). *Bærekraftsrapportering – også for de små?* Hentet 9. mars 2022 fra: <https://www.regnskapnorge.no/faget/artikler/arsregnskap/barekraftsrapportering--også-for-de-sma/>

- Finanstilsynet. (2020, 1. september). *Kartlegging av foretakenes bærekraftsrapportering*.
https://www.finanstilsynet.no/globalassets/tilsyn/finansiell-rapportering/kartlegging_av_foretakenes_baerekraftsrapportering_01092020.pdf
- FN-sambandet. (2020). *Parisavtalen*. Hentet 30. april 2022 fra: <https://www.fn.no/om-fn/avtaler/miljoe-og-klima/parisavtalen>
- FN-sambandet. (2022). *FNs-bærekraftsmål*. Hentet 30. april 2022 fra <https://www.fn.no/om-fn/fns-baerekraftsmaal>
- KPMG. (2020). *The time has come: The KPMG Survey of Sustainability Reporting 2020*. KPMG IMPACT. <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/lu/pdf/the-time-has-come.pdf>
- NHO. (u.å.). *Globalisering*. Hentet 24. mai 2022 fra:
<https://www.nho.no/publikasjoner/p/naringslivets-perspektivmelding/globalisering/>
- Nilstun, C. (2018). *internasjonal*. Hentet 30. april 2022 fra: <https://snl.no/internasjonal>
- Regjeringen. (u. å. a). *Olje og gass*. Hentet 22. april 2022 fra:
<https://www.regjeringen.no/no/tema/energi/olje-og-gass/id1003/>
- Regnskapsloven. (1998). *Lov om årsregnskap m.v. (LOV-1998-07-17-56)*. Hentet fra:
<https://lovdata.no/pro/#document/NL/lov/1998-07-17-56/%C2%A73-3c>
- The Governance Group. (2021). *Bærekraft på børs 2020: Tall som teller*
<https://www.thegovgroup.org/wp-content/uploads/2021/01/TheGovGroup-Baerekraft-pa%CC%8A-bors-2020-ORIG1.pdf>
- World Economic Forum. (2020). *Measuring Stakeholder Capitalism: Towards Common Metrics and Consistent Reporting of Sustainable Value Creation*.
https://www3.weforum.org/docs/WEF_IBC_Measuring_Stakeholder_Capitalism_Report_2020.pdf

APPENDIKS G – REFLEKSJONSNOTAT ERIK KITTELSTAD

Masterprogram i Økonomi og administrasjon

Kompetansemål – Internasjonalisering

Innledning

Dette refleksjonsnotatet er skrevet i forbindelse med avslutningen av masterstudiet i økonomi og administrasjon ved UiA med økonomisk styring som fordypning. Dette notatet skal reflektere et overordnet tema og det er internasjonale trender og krefter, og hvordan oppgaven vår kan relateres til dette temaet. I første del vil jeg gi et sammendrag av arbeidet med oppgaven samt oppgavens innhold og konklusjonen vår. Deretter vil jeg ta utgangspunkt i oppgavens tema, problemstilling, utvalg, funn og konklusjon for å belyse hvordan dette kan relateres til internasjonale trender og krefter. Til slutt vil jeg komme med en oppsummering av drøftingen og gi mine synspunkter rundt studien.

Oppsummering

Bærekraftig utvikling består av tre dimensjoner; klima og miljø, økonomi og sosiale forhold. Siden Brundtlandkommisjonen i 1985 kom med sin definisjon av bærekraftig utvikling har dette blitt stadig mer relevant. I 2015 lanserte FN sine bærekraftsmål med formål om et kollektivt samarbeid mellom land for å oppnå en bærekraftig utvikling innen 2030 (United Nations, 2015). Disse målene er derimot ikke bare en oppfordring til nasjonene, men også til private aktører og det forventes at de vil ta sin del av ansvaret for å nå målene (Bose, 2020, s. 24). En ser nå at konteksten selskapene opererer i er forandret av eksterne faktorer som klimaendringer, Covid-19, endrede forventninger til selskapets rolle og mange flere. De har dermed større forpliktelser mot langsiktig og bærekraftig verdiskapning og det forventes at de velger å definere deres formål på en måte som integrerer de samfunnsmessige innvirkningene i kjernen av virksomheten (World Economic Forum, 2020, s.3-7). For å vise verden hvordan selskapene jobber opp mot bærekraftig utvikling er det mange selskaper som i dag rapporterer denne typen informasjon. Denne rapporteringen er i stor grad formet av interessenter og deres krav til formidling av ikke-finansiell informasjon (Bose, 2020, s.13-14). Dette har ført til at vi i løpet av de siste 25 årene har sett en eksponentiell vekst i antall selskaper som rapporterer på slik data (Amel-Zadeh & Serafeim, 2018, s. 87). Ut ifra en interesse for temaet ønsket vi da å se på hvordan selskaper rapporterte på slik informasjon.

Siden slutten av 1960-tallet har oljen vært med på å forme det norske velferdssamfunnet vi har i dag og den vil også ha stor betydning i fremtiden (Regjeringen, u.å.). Dette er bra for den norske økonomien, men kanskje ikke like bra for miljøet da det er nettopp denne næringen som står for de største miljøutslippene i Norge (SSB, u.å.). På bakgrunn av dette ønsket vi å se på selskaper innen denne næringen og det ga oss problemstillingen vår som er: *Hvordan rapporterer store norske selskaper innenfor olje- og gassektoren kvantifiserbar ESG-informasjon?*

For å besvare denne problemstillingen valgte vi å undersøke de 10 største selskapene innen olje- og gassektoren. Målet var å kartlegge hvordan de rapporterte kvantifiserbar ESG-informasjon, for å gjøre dette ville vi ikke bare se på hva selskapene spesifikt rapporterte, men også se litt på bakgrunnen for informasjonen de kom med og se om det var samsvar mellom de ulike selskapene. For å finne ut av dette gjennomførte vi en dokumentanalyse der målet var å hente ut kvantitativ ikke-finansielle nøkkeltall og bakgrunnen for noen av disse. Gjennom arbeidet med datasettet fant vi varierende grad av kvantitativ informasjon som og varierte mellom selskapene, men vi fant og samsvar i visse tilfeller.

I teoridelen presenterte vi informasjon som var relevant for oppgaven vår, tidligere studier som omhandlet temaet vi skrev om og undersøkelser som forklarte fenomener rundt bærekraftsrapportering i dag. Informasjonen vi fant her ga oss kunnskap til videre forming av oppgaven og de ble også senere brukt for å støtte opp funnene vi gjorde. På denne måten fikk vi en rød tråd gjennom oppgaven og det gjorde det lettere for oss å arbeide med den, det gjør det og lettere for lesere å lese oppgaven.

Funnene våre viser at det ikke bare er mengden informasjon som varierer mellom selskapene, men også hva selskapene faktisk vektlegger i deres rapporter og bakgrunnen for dette. Vi så også at det ikke bare er den spesifikke informasjonen som varierer, men også måten rapportene ble skrevet på, hvor informasjonen befant seg og hvor lett tilgjengelig den var, men vi fant og likheter. Det var i de fleste tilfellene ganske godt samsvar på hvilke dimensjoner selskapene rapporterte mest innen, vi så også at det var rammeverket GRI som ble mest brukt og at de fleste hadde en kobling opp mot bærekraftsmålene. Dette ledet oss til vår konklusjon som kort fattet er; varierende. Selskapene i olje- og gassektoren rapporterer varierende.

Internasjonale krefter og trender

For meg betyr begrepet «internasjonal» tilhørighet. Om noe er internasjonalt så betyr det for meg at det «ting» ikke er limitert av landegrenser og kan finne sin plass bortimot uavhengig av geografisk plassering. For en oppgave kan dette innebære at landegrenser ikke begrenser relevansen i funn, eller det at funnene i utgangspunktet sier noe om forhold globalt. For studien vår vil dette innebære at den kan være interessant å lese ikke bare i Norge, men også i andre deler av verden. Dette er min definisjon av begrepet internasjonal, og i denne delen av dette notatet vil jeg og si noe om internasjonale krefter og trender og hvordan de påvirker oppgaven generelt, men også hvordan de påvirker utvalget i studien vår.

Selskap blir stadig mer avhengige og påvirket av hverandre grunnet internasjonaliseringen verden står ovenfor i dag. Verden blir «mindre og mindre» og tettere knyttet sammen. Globalisering, digitalisering og innovasjon gjør at selskap lever i dynamiske omgivelser som lett påvirkes og endres. Selskapene i vår studie er norske, men de blir likevel påvirket av internasjonale krefter. Flere har produksjon i utlandet, utenlandske leverandører de er avhengige av og de selger produktet deres på internasjonale markeder. Dette er en form for interne internasjonale krefter som påvirker selskapene i studien gjennom deres arbeid fra uthentingsfasen til det ferdige produktet er solgt. I studien vår så vi som nevnt tidligere på selskaperes rapportering av ikke-finansiell informasjon og denne er også i stor grad påvirket av internasjonale krefter og trender. Vi så at i Norge gir Regnskapsloven §3-3 retningslinjer til denne type rapportering, men denne gir kun et minimumskrav så de fleste selskapene i studien brukte internasjonale standarder og rammeverk for å supplere deres bærekraftsrapporter. Det jobbes også mot en felles standard for bærekraftsrapportering som mest sannsynlig vil påvirke selskapene i fremtiden.

Det er også andre internasjonale faktorer som ikke bare har en påvirkning på selskapene, men også på vårt arbeid med studien. Et godt eksempel på dette er den globale pandemien som har rammet verden de siste to årene. COVID-19 har hatt stor påvirkning på måten selskap har operert de siste årene, og vi så dette i rapportene til selskapene. Pandemien har og hatt innvirkning på oss som forskere gjennom karantener, nedstengninger osv. Andre faktorer spiller og inn, enhver «stor» hendelse i verden påvirker selskaper som igjen påvirker deres arbeid med bærekraft og rapportering. Senest har vi Russlands invadering av Ukraina som har hatt mye å si for den økonomiske tilstanden i verden.

Gjennom arbeidet med oppgaven har vi sett på teori og tidligere forskning som i hovedsak er basert på internasjonale forhold, og som er utført av ikke-norske forskere. Dette vil kunne svekke overførbarheten til selskapene i vår studie da de er norske, men det kan også ha en annen virkning. Vi fant at funnene våre stemmer overens med teorien vi så på, dette gjør at oppgaven vår stiller sterkere og kan være mer relevant internasjonalt. Dette styrker også validiteten og reliabiliteten til studien vår, og kanskje den kan kanskje være med på å gi et mer komplett bilde på forholdene rundt bærekraftsrapportering både her og globalt.

I verden i dag er det et stort fokus på bærekraft, dette ser vi blant annet gjennom mengden dokumentarer som blir produsert og oppmerksomheten personer som Greta Thunberg får når de snakker ut om temaet. Dette fokuset skaper et press på selskaper (og resten av verden for den saks skyld) for å etterleve de verdiene som blir satt frem, og det øker relevansen på studier slik som vår. Dette fokuset på bærekraft så vi gjennom FNs bærekraftsmål som ble lansert i 2015 og som er et av mange «tiltak» for å bedre situasjonen i verden, og jobbe mot en bærekraftig utvikling. Andre tiltak er Paris Avtalen og Kyoto Avtalen bare for å nevne noen.

FNs bærekraftsmål spiller også en sentral rolle hos mange av selskapene, da de knytter deres arbeid opp mot målene. Paris-Avtalen og dens 2 graders mål har også har ført til at de fleste selskapene jobber mot «Net Zero» utslipp i 2050. Rammeverk som GRI, ISO og SASB, globale retningslinjer som hjelper selskapene med presentasjon og beregning av nøkkeltall, andre verktøy som CDP, GHG-protokollen, GWP og ESG ratingselskap som vurderer selskaps arbeid med bærekraft. Alt dette spiller inn på selskapene og det har hatt stor innvirkning på oppgaven da vi har brukt disse til å vise empirien og til å forklare funnene.

Universitetet i Agder har et sterkt internasjonalt fokus som har vært med på utførselen og utformingen av denne studien. Gjennom masterstudiet har jeg blitt godt vant med å høre, lese og skrive engelsk gjennom forelesere og studieinnholdet, fra internasjonale artikler til fagbøker. Dette internasjonale fokuset har hjulpet med forståelsen av temaet generelt og hvordan det kan påvirke forskjellige forhold. UiA har også på en god måte forberedt meg på arbeidet med en slik omfattende studie.

Avsluttning

Bærekraft er trendy. Fokuset og relevansen bærekraft har var sammen med en genuin interesse for temaet grunnen til at jeg ville skrive denne oppgaven. Arbeidet har vært som en berg-og-dal-bane med oppturer og nedturer, men med et godt utgangspunkt gitt av UiA, et godt samarbeid med skrivepartner og god veiledning har vi kommet i mål.

Gjennom arbeidet med oppgaven har jeg lært mye om internasjonale retningslinjer i forhold til arbeid med bærekraft og følgende rapportering og om tilstanden rundt temaet. Jeg har sett ikke bare hva som påvirker selskapene, men også selv blitt påvirket av eksterne globale og nasjonale faktorer. Etter dette arbeidet er ferdig vil jeg kunne dra med meg nyttige erfaringer og kunnskap, som jeg mener gjør at jeg er klar for nye utfordringer, hvor hen de måtte befinne seg.

I dette refleksjonsnotatet har jeg sett på hvordan internasjonale krefter og trender har påvirket ikke bare oppgaven som er skrevet og selskapene i studien, men også meg selv. De siste årene føles det som at verden har gått fra en global krise til den neste, men miljøproblemene er der alltid, det samme med likestilling, diskriminering og korrupsjon. Arbeidet med bærekraft og stegene vi må ta for å nå en bærekraftig utvikling er derfor like viktige om ikke mer nå enn i 1987 (Brundtlandkommisjonen). Selskapenes rolle i dette arbeidet er sentral. Vi fant i studien at selskapene rapporterte variert, men det viktige i forhold til fokuset som finnes på bærekraft er kanskje det at de rapporterer noe i det hele tatt.

Refferanser

- Amel-Zadeh, A. & Serafeim, G. (2018). *Why and How Investors Use ESG Information: Evidence from a Global Survey*. Financial Analysts Journal, 74:3, 87-103, <https://doi.org/10.2469/faj.v74.n3.2>
- Bose, S. (2020). *Evolution of ESG Reporting Frameworks*. D.C., Cort, T. (eds) *Values at Work*. Palgrave Macmillan, https://doi.org/10.1007/978-3-030-55613-6_2
- Regjeringen. (u.å.). *Norsk oljehistorie på 5 minutter*. Hentet 22. april 2022 fra: <https://www.regjeringen.no/no/tema/energi/olje-og-gass/norsk-oljehistorie-pa-5-minutter/id440538/>
- SSB. (u.å.). *Fakta om: Olje og gass*. Hentet 20. mars 2022 fra: <https://www.ssb.no/energi-og-industri/faktaside/olje-og-energi>
- United Nations, General Assembly. (2015, 18. september). *Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development*. https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A%2F70%2FL1&Lang=E&fbclid=IwAR3QejYpDgQ-AT3KLggWV8hfY5XoeP33rYHgeZH8v61foynFeU7jnMVH50I
- World Economic Forum. (2020). *Measuring Stakeholder Capitalism: Towards Common Metrics and Consistent Reporting of Sustainable Value Creation*. https://www3.weforum.org/docs/WEF_IBC_Measuring_Stakeholder_Capitalism_Report_2020.pdf